

Ikt. sz.: GAB-41/4-3/2018.

GAB-4/2018. sz. ülés
(GAB-4/2018-2022. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Gazdasági bizottságának**
2018. május 15-én, kedden 10 óra 30 perckor
az Országház Tisza Kálmán termében (főemelet 37.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Süli János, a Paksi Atomerőmű két új blokkja tervezéséért, megépítéséért és üzembe helyezéséért felelős tárca nélküli miniszterjelölt kinevezés előtti meghallgatása</i>	5
<i>Süli János tájékoztatója</i>	5
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	9
<i>Süli János válaszai</i>	13
<i>Határozathozatal</i>	21
<i>Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter-jelölt kinevezés előtti meghallgatása</i>	21
<i>Szijjártó Péter tájékoztatója</i>	21
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	27
<i>Szijjártó Péter válaszai</i>	34
<i>Határozathozatal</i>	46
<i>Varga Mihály pénzügyminiszter-jelölt kinevezés előtti meghallgatása</i>	46
<i>Varga Mihály tájékoztatója</i>	47
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	50
<i>Varga Mihály válasza</i>	52
<i>Határozathozatal</i>	55
<i>Az ülés berekesztése</i>	56

Napirendi javaslat

1. Süli János, a Paksi Atomerőmű két új blokkja tervezéséért, megépítéséért és üzembe helyezéséért felelős tárca nélküli miniszterjelölt kinevezés előtti meghallgatása
(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 44. § (2) bekezdése alapján)

12.00 órától:

2. Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter-jelölt kinevezés előtti meghallgatása
(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 44. § (2) bekezdése alapján)

13.30 órától:

3. Varga Mihály pénzügyminiszter-jelölt kinevezés előtti meghallgatása
(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 44. § (2) bekezdése alapján)
4. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Bánki Erik (Fidesz), a bizottság elnöke

Hadházy Sándor (Fidesz), a bizottság alelnöke
Manninger Jenő (Fidesz), a bizottság alelnöke
Witzmann Mihály (Fidesz), a bizottság alelnöke
Dr. Latorcai János (KDNP), a bizottság alelnöke
Tóth Csaba (MSZP), a bizottság alelnöke
Bósz Anett (Párbeszéd), a bizottság alelnöke
F Kovács Sándor (Fidesz)
Riz Gábor (Fidesz)
Szatmáry Kristóf (Fidesz)
Törő Gábor (Fidesz)
Volner János (Jobbik)
Molnár Gyula (MSZP)
Székely Sándor (DK)

Helyettesítési megbízást adott

Bencsik János (Fidesz) Hadházy Sándornak (Fidesz)
Tóth Csaba (MSZP) távozása után Bósz Anettnek (Párbeszéd)
Szatmáry Kristóf (Fidesz) távozása után Bánki Eriknek (Fidesz)
Molnár Gyula (MSZP) távozása után Székely Sándornak (DK)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Palkó Katalin bizottsági főmunkatárs
Dr. Bósi Ferenc bizottsági munkatárs

Meghívottak

Hozzászólók

Süli János tárca nélküli miniszterjelölt
Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter-jelölt
Varga Mihály pénzügyminiszter-jelölt
Ungár Péter országgyűlési képviselő (LMP)

Megjelentek

Magyar Levente államtitkár (Külgazdasági és Külügyminisztérium)
Dr. Hornung Ágnes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium)
Banai Péter Benő államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 30 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

BÁNKI ERIK (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Sok szeretettel köszöntök mindenkit a Gazdasági bizottság mai ülésén. Tisztelt Képviselőtársaim! Írásban előre megkapták a mai ülésre szóló meghívót a tervezett napirendi pontokkal. Kérdezem, hogy van-e bármi kiegészítenivalójuk ezzel kapcsolatban. *(Senki sem jelentkezik.)*

Amennyiben nincs, kérdezem, ki az, aki ezzel a tartalommal, azaz a három miniszteri meghallgatással elfogadja a mai ülés napirendjét. *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Ellenvélemény? *(Senki sem jelentkezik.)* Tartózkodás? *(Senki sem jelentkezik.)* Nem volt. Megállapítom, hogy a bizottság egyhangú döntéssel fogadta el az ülés napirendjét.

A jelenléti ív alapján megállapítom, hogy bizottságunk határozatképes, így munkáját megkezdi.

Süli János, a Paksi Atomerőmű két új blokkja tervezéséért, megépítéséért és üzembe helyezéséért felelős tárca nélküli miniszterjelölt kinevezés előtti meghallgatása (Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 44. § (2) bekezdése alapján)

Első lépésként Süli János miniszter urat, egyben miniszterjelölt urat hallgatjuk meg a Paksi Atomerőmű két új blokkja tervezéséért, megépítéséért és üzembe helyezéséért felelős tárca nélküli miniszterjelöltként. A forgatókönyv a korábbi meghallgatásoknak megfelelően történne, azaz miniszter urat megkérem arra, hogy egy exozéval ismertesse elképzeléseit. Hangsúlyozom, hogy a mai meghallgatás a jelölt alkalmasságára vonatkozó meghallgatás, tehát kérem képviselőtársaimat, hogy elsősorban ezzel kapcsolatos kérdéseket tegyenek fel miniszter úrnak. Utána egy körben lesz lehetősége a képviselőknak arra, hogy kérdéseket tegyenek fel, illetve véleményt mondjanak, és megkérem miniszter urat, hogy a végén az összefoglalójában adjon választ ezekre a felvetésekre. Süli János miniszter úr, miniszterjelölt úr a szó.

Süli János tájékoztatója

SÜLI JÁNOS miniszterjelölt: Tisztelettel köszöntöm a bizottság minden tagját, elnök urat, az érdeklődő vendégeket. Közel egy éve voltam itt az előző meghallgatásomon, az azóta eltelt időszakban végeztük a feladatunkat, ami alapvetően a Paks II. irányításáról szól.

Akkor én tettem egy kis önéletrajzi áttekintést is a múltammal kapcsolatban. Alapvetően a Műegyetem elvégzése után, ahol villamosmérnökként végeztem, lekerültem Paksra, ez 1980-ban történt. Öt évig a négy blokk üzembe helyezésével foglalkoztam. Volt időm, hisz '82-ben indult az 1-es blokk, '87-ben indult a 4-es blokk, tehát a tapasztalatot bőven meg lehetett szerezni. Úgy szoktam mondani, hogy pincétől a padlásig egy villamosmérnöknek mindenhol meg kell fordulnia, hisz villanyt mindenhol kell vinni, ahol berendezés üzemel, ott akkor meg kell jelenni, ismerni kell az erőművet végig. Akkor 31 év 4 hónapig dolgoztam az erőműben különböző beosztásokban. Voltam üzemvitelen jelentős időt, 15 évet töltöttem el osztályvezetőként, aztán lettem főosztályvezető, szintén üzemviteli vonalon, lettem műszaki igazgató, majd üzemviteli igazgató, eljutottam a vezérigazgatói címig, ez

2009-10 között volt, 2010-11 között vezérigazgató-helyettes voltam, majd úgy alakult, hogy négy évig, tulajdonképpen három évig a magánszektorban megújuló energiával foglalkozva vezettem egy kis saját magam alapította céget, és 2014-ben az önkormányzati választásokon a paksi polgármesterségért elindulva, megnyerve a választásokat, három évig, míg a miniszterelnök úr fel nem kért, hogy vállaljam el ezt a tárcát, addig polgármesterként végeztem a dolgomat.

Alapvetően a polgármesterség is arról szólt - hisz már egyértelmű volt, megkötésre került 2014-ben az orosz-magyar szerződés, megkötésre került 2014 végén a Paks II. társaság és az orosz építőipari cég között is a műszaki szerződés, tehát polgármesterként is végig arról szólt tulajdonképpen az a közel három év, hogy felkészülés az erőmű fogadására. Hisz nemcsak a kerítésen belül vannak feladatok - arról szól az alapszerződés, amely egy fix áras adott határidőre szóló szerződés -, hanem elő kell készíteni azt is, hogy a város alkalmas legyen ennek a nagy mennyiségű árunak a beszállítására, el tudja helyezni az odaérkező munkásokat, szállás, iskola, óvoda, tehát minden egyéb olyan feltételt el kellett kezdeni kidolgozni, ami szükséges, hogy megteremtsük a hátterét annak, hogy ez a két blokk megépüljön.

Aztán a miniszterelnök úr kérésének eleget téve elvállaltam ezt a posztot. Akkor pont március 6-án a brüsszeli Bizottság meghozta a döntését, hogy tulajdonképpen zöld utat adott a beruházásnak. Mind az öt kérdésben, amiben vizsgálatot indított, a magyar feltételeket megfelelőnek találta. Én a március 6-ai eseményeket követően, május 2-ával lettem kinevezve tárca nélküli miniszterként, hogy akkor végezzem a tervezés, építés, üzembe helyezés kapcsán a koordinációs feladatokat. Hisz maga a szerződéses jogviszony szerint van egy Paks II. szervezet, ő a megrendelő és az engedélyes, és van egy orosz szállító, aki a szállítási feladatokért felel. Tehát itt a jogszabályi megfelelés is tulajdonképpen nem direkt irányításról szól, hisz engedélyesi jogosítvánnyal az én kisebb stábom nem rendelkezik, hanem azokat a koordinációkat, egyéb feladatokat kell ellátni, ami, mivel összetett, minden minisztériumot érintő feladatokat generál. Ennek a feladatnak a végrehajtásával kapcsolatban van bőven feladatunk.

A legfontosabb volt kinevezésemet követően, hogy - a brüsszeli Bizottság 16 hónapra felfüggesztette a munkavégzést, és a munkavégzéssel kapcsolatos kifizetéseket is - itt voltak elmaradt kifizetések az orosz fél részére, amik még az alap környezetvédelmi engedélyezés, telephelyi engedélyezés kapcsán végzett munkák voltak, ezeket akkor helyre kellett tenni, el kellett végezni ezeknek a teljesítésigazolását. Az is egy fontos dolog volt, hogy akkor ezt a 16 hónapot, illetve azt a hat hónapot, amit a brüsszeli Bizottság előírt, hogy a munkák 55 százalékát európai uniós szabályok szerint versenyeztetésben kell az orosz félnek kihirdetni, ezt kérték az orosz fél, és mi is láttuk, hogy az ütemtervet módosítani szükséges. Tehát tulajdonképpen a tavalyi év arról szólt, hogy rendeztük az elmaradt kifizetéseket, rendeztük azt a folyamatot, aminek révén ez a 22 hónap a szerződésmódosításban megjelent, amit a brüsszeli Bizottság el is fogadott. Még egy fontos dolog volt, hogy az eredeti szerződés azt tartalmazta, hogy felvonulási területen is majd munkát csak akkor lehet végezni, amikor a végleges létesítési engedély a birtokunkban van. De akkor már állni kellene kiszolgáló épületeknek, irodaépületnek, úthálózatnak készen kéne lenni, amikor a nagy méretű berendezések mozgatása. Ezért még egy szerződésmódosítást kezdeményeztünk, ami arról szólt, hogy hamarabb tudjuk elkezdni a körülbelül 80 műtárgy megépítését szolgáló létesítménynek az építését, amely majd lehetőséget ad arra, hogy iroda, étterem, festőüzem, betonüzem, acélszerkezeti műhely, ezek elkészülve ki tudják szolgálni az építkezést.

Tehát ezen a két szerződésmódosításon túlestünk, és ennek értelmében az orosz fél év végén elkezdte a felvonulási épületek engedélyezésével kapcsolatos

munkát. Egy engedélye az irodaház építésére rendben van, a többi engedély beszerzése most zajlik. A felvonulási területen mi munkaterületet adtunk február 27-én az orosz fél részére, így nincs akadály annak, hogy ennek a 80 létesítménynek, ahogyan a terveket be fogja szerezni engedélyekkel, hisz a magyar jogszabályok szerint a felvonulási épületek és ami az üzemi területen belül épül, ugyanolyan engedélyezési kategóriába tartoznak, mint a főépület, tehát nukleáris létesítménynek számít még egy irodaépület is, ezért még egy kicsit bonyolultabb számára is ez az engedélyezési folyamat, de ez megkezdődött - végezheti a munkát.

Magyar részről mi felelünk az erőmű építéséhez kapcsolódó szolgáltatásokért, hogy villamos energiát biztosítsunk az építkezés idején, illetve majd a megtermelt villanyt kiszállítsuk az erőműből. Ezért két állomást nekünk kell megépíteni, a 20/10 kilovoltos alállomás építése napokon belül elkezdődik. Ez a nagyobb, már maga a főépülethez szükséges dolgok kiszolgálását tartalmazza, itt nagyobb energiaigény van, és a kiszállítással kapcsolatos villamosenergia-alállomást, ami 400/120 kilovoltos, azt később építjük meg. Tehát ezek a mi feltételeink. A mi feltételeink egyébként a csatlakozó úthálózat, a beszállításhoz biztosított utak állapotának a felújítása. Értelemszerűen a telephely másképp lesz kialakítva, mint a régi kapcsolódó új utak megépítése, de akárcsak a vasúthálózatnak is a felújítása, hogy a nagy mennyiségű és nagy súlyú tárgyakat ezen a vasútvonalon be lehessen szállítani.

Ami még lényeges kérdés, a szerződés fix áras, 12,5 milliárd euró, ettől érvényesen eltérni nem lehet. Most a módosított határidő, az '26 és '27, amikor a két blokk a kereskedelmi üzemre alkalmas állapotba kerül, tehát már az országos hálózatra értékesíteni tudjuk a villanyt. Ennek a technikája, a kifizetés technikája az, hogy a 12,5 milliárd euróból 10 milliárd az orosz hitel, 2,5 milliárd a magyar Államadósság Kezelő Központ által biztosított forrás. Az első lehívás teljesítése is úgy történik, hogy két számlarész kerül kiállításra a fővállalkozó részéről, van egy 80 százalékos számlarész, és egy 20 százalékos számlarész. Egy bonyolult igazolási folyamat keretében, 96 lépéses igazolási folyamat keretében, nyolc érintett szervezet van benne Magyarországról, minisztériumok, Paks II., bank, az Államadósság Kezelő Központ. Ha ez az igazolás megtörténik, akkor az orosz fél az orosz banknak benyújtja a 80 százalékos számlarészt, a magyar Államadósság Kezelő Központnak a 20 százalékos részt. Az orosz bank utalja az orosz kivitelezőnek a 80 százalékot, az Államadósság Kezelő Központ utalja a 20 százalékot.

A szerződésben úgynevezett előtörlesztésre jogunk van. Ez a jogosultság azt jelenti, hogy ha kedvező feltételhez jutunk a piacon, vagy a magyar gazdasági helyzet, költségvetés helyzete megengedi, akkor direkt módon, akár költségvetési forrásból jogosultak vagyunk mindenféle költségtérítés nélkül előtörlesztésre, és ezzel az előtörlesztéssel az első kifizetés kapcsán a magyar állam élt, május 2-án, 3-án az orosz bank részére ez a pénz átutalásra került. Tehát tulajdonképpen, akik mindig azt vizsgálják, hogy jó-e ez a hitel, nem jó, drága nekünk, azoknak azt tudjuk mondani, ez egy készenléti, jó hitel, mert ott áll a beruházás mögött, garantálja, hogy a megépítés meg fog történni. Egyébként meg az a feltétel, hogy előtörleszthetünk minden költségtérítés nélkül, az pedig garanciája annak, hogy amikor lehetőségünk van olcsóbb hitellel, gazdaságilag az ország helyzete engedi, akkor pedig a visszafizetéssel, az előtörlesztéssel élni tudunk. Ez történt meg.

Az idei év nagy feladata tulajdonképpen a létesítésiengedély-kérelem megszerzése. Ehhez körülbelül 200 ezer oldal tervlapot megkaptunk, a műszaki mellékletekkel ez meghaladja a 300 ezer oldalt. Ennek van egy mennyiségi teljesítése. Az orosz fél a mennyiségi teljesítést teljesítette, ennek az ellenőrzése folyik, hisz meg kell nekünk vizsgálni tételesen, hogy ez a mennyiségi teljesítés ténylegesen minden tervcsomagot tartalmaz-e, utána, ha minőségi feltételeket is kielégít a tervcsomag,

akkor nekünk három hónap áll rendelkezésre arra, hogy a hatóság részére ezt a tervecsomagot átadjuk, és a hatóság nemzetközi szakértők bevonásával 15 hónapos határidőt vállalt, hogy az engedélykérelmet elbírálja. Tehát magára a főépületre tulajdonképpen, ha ezt az ütemezést nézzük, leghamarabb '19 végén, '20 elején van módunk, hogy megszerezzük. Azért tudjuk mi mondani, hogy a határidőre, ami a tervekben szerepel, illetve a módosított szerződésben, hogy '26-27-re készen lesz a blokk, mert azért, mint minden műszaki tevékenységnél, vannak lehetőségek a beavatkozásra. Tehát itt is azt gondoljuk, hogy kellő műszaki tartalék van abban, hogy ezt az eredeti határidőt mindenféleképpen tartani tudjuk.

Az engedélyekről még említést szeretnék tenni, tehát, hogy a két lényeges nagy, jogerős engedéllyel rendelkező környezetvédelmi engedély arról szól, hogy a környezetre milyen hatással van az erőmű. Ez jogerősen a birtokunkban van, közmeghallgatások előzték meg a környezetvédelmi engedély megszerzését. A közmeghallgatás keretében határon túli bejelentkezés - az espooli egyezmény alapján Ausztria, Németország, Szlovénia, Románia, Ukrajna kérte, hogy tartsunk náluk kihelyezett közmeghallgatásokat. Ezeket mindenütt sikeresen abszolváltuk. A legnagyobb részvétel és ellenközreműködők Ausztriában voltak, de az osztrák hatóság is a hivatalos eljárás keretében megadta a hozzájárulást ahhoz, hogy akkor nincs olyan országhatáron áttérjedő hatása, ami miatt ellehetetlenülne ennek az erőműnek a megépítése. Tehát az osztrák kormánynak a napokban indított pere tulajdonképpen nem Magyarország és Ausztria között zajlik, hanem a brüsszeli Bizottság engedélyét bírálja az osztrák kormány, és akkor a per tulajdonképpen arról szól, hogy jogos volt-e a brüsszeli Bizottságnak az a vizsgálati döntése, hogy jóváhagyta az erőmű építését. Tehát erről szól.

Van egyéb engedélyünk még, a vízjogi engedély. Ez azt jelenti, hogy a Dunával hűtjük a jelenlegi négy blokkot is. Eredeti elképzelésben is, amikor épült az 1-4. blokk, 4000 megawatt hűtőkapacitásra elegendőnek bizonyult a Duna teljesítménye. Hisz valamikor '89-ben már el is kezdtünk építeni két darab ezres blokkot, de utána az ipari szerkezetátalakulás, tulajdonképpen a nagyipar megszűnése nem tette indokolttá, hogy ezt a két blokkot megépítsük, de a telephely eredetileg is 4000 megawattal volt hűtőteljesítménnyel, egyébbel megalapozva. Így ugye rendelkezünk az elvi vízjogi engedéllyel, rendelkezünk egy országos engedéllyel annak érdekében, hogy a hálózatra való csatlakozás megtörténhessen, és rendelkezünk azzal a telephelyi engedéllyel, ami azt tartalmazza, hogy a telephelynek milyen hatása van a megépülő blokkra. Tehát így akkor ezek a főengedélyek megvannak, és közel háromezer kisebb engedély van birtokunkban, aminek a számossága majd később eléri a több mint hatezret. Itt lehet, hogy egy nagyságrendet tévedtem, hogy 300-at kell pontosan mondanom, ami a kezünkben van, de hatezer engedéllyel fogunk rendelkezni, hisz egyedi gyártási engedély. Tehát kérdezhetik, hogy miért kell ennyi engedély. Fölmerült itt, amikor a fehérorosz erőműben a reaktortartállyal kisebb..., nekiütötték valamilyen felületnek, hogy akkor azt fogjuk mi megkapni. Mi nem fogunk megkapni ilyet, ez gyártásközi engedély, addig el se lehet kezdeni egy főberendezést gyártani Paksra, amíg mi ki nem adjuk az egyedi engedélyt. Az egyedi engedély kiadását követően ellenőrizve van a gyártáshoz kapcsolódó termék, bizonylattal együtt, és utána lehet csak megkezdeni. Tehát itt nem úgy működik, hogy a gyári számot átütöm, és akkor megkapok egy új reaktortartályt, és akkor hajrá, lehet vele üzemelni. Tehát ezek mind kizártak abban az engedélyezési folyamatban, amit felépítettünk. A kérdésekre megpróbálok válaszolni. Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Köszönjük szépen a felvezetőt, miniszter úr. Most a képviselőtársaimnak adom meg a lehetőséget hozzászólásokra, kérdésekre, véleményekre. *(Jelzésre:)* Bósz Anett alelnök asszonyé a szó.

Kérdések, hozzászólások

BÓSZ ANETT (Párbeszéd), a bizottság alelnöke: Köszönöm. Tisztelt Miniszterjelölt Úr! A paksi szerződés értéke közel 4000 milliárd forint. Az messzemenőig érthető, hogy amennyiben úgy határozunk, hogy Paks II.-t bővíteni kell, úgy az építmény és a hozzá tartozó infrastruktúra tervrajzainak, illetve terveinek nyilvánossága akár nemzetbiztonsági kockázatot is hordozhat magában, ezért ennek a titkosságát akár firtatni sem érdemes.

Azonban a mögötte mozgó hitel teljes titkossága teljesen indokolatlan, hiszen ez nem hordozhat magában nemzetbiztonsági kockázatot. Amennyiben azt hordoz magában, úgy azt gondolom, hogy nagyon súlyos esettel állunk szemben, és ráadásul azt mindig el kell mondanunk, szerintem nemcsak ellenzékiként, hogy az adófizetőknek joguk van hozzá, hogy tudják, hogy mire és hogyan költik el a pénzüket. Azt szeretném, ha választ adna arra a kérdésre, hogy a Paks II. bővítése mögött mozgó pénzmennyiség miért nem átlátható. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Volner János képviselő úr jelentkezett szólásra. Öné a szó.

VOLNER JÁNOS (Jobbik): Köszönöm szépen. Miniszter úr, még meglehetősen jól emlékszem a legutóbbi miniszteri meghallgatásra, amikor nálunk járt, tehát minden kérdést nem vennék végig, egy-két dologra lennék kíváncsi, ami összefügg az ön feladatkörével.

Az egyik az, hogy még Rogán Antal minisztersége idején, a 2010-től kezdődő parlamenti ciklusban volt arra lehetősége a Gazdasági bizottság tagjainak, hogy egy kihelyezett bizottsági ülésen ismerjük meg a Paksi Atomerőmű működését. Szerintem minden képviselőtársunknak tanulságos lenne ez. Itt öntől is, illetve, bár hivatalosan most nem elnök urat kérdezem, mindkettőjüktől szeretnék majd arra választ kapni, hogy látják-e ennek a létjogosultságát. Számomra érdekes és tanulságos volt ez. Érdekes volt a vezérigazgató úrnak is a prezentációja. Én nagyon szívesen megismételnék egy hasonló látogatást úgy is, hogy a meglévő erőművi blokkok működését bemutassák részünkre, úgy is, hogy az új erőművel kapcsolatos kérdéseinkkel megfelelő szakemberekhez tudjunk rögtön ott, helyben fordulni.

További kérdésem az, hogy korábban egyébként nemcsak mi jutottunk erre a következtetésre, hanem mások is, javasoltuk azt az előző választási programunkban, hogy a Dunán, illetve több magyarországi folyón vízlépcső épüljön. Tudom, hogy ez egy kis esésű szakasz, a Dunának ez az alsóbb szakasza, nem is elsősorban energiatermelési céllal javasoltuk ezt, hanem azért, mert fölöttünk osztrák, német vonatkozásban már be van lépcsőzve a Duna, és mi úgy látjuk, hogy a Duna-meder mélyülésével a talajvízszint folyamatosan csökken. Ez hajózhatósági problémát is fölvet, elég most arra gondolni, amikor a mezőgazdaság csúcstermel a nyári hónapokban, akkor kamionokkal vagy uszályokkal vinnék el tőlünk a megtermelt gabonát, de erre nagyon sokszor azért nem kerül sor, mert túl alacsony vízszintet produkál a Duna, és nem biztosítjuk, akár vízlépcsők megépítésével is, ennek a hajózhatóságát. Tehát kérdezem, hogy ez az erőművi építkezés, nyilván, mivel szükséges vízjogi engedélyek birtokában van, kiterjedt-e annak a vizsgálata, hogy ez esetleg a későbbiek folyamán pótolható. Akár egyébként az erőmű üzembiztonságát is érintheti, hiszen megfelelő vízmennyiség kell a megfelelő hűtés eléréséhez.

Előzőleg, amikor miniszter úr itt járt, akkor emlékszem arra, hogy rákérdeztem a nagyon alacsony aktivitású hulladékok kérdésére. Hogy a kollégák is értsék, olyanokra gondolunk, mint a dolgozók munkaruhái és hasonlók. Ezeket jelenleg olyan helyre temetjük el, egy radioaktív hulladék-lerakóba, ahonnan a kitermelt kőzet nagyobb aktivitást produkál, mint, mondjuk, a dolgozók munkaruhája, következésképp egyrészt nem sok értelme van, másrészt nagyon sokba kerül ez az egész munkafolyamat. Én arra tettem javaslatot, hogy akár német, akár amerikai példára ezeknek a hulladékoknak a semlegesítésére és megfelelő hulladéktárolókban történő elhelyezésére tegyen javaslatot a kormány. Itt kérdezem miniszter urat, hogy történt-e esetleg az elmúlt időszakban valami, esetleg folyamatban van-e ezzel kapcsolatos kezdeményezés. Én igyekszem nyomon követni az atomerőmű körüli fejleményeket, de ennek még egyelőre legalábbis nem láttam nyomát, csak annyit, hogy párbeszéd, szakmai egyeztetés már zajlik ezen a téren. Tudom egyébként azt is, hogy emögött jellemzően kormányközeli vállalkozók erős lobbija áll - és ebben nem is kérem miniszter úr állásfoglalását, mert nem az ön feladata, hogy ebben állást foglaljon -, és ők nyilván abban érdekeltek, hogy minél több hulladéklerakót építsünk ezeknek a nagyon alacsony aktivitású hulladékoknak, ez azonban az ország számára egyértelmű veszteséget okoz.

További kérdésem miniszter úrhoz, hogy a paksi blokkok, a meglévő blokkok megkapták 2032-ig és '37-ig ismereteim szerint az üzemidő-hosszabbításra vonatkozó engedélyt. Itt két kérdés is fölvetődik a részemről. Az egyik az, hogy néhány évig párhuzamosan fognak termelni ezek a régi meglévő blokkok az atomerőmű új blokkjaival, többlet-árammennyiség keletkezik, amit valamilyen úton-módon el kell helyeznünk a piacon, egyelőre azonban azt látjuk, hogy jelenleg is a régióban egy jelentős áramfelesleg van, sajnos nem magyar oldalon egyébként, hiszen mi a nyári hónapokban az energiafelhasználásunk, az áramfelhasználásunk több mint felét már külföldről szerezzük be, a Mavir adatait ezzel kapcsolatban ismerjük. De kérdés az, hogy tudunk-e majd ezzel az árammennyiséggel mit kezdeni.

Itt szóba került nagyon röviden az osztrák állam álláspontja és az ezzel kapcsolatos vita. Itt azért az fontos, mivel szakbizottság vagyunk, szögezzük le egymás között, ennek nem az volt azért alapvetően az oka, hogy az osztrákok annyira zöld indíttatásúak voltak többségükben. A zöld gondolat is természetesen és az ezzel kapcsolatos megújuló energiára alapozott feltételezések és elképzelések is teret nyertek, de azért ebben benne volt az, hogy ha Paksnak a régi és új blokkjai is elkezdenek egyszerre termelni, akkor olyan szinten mélyre fogják majd nyomni vélhetően az áramárakat, ami veszélyezteti az osztrák gazdasági érdekeket. Tehát az osztrák sógorok gyakorlatilag a saját érdekeiket képviselve is foglalták el azt az álláspontot, túlmenően természetesen a megújuló energiák iránti elkötelezettségükön. Tehát ezekre szeretnék majd választ kapni miniszter úrtól. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ungár Péter képviselő úr kért szót. Öné a szó.

UNGÁR PÉTER (LMP): Nagyon szépen köszönöm a szót, és köszönöm a lehetőséget, miniszterjelölt úr. Bár ez formailag nem illik ide, azért azzal szeretném kezdeni, hogy ez a beruházás fenntarthatóságilag már így is jelentősen problémás. Ha még a Jobbik javaslata is életbe lépne a vízlépcsőkről, a kis Bős-Nagymarosokról, akkor ez még rosszabb lenne. Tehát csak ezt szerettem volna az elején kifejezni.

A kérdések a következőre irányulnak. Az első az, hogy a Bodában tervezett atomtemető kapcsán tervezi-e azt a miniszterjelölt úr, hogy bármilyen szinten megkérdézzék a helyi lakosságot. Ez Pécstől nincs messze, a pécsiak nem tudták

kifejezni a véleményüket ezzel kapcsolatban. Itt az is felmerülhet, hogy Pécsen keresztül kell szállítani az atomhulladékot, ez értelemszerűen nem tetszik az ott élőknek, illetve azoknak sem, akik Boda környékén élnek. Tehát ez lenne az első kérdésem, hogy az ott élő embereket szeretnék-e megkérdezni erről a hulladékkehelysínről.

A második az, hogy itt említette részben a hitelkonstrukciót, illetve ennek az előtörlesztését. Amikor miniszterelnök úr bejelentette ezt az orosz devizahitelt, ami alapján Paks II. megépül, akkor az volt a mondás, hogy ez az évszázad üzlete, emellett Varga Mihály már többször elmondta, hogy ez kiváltható lett volna piaci alapon jobb hitelkonstrukcióban. Akkor az évszázad üzletét mennyire tartja még mindig egy adekvát mondatnak, ez lenne a kérdésem, és hogy mit gondol arról, hogy lehet valami, egy olyan hitelkonstrukció az évszázad üzlete, amit piaci alapon utána jobban ki lehet váltani.

Továbbá azt szeretném megkérdezni, hogy itt az engedélyeztetési eljárás kapcsán egy nagyon részletes beszámolót kaptunk, amit nagyon köszönök, de az minden szempontból tényállítás, hogy csúszik maga a beruházás építése. Korábban korábbi dátumokat hallottunk, ezek folyamatosan csúsznak. Ez önmagában egy kormányberuházásnál nem meglepő, mert ez általában mindegyiknél így van, de ez azt jelenti, hogy ennek pénzügyi következményei vannak, itt akkor ez azt jelenti, hogy minél tovább tart, illetve minél később építjük, eleve más pénzügyi konstrukció vonatkozik rá? Így az lenne a konkrét kérdésem, hogy a csúszás pontosan mennyi kárt okoz a magyar államnak, az, hogy ennyit csúszott eddig ez a beruházás.

Végezetül az lenne a kérdésem, hogy tervezi-e azt a magyar kormány, hogy egy ilyen beruházásnál, ami a GDP 10 százalékát érinti alaphangon, esetleg megkérdezné a magyar emberek álláspontját arról, hogy szeretnék-e vagy nem, és támogatják-e a népszavazás kiírását. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Molnár Gyula képviselő úr kért szót. Öné a szó.

MOLNÁR GYULA (MSZP): Köszönöm szépen. Tisztelt Miniszter Úr! Tisztelt Bizottság! Tegnap kaptam egy megrovást, hogy legyek óvatosabb a politikai mondatokkal, pedig azt egy olyan miniszternek tettem, aki a legfőbb politikai bizalmasa a miniszterelnöknek. Úgyhogy most nagyon óvatos leszek, és igyekszem nagyon szakszerű lenni.

Abból az alapfelvetésből indulok ki, és egy picit tovább is gondolva azt, amit Ungár képviselő úr mondott, azzal, hogy ez a kormány megnyerte ezt a választást, nyilvánvalóan ez a folyamat visszafordíthatatlan. Ebben az ügyben, gondolom, nem lesz nemzeti konzultáció, ez a Paks II. valóság lesz Magyarország számára minden pénzügyi és minden technikai konstrukciójával együtt. Akkor viszont az a kérdés, hogy mit tehetünk mi, hogy ez legalábbis valamilyen szempontból kedvezőbb legyen a magyar emberek számára. Ebből a szempontból az a kérdés számomra, hogy a kormány által vállalt 40 százaléknyi magyar beszállító ügyében most mi a lehetséges álláspont, mit látnak abban, hogy az infrastruktúrán kívül van-e lehetőség arra, hogy másban is magyar beszállítók szerepet vállaljanak. Látnak-e ma olyan tőkeerős magyar cégeket, akik erre képesek, hogy ezt a feladatot megoldják?

Magyar beszállítónak fogják-e minősíteni adott pillanatban azokat a cégeket, akik Magyarországon vannak bejegyezve, de orosz tulajdonosi háttérrel rendelkeznek? Vagy van-e arról információjuk adott esetben az infrastruktúra-fejlesztés területén, adott esetben bizonyos olyan típusú cégfelvásárlások indulnak-e el Magyarországon, amelyek ezt a fajta dilemmát adott esetben fel fogják oldani? Azt láttuk a miniszterelnök beszédében, hogy 2030-ig is lát, önök is '26-27-ről beszélnek

már. Az a kérdés akkor - mert ezt a dilemmát ebben a szakaszban ezek szerint föl lehet tenni -, hogy milyen fejlesztések szükségesek a Paks II. által termelt áram esetében a Mavirnál, lehet-e azt tudni és tervezni, hogy ott milyen lehetséges fejlesztésekre lesz szükség, hogy fogadja az itt termelt áramot. Ez a többletköltség, ami nyilvánvalóan jelentkezni fog, mennyiben gondolják, hogy át lehet vagy át fogják akkoriban terhelni a fogyasztókra?

Tehát a kérdés az, hogy 2026-27 környékén, amikor beáll ez a paksi kettős blokk, akkor szükség lesz-e egy jelentős tarifaemelésre, tehát egy végfelhasználói villamosenergiaár-emelésre. Ha lehet nagyon röviden válaszolni, hallottam a tegnapi meghallgatásáról egy mondatot, hogy jelentős infrastruktúra-fejlesztésekre van szükség a környéken, ha erről lehetne tudni, hogy körülbelül milyen költséggel és milyen forrásból várható. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Székely Sándor képviselő úré a szó.

SZÉKELY SÁNDOR (DK): Köszönöm. Miniszterjelölt Úr! Én családi kapcsolataim révén ismerem Tolna megyét, és tudom, hogy az ország egyik legszegényebb megyéje lenne, ha nem lenne ott a paksi beruházás. Ezért kérdezem, hogy biztos, hogy megéri-e, hogy ott Tolna megyébe még érkezik nagyon sok pénz, de úgy, hogy az ország egész lakossága, minden család eladósodik 300 ezer forinttal, egy olyan hitellel Oroszország felé, ami nem igazán kedvező számunkra. Kérdezem, hogy majd ennek a következményeiért ön vállalja-e a felelősséget.

Ugyanakkor érdeklődnék, ami itt már többször elhangzott, hogy Ausztria az európai bíróságon elkezdett egy folyamatot, amihez már Luxemburg is csatlakozott, és mi van, ha nekik adnak igazat, és mi van akkor, ha ezt az egész paksi ügyet így ebben a formában nem lehet megcsinálni, hogy akkor mi fog történni.

Érdeklődnék, hogy független szakértők által úgy tűnik, hogy a Paks II. építési területe tektonikailag nem egészen biztonságos, és hogy ön erről mit tud. Ha így van, akkor ki fogja a felelősséget vállalni azért, hogy ha ott valamilyen katasztrófa történik, akkor, mondjuk, Magyarország egy jelentős része sugárzást szenved. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Latorcai János alelnök úr kért szót. Öné a szó.

DR. LATORCAI JÁNOS (KDNP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Tisztelt Miniszter Úr! Ószintén szólva meglepetéssel hallgatom MSZP-s képviselőtársaim véleményét, hiszen emlékszem még arra az időszakra, mintegy tíz évvel ezelőttről a végtelenségig visszamenőleg, amikor az MSZP volt a lehangosabb képviselője a paksi bővítésnek, ami nagyon helyes volt, hiszen annak idején pontosan az ő vezetésükkel tudtuk az erőművek élettartamát is meghosszabbítani. Lám-lám, mennyire jó, hogy ezt sikerült megoldani, mert rövidesen energiahányban szenvednénk, ahogy nagyon tökéletesen mondta Volner képviselő úr, már bizony a nyári hónapokban behozatalra szorulunk, mert sajnálatos módon nincs energiatárolási kapacitásunk. Azoknak az alternatív erőműveknek a kapacitását nem tudjuk 24 órában kihasználni, amelyek szélhez meg naphoz kötődnek, de akik a szakmával foglalkoznak évtizedek óta, azok számára ez egyértelmű.

Én azt szeretném megkérdezni miniszter úrtól, hogy adjon arról tájékoztatást, hogy a jelenlegi energiahelyzetünkben mennyire indokolt ez a beruházás, megtérül-e a beruházás a hozzá tartozó infrastruktúrafejlesztésekkel egyetemben, és ha igen, vannak-e erre vonatkozóan becslő számítások, hogy mennyi idő alatt, és milyen hatással lehet ez a villamos energia ára. Úgy gondolom, ez egy nagyon fontos kérdés

valamennyiünk számára, hisz ellenzéki képviselőtársaim is részben ezeket fogalmazták meg.

A másik már szakmaibb jellegű kérdés. A fukusimai tragédia tapasztalatait mennyiben vették figyelembe? Na, nem, hogy cunami lehet-e vagy nem, mert mondjuk, a Duna esetében ez érdekes lenne, de annak a továbbterjedése egy rendkívül fontos dolog volt, és pontosan azt szeretném megtudni, hogy a reménybeli működtetés során tudják-e biztosítani, hogy egy esetleges zavar bekövetkeztekor a zavar hatása magán a területen, tehát a telephelyen kívülre ne terjedjen. Mert ez az elsődleges és meghatározó tényező. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. További felszólalási igényt nem látok. Egy kérdéssel én is megtoldanám az eddigi sort, tisztelt miniszterjelölt úr. Említette a felvezetőjében, hogy nagyon komoly település- és térségfejlesztési igények mutatkoznak, nemcsak Pakson, hanem a térségben is, hiszen a beruházás időszakában több ezer, lesz talán olyan időpillanat, amikor akár tízezer ember is dolgozik a beruházáson, illetve nyilván az üzemeltetés során is többletmunkaerőre lesz majd szükség, amelyet részben Pakson, részben a térségben tudnak elhelyezni. Azt kérdezném, hogy ezeknek az előkészületei hogy állnak. Nyilván megfelelő módon van ütemezve a kivitelezés ütemtervéhez. Ebben naprakészek-e, van-e ebben csúszás, vagy pedig ideális megoldásként mindig valamennyivel korábban, tehát meg tudja előzni magát a beruházást a település és a térség fejlesztése? Köszönöm szépen. Megkérem Süli Jánost, hogy adjon választ a felmerülő kérdésekre.

Süli János válaszai

SÜLI JÁNOS miniszterjelölt: Köszönöm a kérdéseket. Mennék sorrendben, és lehet, hogy, mivel vannak a kérdések közt átfedések, nem minden válasz lesz teljes, amikor odaérek, mert lehet, hogy már elhangzik.

Bósz Anett asszony kérdezte tőlünk, hogy az átláthatóság a pénzügyi feltételekkel kapcsolatban teljesíthető-e. A szerződés maga fent van az Országgyűlés honlapján, bárki megtekintheti. A pénzügyi terv, a műszaki terv mellett a kifizetésnek van egy szoros ütemterve, a kettő össze van rendelve. Az elképzelés szerint 110 számla kerül kiállításra az építkezés ideje alatt, és ez a 110 számla ütem szerint, tehát elegendő - úgy van ütemezve - a beruházás végéig. Tehát a legutolsó számlákat akkor állítjuk ki, amikor elkezdődött a próbaüzem, az lezárult, a szavatossági mérések rendben megtörténtek, és még utána is van visszatartva, mint minden nagyobb beruházásnál, a jólteljesítési garanciára egy összeg. Tehát ezek ütemezetten szét vannak terítve, és ez is garanciája annak, hogy nem úgy történik a beruházás, hogy egyszer eljutunk odáig, hogy félig készen vagyunk, és már nincs pénzünk, hisz ez kizárt. A finanszírozó banknak, Magyarországnak is az az érdeke, hogy ez a mű megépüljön, és az az összeg, amit rászántunk, elegendő legyen. Ez biztosítható egyébként. Ha bármilyen egyéb adatra szüksége van, ugye betekintést nyerhet mindenki egy igénylés esetén a szerződésekre. Mi szeretnénk volna a szerződéseket nyilvánossá tenni, ehhez még az orosz félnek nem élvezzük a támogatását, zajlik ez az egyeztetés, és zajlik pont ezzel kapcsolatban két bírósági per is. De egyértelmű, mi a nyitott megoldások hívei vagyunk, tehát ezt szeretnénk is megoldani.

Az elmúlt években Péterfalvi Attilától volt egy közel kétéves vizsgálat, amikor a szerződéskötés titkosításaira vonatkozó kérdéseket nemzetközi tapasztalatokkal összevetve is vizsgálta. Ennek a vizsgálatnak az eredménye a napokban zárult le. Ő megküldte ezt a levelét nekünk és a kezdeményező félnek is. Egyértelműen úgy minősítette, hogy semmilyen túlzásba a magyar fél nem esett, a nemzetközi tenderek szerint végezte a kapcsolódó dokumentációk minősítését, és megnyugtatóan

rögzítette, hogy így pillanatnyilag a szerződések minden állapota rendben van, és hangsúlyozom, bárkinek - nemcsak önnek -, aki igényli, annak viszont a titokszobában joga van részletesen is tanulmányozni a szerződéseket. Most is van, aki élni szeretne vele, annak is meg fogjuk adni a módját.

A kihelyezett üléssel kapcsolatban Volner képviselő úr kérdezett. Erre eddig is mindig törekedtünk; képviselőknek, bizottságoknak is lehetővé tettük, hogy nyitott kártyákkal játszunk, még akkor is nyitott kártyával játszottunk, amikor Pakson üzemzavar volt a 2-es blokkon, akkor is kihelyezett környezetvédelmi ülésen számoltunk be. Hisz nincs titok, folyamatosan az erőmű tájékoztatási politikája eddig is ezt tartalmazta, ezután is ezt szeretnénk. Pillanatnyi, mint mondtam, ellenérdekek vannak, de egy ilyen kihelyezett ülés és részletes tájékoztatás nem lehet ellenemre. Mi egyébként 41 településsel voltunk korábban kapcsolatban, most 47-tel. Ezeket a településeket is rendszeresen tájékoztatjuk a pillanatnyi helyzetről, az állapotokról.

A Duna vízállásával kapcsolatban, tehát az erőműnek a Dunával kapcsolatban minden körülmények között - a jelenlegi állapotában, ha nem nyúlunk hozzá a Dunához, akkor is -, minden üzemállapotban... A fukusimai felülvizsgálattal kapcsolatban mi ugye, nem cunamit vizsgáltunk, hanem árvízi helyzetet. A telephely két méterrel magasabbra van töltve eleve, mint a gátkoronaszint, tehát ezáltal biztosított, hogy soha. Inkább az volt a kérdés, hogy mi van egyéb környezeti katasztrófa miatt, mondjuk, a Duna valami miatt egy Visegrádi-sorosban lévő földrengés, hegyomlás miatt, tehát minden körülmény meg lett vizsgálva. Azt nem lehet kijelenteni, hogy minden körülmények között majd üzemelni tud 4400 megawatt hőteljesítménnyel a blokk, de lehűtött állapotban tartani, biztonságos állapotban tartani, arra mindenkor elegendő lesz, még ilyen katasztrófahelyzetben is a Duna vízhozama. Egyébként, mint mondtam, az eredeti vizsgálatok szerinti 4000 megawatt telephely-kapacitásra a Duna vízhozama mindenkor elegendő, hisz a legkisebb vízhozam is 1100-1300 köbméter/másodperc, normál vízhozammal ez egy ilyen 3500-4500 köbméter. Mi ebből jelenleg kiveszünk 120 köbméter/másodpercet, majd kiveszünk a következő blokknál szintén egy közel hasonló mennyiséget, a következő blokkok hőterhelése kisebb lesz, ott 8 fok delta T-vel fogjuk visszaengedni a Dunába a vizet. A jelenlegi 1-4. blokkon 11 fokkal. Tehát hőterhelés szempontjából is minden üzemállapotban a Duna alkalmas.

Egyébként az nem a mi kérdésünk, meg nem akarok egy új fejezetet nyitni, egyébként, ahogy Ausztria, pedig van rá példa, hogy a zöldek ott a vizet szeretik, a vizes megoldásokat, az energiatározós tavakat, és a gleccsertavak nagy része, azt tudjuk, ha föllátogat valaki, akkor egy tározós, szivattyús erőmű. Ugyanúgy a Duna belépcsőzése is jelentőséggel bír. Egyébként mivel mi is egy gazdasági közegben, Tolna megyében élünk, és gabonatermelők rendszeresen fordulnak hozzánk is, hogy miért nem foglalkozunk mi is akár a Duna lépcsőzésével, mi azt mondjuk, hogy elég nekünk most tulajdonképpen a magunk ellenzéke, nem kell egy új frontot nyitni, de egyébként hosszú távon, ugye az MVM-ben is voltak nagy elődeink, Kerényi Andor Ödön bácsi, aki ennek élharcosa volt, hogy mi is használjuk a Dunát. Itt 6-7 méter szintváltozásokkal működik a magyar Duna, így a turisztikai fejlesztéstől a hajózhatóság nem megoldható. Dunaföldvárnál van egy elég kemény gránit talapzat, viszont, ha ahhoz hozzányúlunk, akkor löszfal akar belecsúszni a Dunába. Tehát jelentős gabonatermelő pluszköltségek vannak, amikor a gabonát csak közúton, vasúton lehet kiszállítani, nem mehet a hajó. Ezért véleményünk szerint majd valakik valamikor átgondolják, nekünk most más a feladatunk.

A hat blokk együttes üzeme. A pillanatnyi magyar energiahelyzet is azt mutatja, hogy mi a jelenlegi blokkokkal a hazai termelés 50 százalékát biztosítjuk, a felhasználásnak körülbelül 35 százalékát fedezi. Tartósan egy jelentős importtal

üzemel a magyar villamosenergia-rendszer. Ez körülbelül 30 százalék. Tehát, ha az egyik új blokkot megépítjük, annak a teljesítménye nem elég arra, hogy ezt az igényt kielégítsük. Tehát körülbelül másfél blokknyi kapacitás kell arra, hogy az importfüggetlenségünket mindenkor biztosítani tudjuk.

Az elmúlt időszakban voltak olyan üzemszakok, most is, március 2-án volt, amikor majd' 48 százalék importtal üzemelt a magyar villamosenergia-rendszer, és előző évben volt olyan, hogy 54 százalék importra szorultunk. Tehát ez ellátásbiztonság, nemzetbiztonság szempontjából óriási kockázatot jelent, mert egyébként akkor tudnánk csak meg, hogy mikor hiányzik a villany, amikor nincs, egyébként, amikor van, kinek hiányzik. Tehát ez egy elég nagy jelentőségű dolog. A felelősség mindig az aktuális kormányzaté, hogy álljon rendelkezésre az a mennyiségű villany, ami szükséges. Az az ellenzéknek nem felelőssége, ő a kritikával élhet, de egyébként a kormánynak ez a felelőssége megvan, ahogy ezt a '11-es energetikai törvény is kimondja, a három lábbon állás van ebből megjegyezve, a hagyományos szén- és gázlehetőségek az egyik láb, a megújuló, és a másik pedig az atom, és ennek a háromnak az együttesével kell megoldani hosszú távon Magyarország energiamixét.

A hulladék kérdésében többszöri átgondolás alapját képezi, hogy az elhelyezés, több módosítás került már szóba, hogy hatékonyabban tudjuk megoldani a térkihasználást, kevesebb vágatot kelljen, ezen most is dolgoznak. Fölmerült a hulladékok átválogatásának kérdése, hisz amíg végleges elhelyezése megtörténik, lehet, hogy pont ezeket a nagyon kis aktivitású hulladékokat már ki is lehet emelni. Ezzel mindig van törődve, foglalkozva. Ez egy másik részlegünknek - Magyarországon egy független társaság, aki egy központi alapba befizetett pénzből gazdálkodik -, a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Nonprofit Kft.-nek a feladata ezzel foglalkozni. Nekünk gazdaságilag fontos, hogy lehetőleg olcsóbb legyen, hisz a törvények szerint mind az 1-4 blokki üzemeltetés, mind majd az 5-6-os blokk üzemeltetése úgy kell hogy megépüljön, hogy aki a hasznát húzza az erőműnek, tehát olcsó villanyt kap, annak a hulladék elhelyezés költségét fedezni kell. Ez az egyetlen iparág, ami ezt megteremti. Nem találunk ilyet a cement-, a bőr-, a festékiparban. Mindig az államra marad a hulladék ártalmatlanítása. Itt ez mindig az áraknak része, ezután is része lesz, és ebből értelemszerűen nekünk is fontos, hogy ez a Központi Nukleáris Alap, ahova befizetésre kerülnek ezek a pénzek, a lehető leghatékonyabban kerüljenek kialakításra.

Visszatérve, hogy a hat blokk együttes üzeme. Be fog kerülni még egy jelentős napenergia a rendszerbe. Beszéltünk róla, hogy az atom meg a megújuló nem egymásnak kizárólagos ellentéte, hanem jól lehet együttműködni. Ezért kéne egyébként a vizes alkalmazásokat is adott esetben forszírozni, hisz nekünk nincs az a kiegyenlítő kapacitás, ami az osztrákoknak, mint mondtam, rendelkezésre áll. Talán az elektromos mobilitás, ami most egy feljövőben lévő dolog, és azt a vezérelt hálózaton keresztül fogjuk működtetni, hogy a töltés rendszerérdekű legyen, illetve a hagyományos hőtárolóhűtés és a víztározás is változatlanul egy kézbe, központi irányításba kerül, Mavir-irányításba, akkor rendszerérdekű szabályozást lehet. Jelenleg ez a kérdés is az áramszolgáltatók kezében marad, ezért parciális érdekek mentén történik ez. Tehát ezzel kapcsolatban ennyit szeretnék mondani.

A bodai lerakóhely, ott egy hosszú távú kapcsolatunk van már a közvetlen településekkel, működtetünk ott is egy társadalmi ellenőrző és információtársulást, egy testületet. Pécestől, igaz van, nem messze van ez, de a közvetlen településekkel napi kapcsolatban vagyunk. Ott csak kutatás-feltárás van, és majd ha oda eljutunk, amikor egyértelműen igazolódik, hogy a telephely alkalmas lenne a nagy aktivitású hulladékok elhelyezésére, akkor azt megfontolva, mint ahogy Bátapátiban is a kis- és közepes aktivitású hulladékok kérdésében népszavazással erősítettük ma meg a

telephely befogadó készségét, ezzel valószínű élünk. Hogy ez a körzet mekkora, annak kell majd a határait meghúzni. Egyébként én magam is jártam többször Bodán, nem muszáj átmenni Pécsen, tehát a szállítás most is megoldható Pécs elkerülésével. De ezek a szállítások is mindig olyan biztonsággal történnek, hogy tulajdonképpen észrevehetetlen. De mondom, ez a kérdés még később kerül elő, és ennek is, mint minden hulladékéltelhelyezésnek a mentora meg a gazdája a Hulladékokat Kezelő Nonprofit Kft. Értelemszerűen, ha nincs a hulladékkezelés rendben, akkor az nekünk is gondot jelent, tehát mi napi kapcsolatban vagyunk, hogy ez a megoldás megtörténjen.

Egyelőre a pillanatnyi tárolása is megoldott. A nagy aktivitású üzemanyagot nem tekintjük hulladéknak, az az erőmű melletti száraz tárolóban ötven évre tárolható, és annak az ismételt felhasználása egy nagyon fontos téma, kutatások ebben pozitív irányban eredményeket feltárva is haladnak, illetve a szűrőgyanták és egyéb olyan nagy aktivitású hulladékok, amik most is keletkeznek az erőmű üzemében, azok pedig az erőmű teljes élettartamára bent az erőműben megnyugtató módon tárolva vannak, majd a bontást követően kell gondolkodni. Tehát itt még van idő a kutatásra meg a végleges elhelyezés megoldására is. Csak azért mondtam el önöknek. Tehát ez nem napi sürgősségű. A kis aktivitású, közepes aktivitású már sürgető volt, de azt meg is oldottuk, hisz az erőműben már nem lehetett.

A hitellel kapcsolatban volt kérdés. Most jó-e ez a hitel, nem jó? Azt gondolom, hogy semmi se jó, ha úgy nézzük (*Derültség.*), de ez a hitel egy készenléti hitel, ez egy biztonságot ad a beruházás megvalósításához, és azt mondtuk, hogy ha jobb feltétellel, költségmentesen kiváltható, akkor szerintem ennél jobb hitel nincs, minthogy visszafizethetem napi áron, amit fölvettem, és nem kell utána se költséget, se kamatot fizetni, viszont ott áll rendelkezésre mögöttünk. Ez pedig így van, lehet, hogy hihetetlen, de a szerződés, mint mondtam, nyilvános, meg lehet tekinteni, és ennek jegyében történt meg az első visszafizetés, amit a költségvetés állapota lehetővé tett.

Csúszásról nincs szó, szerződésmódosításról van szó, hisz a brüsszeli stop, ami 16 hónapot eredményezett egyértelműen, hogy nem lehetett munkát végezni, míg a brüsszeli Bizottság nem vizsgálta meg az összes feltételt, ennek a hatása 16 hónap volt, ez tény, a dátumtól dátumig. Illetve, mint mondtam, hogy az előírt beszerzéseknek, a versenyeztetésnek az időigénye, arra pedig egy hat hónapot számítottunk, így akkor 22 hónappal az eredeti ütemtervi pontok hátrébb lettek tolva. Tehát itt tartunk, és nincs kár, és mivel fixáras, emellett is fix áron vállalta és az új határidőre, amit az orosz féllel közösen rögzítettünk és ő jóváhagyta. Tehát itt nem kell attól félni, hisz mondtam, hogy ennek függvényében a pénzügyi kifizetés üteme is megy együtt a műszaki teljesítés ütemével, marad a végére is megfelelő mennyiségű pénz, hogy befejezzük ezt a beruházást.

Népszavazást a magyar törvények szerint ebben a kérdésben nem kell tartani. 2009-ben a parlament megadta azt az elvi hozzájárulást, kezdődjön ez a munka, aminek révén, majd ha az engedélyeket beszerzi az engedélyes, akkor megépülhet ez a két blokk. Ezen engedélyek beszerzése folyamatban van, tehát még ma se biztos, hogy megépítjük, azon dolgozunk, hogy megépítsük, tehát ez az engedélyezés zajlik. Mint mondtam, az idei év nagy feladata, hogy beadjuk a végleges létesítési engedélyt, és annak révén elkezdhetjük magát az építkezést.

Egy kisebb népszavazás azért volt a térségben, illetve Magyarországon, mert kampánytémává be volt emelve az erőmű ügye. Tehát majdnem minden ellenzéki párt ezt kihasználta, hisz be is jelentette, hogy ha nyernek a választásokon, akkor első útjuk Oroszországba vezet, és felmondják ezt a szerződést. Akkor ez a szavazás arról is szólt, hogy lehet-e utazni Oroszországba. Tehát én azt gondolom, hogy engem is már

annak tükrében választottak meg a térségben, hogy tudták rólam, hogy Paks II.-vel foglalkozó miniszter vagyok, és a parlamenti választásnál a szavazók ezt is tudták mérlegelni, hogy engem ilyen feladattal a hátam mögött érdemes-e megválasztani képviselőnek. Tehát úgy gondolom, hogy ez a törvények szempontjából is és a mostani választás szempontjából is egy eldőlt kérdés.

Molnár Gyula képviselő úrnak szeretnék válaszolni, hogy ki minősül magyar vállalkozónak. Szerintem az minősül magyar vállalkozónak, aki magyarországi telephellyel rendelkezik, magyarországi adófizető és magyar embereket alkalmaz. Ma nagyon kevés olyan céget lehetne Magyarországon találni, aki echte magyar, tehát magyar a tulajdonos, magyar az alkalmazott. Tehát, aki Magyarországon bejegyzett, magyar telephellyel rendelkezik, magyar munkavállalót foglalkoztat, és ide fizeti az adót, véleményünk szerint ez a magyar munkavállaló. Egyébként nehéz helyzetben vagyunk, hiszen a magyar nagyipar megszűnt az elmúlt 30 évben, tudjuk mindnyájan, nincs Ganz, nincs EVIG, nincs MOM, nincs egyéb, tehát ezeknek a cégeknek a helyén bevásárlóközpontok vannak, onnan emlékezhetünk a nevekre, hogy valamikor léteztek ilyen nagy energetikai cégek. Nincs 22., 26. számú Állami Építő Vállalat, nincs GGV, Vegyész, Április 4., sorolhatnám a cégeket. Nekünk most egyéb hitelfeltételekkel és gazdasági támogatással tulajdonképpen iparszervezést is kell végeznünk, hogy azokat a ma még kisebb vállalkozásokat fel tudjuk hozni szintre, hogy be tudjanak kapcsolódni a munkába.

A General Electric megnyerte a turbinasziget-tendert. Egyértelműen több tájékoztatót tartottunk magyar alvállalkozóknak. A generátort nem fogjuk tudni legyártani, nem fogja tudni magyar vállalkozó a turbinát se. Ezek olyan méretű berendezések, hogy a magyar ipar az 1-4. blokkra minden berendezést meg tudott gyártani, de most már nem tudja a teljesítményméretek miatt. Tehát itt nekünk a beszállítói kört ezen fővállalkozók alá fel kell készíteni. Szakképzésben hegesztőket túl kell képezni, adott esetben nem mindenki Pakson fog hegeszteni, de a szakemberképzést is megkezdjük annak érdekében, hogy legyen elég rendelkezésre álló erőforrás.

Mavir. Tulajdonképpen jelentős költségei nem lesznek, mert jelenleg is Paksnak a 400/120 kilovoltos csomópontja az ország egyik legnagyobb csomópontja, megfelelő távvezetési kapacitással kell építeni. Kezdetben úgy volt, hogy Szolnok irányba, de most, hogy a kecskeméti iparfejlesztés miatt el kellett hozni Kecskemétre a 400 kilovoltos távvezetékét, valószínű, hogy Kecskemét-Paks között fog megépülni, hisz akkor Kecskemétnek is kettős betápjája van, és onnan mehet az országos hálózatba. Tehát ez az egy nagyobb. Ugye az állomást mondtam, hogy azt meg kell hogy kiszállítható legyen, és majd utána, mivel azt gondoljuk, hogy az elektromos mobilitás meg a bejövő megújuló energiának a kezelése egy jelentős irányítási struktúra-változást jelent, ez egy fontos dolog lesz, hogy a Mavir erre felkészüljön, de minden eshetőség megvan. De mondom, ennek legkevesebb a költségvonzata, inkább szervezési, tudásbeli dolgok kellenek, ami megvan, csak rendszerben együtt kell majd működnünk.

Annyit még szeretnék elmondani, hogy Paks nemcsak atomerőművet fog bővíteni, hanem egy 20,6 megawattos naperőmű alapjai is az elmúlt másfél hónapban lerakásra kerültek. Tehát ez is azt bizonyítja - nem is véletlenül tettük Paksra ezt -, hogy Paks, az atomerőmű és a megújuló nem egymásnak ellensége, hanem egymásnak megfelelő közbeiktatott eleme, hatékony partnere lehet. Ma, mint mondtam, itt nagy szerepe lehet majd ebben a közösségi közlekedéstől kezdve az egyéb villamosenergia-tárolásnak, amit a családi házak fűtése, víztározás és egyéb kérdésében lehet.

Kaptunk kérdést az eladósodás, Tolna megye kapcsán. Azt gondolom, hogy ez befektetés, és minden befektetés persze lekötött pénzzel jár, de Tolna megyében emellett egy jelentős térségfejlesztést is végre kell hajtani, ugyanúgy, mint ahogy meg fog épülni Kalocsa-Paks közt a híd. Ez a híd se kell ahhoz, hogy a beruházás megtörténjen, viszont azt a térséget fel tudjuk használni átmenetileg szálláslehetőségek biztosítására. Itt két, aránylag jó állapotú, nagy létszámú laktanyaépület van, amit felújítással lehet erre használni, később pedig egy utóhasznosítással bármire, tehát nem egyszeri. Ezt szeretnénk egyébként az egész térségfejlesztésre, hogy ne pillanatnyi, ne tíz évre kiható legyen, amíg az építkezés zajlik, hanem olyan térségfejlesztést hajtsunk végre, aminek utána megmarad az eredménye. Tehát szeretnénk minél több vállalkozót letelepíteni, ez lehet vegyes tulajdonú, amire Molnár Gyula is rákérdezett. Persze, kell tőkeerő, egyéb, csak a térségben tudjon maradni, hogy később is munkahelyek maradjanak a beruházás után, hisz egyébként az erőmű üzemeltetése később nem igényel, csak 1300-1350 fő pluszlétszámot, tehát a megyében ez létszámailag kevés. Pont azért kell úgy szerveznünk a térségfejlesztést, hogy ez tartós, fenntartható fejlődést biztosítson. Ezzel a kalocsai térségben is mintegy 60 ezer környékbeli népesség jut autópályához és ahhoz a lehetőséghez, hogy az ipar abba az irányba is megmozduljon.

A brüsszeli kockázat. Tehát az uniós törvények szerint minden országnak az energiamixét magának van módja meghatározni, és nem szól bele. Halasztó hatálya a vizsgálatnak nincs. Tehát zajlik a vizsgálat, és egyébként azt gondoljuk, hogy majd a perbe mi is belépünk, mellettünk be fog lépni más európai állam is, aki atomerőművet akar építeni, mint ahogy mi beléptünk az angol uniós perbe is, tehát az osztrák uniós per Anglia vonatkozásában, ott Anglia mellett beléptünk. Tehát ugyanezt fogjuk valószínűleg átélni, ahogy az angolok, de akár a csehek is, akik most szintén az építés gondolatába be fognak lépni.

Minden kérdés, ami a földrengésvédelmi kérdésekkel, szakmai kérdésekkel foglalkozik, az a Paks II. honlapján fent van, minden engedélyezés és minden hatósági engedély, tehát engedélykérelemmel kapcsolatos iratok, és minden válasz. Ebben a válaszban is ez a kérdés meg van említve, vizsgálva van, és ezért sokkal robosztusabb, földrengésállóságra vonatkozó körülmények, a referenciablokkoknál is robosztusabb blokkokat fogunk építeni Pakson. A fehéroroszországi, a novovoronyezsi és a leningrádi 1200 megawattos blokkok megelőznek minket – a telephelynek ezt az elemzett, vizsgált kockázatát a hatósági engedély is úgy rögzíti, hogy akkor itt a földrengésállósági követelményeket emiatt növeltük. Tehát ez nem egy eltitkolt, nem ismert kérdés, hanem ez a kérdés egy műszakilag kezelt kérdés, csak van, akinek más volt az érdeke, miután fent volt a holnapon, egy év után úgy tárta a lakosság elé, mintha feltalálta volna a spanyolviaszt, pedig ez elérhető információként szerepelt mind az engedélykérelemben, mind az engedélyben.

Latorcai úr kérdezte a pontos energiahelyzetet ma. Részben említettem, hogy akkor milyen hazai arányokban, hogy 50 százalék, felhasználásarányban körülbelül 35 az atomerőmű, folyamatosan növekvőek az igények, mind a napi csúcs energiaigény. Idén is csúcst javítottunk, tavaly is csúcst javítottunk. Idén 2,3 százalékkal nőtt a villamosenergia-igény az elmúlt évekhez képest, azt megelőzően közel 1-gyel, és azt megelőzően 2,7 százalékkal. A pillanatnyi csúcs 6835 megawatt volt, ez a rendszerváltás előtti legnagyobb energiánál is nagyobb, ez 55 megawattal volt nagyobb a tavalyi csúcsigénynél, akkor az 6780 megawatt volt. Tehát ez a tendencia, amit mi korábban, amikor megalapozásra bevittük a parlament elé 2009-ben a döntést, akkor 1,5 százalékos energiaigény-növekedést prognosztizáltunk. Ekkor ebbe belejött a 2008-as válság becsengése, akkor volt egy 6,5 százalékos visszaesés, de abból szépen megindultunk abba az irányba, hogy nem tehattünk mást,

mint építeni kell, hisz a kitétségünk az import irányába elég nagy. Egyébként Európában minden országra jellemző, hogy elöregedett az erőműparkja, 35-40 éves a hagyományos szenes, ligniterőművek életkora, és ez azt fogja indokolni, illetve a CO₂-kvóta biztos vagyok benne a tendenciák szerint, hogy emelkedni fog. Tehát, ahol ezek a kifutó erőművek tudják adni a villamos energiát, hogy nincs már nagy karbantartási költsége, mert visszatermelték a profitot, de még tudnak üzemelni, de lassan megállnak, olyan tarifákat lesznek kénytelenek adni, ami megfizethetetlen lesz Magyarország számára.

Azt is el lehet mondani, hogy a magyar fogyasztó, és ahol atomerőműből állítják elő egy részét a villamos energiának, az körülbelül 35 forintért kapja, ez Romániára, Bulgáriára, Csehországra, Szlovákiára igaz, ahol az atomenergia aránya kisebb, például Németországban a megújulók miatti finanszírozások miatt ott az ár 93-95 forint. Ezt a magyar fogyasztó nem tudná kifizetni. Tehát azt gondoljuk, ha megépítjük Paks II.-t, és azt olyan hatékonysággal tudjuk működtetni, mint az 1-4. blokkot, hogy 90 százalék körüli teljesítménykihasználási tényezőt tudunk folyamatosan biztosítani, ez könnyebb lesz, hisz az 1-4. blokk 12 hónapos kampánnyal volt tervezve, az 5-6. blokknál 18 hónaponta kell leállni, tehát eleve benne van a magasabb teljesítménykihasználási tényező. Ezzel akkor hosszú távon olcsó, időjárástól független, biztonságos energiaellátás alapjait teremtyük meg, és tulajdonképpen ez az ipar és a lakosság részére biztosít egy hosszú távú működést.

Azt a paradigmát, hogy olcsó munkabéért csábítjuk ide a külföldi befektetőket, az élet igazolta, hogy nem nagyon működik. Azt gondoljuk, hogy olcsó villamos energiával, közműdíjakkal, egyebekkel kell idecsalogatni, és akkor a fiataloknak lesz munkahelyük, a lakosságnak megfizethető energiaára. Tehát azt gondoljuk, hogy Paks 5-6. blokk nélkül ezt lehetetlen teljesíteni.

Mivel mondtam, hogy biztonsággal tudjuk időjárástól függetlenül, mert a külszíni fejtések, lignit, egyéb miatt másfél-két éve azért volt az a nagy import, mert a Mátrai Erőműben a lignit lefagyott, és akkor azt az 1000 megawattot egyértelműen külföldről kellett venni, ez bármikor előállhat. Ilyenkor még mondjuk egy távvezeték-üzemzavar, ha, mondjuk, van egy kis ónos eső, ilyen időben, mint ahogy volt rá példa, és akkor, ha a távvezetéseink megsérülnek, akkor fogyasztói teljesítménykorlátozásokat kell bevezetni. Tehát ez az egyik. A másik pedig a blokk, a tervezési követelmények, hogy azt úgy szoktuk mondani, hogy Paks II., az egy három pluszos, tehát harmadik generációs, mindenféle egyéb tudással, biztonsági követelményekkel felszerelt blokk, és még hozzá szoktuk tenni, hogy Fukusima-álló. Tehát minden következmény - ugye itt nem cunamiról beszéltünk, de hóterhelés, szélterhelés, a 6-os autóúton bekövetkező baleset, amikor olyan vegyszer vagy egyéb szállítmány van, ami bejuthat az erőmű szellőzőrendszerébe, védve van a kezelőszemélyzet, tehát tulajdonképpen minden feltétel mérlegelésre került, a Dunának is a különböző dolgai. Tehát ezek mind megletek. Tulajdonképpen a blokknál az a követelmény, hogy semmilyen üzemzavari szituációban telephelyen kívüli hatása nem lehet, nem terhelheti a lakosságot. Tehát az új blokk vonatkozásában már semmilyen intézkedést a lakosság részéről a legnagyobb üzemzavari szituációban sem kell végrehajtani. Tehát ez a blokk, a kettős kupolarendszer azért van kialakítva, hogy ha belső sérülése van a blokknak, akkor a blokk leállva a külső kupola védettsége alatt lehűtött állapotban tartható, és majd a felmérések függvényében el lehet dönteni, hogy mit lehet csinálni vele. Ha külső repülő mőtárgy - most a legnagyobb repülő mőtárgy miatt a robosztusság szintén változott - rázuhan az 5-6-os blokkra, és a benne lévő kerozin ott ég el a helyszínen, akkor a külső kupolának ezt a terhelést ki kell bírnia. Persze sérülni fog, mert miért ne sérülne, de a belső kupola ép marad ilyenkor. Ekkor is az energiatermelést a

blokkon értelemszerűen lehet folytatni, de mindenféle külső terhelés nélkül a blokkot biztonságosan, lehűtött állapotban lehet tartani. Tehát ezekre a blokkok tervezési kiírásai élnek a magyar nukleáris biztonsági szabályzatban, a követelmények eszerint lettek meghatározva, és most a tervellenőrzés, majd a hatósági 15 hónapos ellenőrzés arról szól, hogy ennek megfelelnek-e ezek a blokkok.

Még egy kérdés volt Bánki Erik úr részéről, hogy a településfejlesztések, egyéb. Itt majd 10 ezer embert kell csúcsidőben mozgatni, tehát 8500 fizikai munkás, végrehajtó munkás lehet a munkacsúcs idején, amikor a két blokk párhuzamosan épül. Ezzel együtt lehet ezer műszaki irányító, akik családotul érkeznek a területre. Tehát ez mindenféle egyéb dolgot megnövel. Itt az úthálózat, a munkások beszállítása, a szállás. Tehát a kormányzat részéről legelőször mi átadtunk már az elmúlt időszakban egy úthálózattal, vasúthálózattal kapcsolatos felújítási igényt, azt itt a ciklus végén nem sikerült már tárgyalni, de ezek össze vannak állítva, az ez irányú fejlesztések, elő vannak készítve; elhelyezéssel kapcsolatos szálláslehetőségek, területkiszajátítások és egyéb. A kapcsolódó infrastruktúra-, víz-, szennyvízbővítések, mindennek a tervezése folyik. Azt gondolom, hogy ha a mostani, az új kormány feláll, akkor a területen a látványos lépések a térségfejlesztés vonatkozásában is be fognak indulni. Ebbe mind magántőkéket szeretnénk. Például lakások építésében, hisz hasznosítható két lépcsőben, előbb az építőmunkások bérbébe kiveszik, később ez az üzemeltető létszám végleges lakása, ez így volt a 1-4 blokk esetében, tehát, amit lehet, tanultunk tőlük, és mivel most, ahogy mondtam, ez egy kisebb kiállítás volt az erőműbővítés mellett, akkor bátran lehet azokat a forrásokat is most már felhasználni, amik a térségfejlesztést fogják biztosítani. Hangsúlyozom, nem Paks fog fejlődni, hanem Tolna megye, Bács-Kiskun megye. Baranya megye Péccsel tudott élni azokkal a lehetőségekkel, mint akár Somogy. Tehát mi szeretnénk olyan egyéb járulékos cégmozgásokat, vállalkozók bevonását, akiket magát a régió fejlesztését és az atomerőmű-építés kapcsán megnövekedett érdeklődést kihasználva szeretnénk odatelepíteni. Röviden ennyiben foglaltam volna össze. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, miniszter úr, az alapos és részletes válaszokat. Nem meglepő, hiszen már az első meghallgatása idején is rendkívüli felkészültségéről tett tanúbizonyságot. Az életpályája során gyakorlatilag mindent, ami az erőmű üzemeltetésével, illetve annak beruházásával, építésével kapcsolatos, volt alkalma személyesen is gyakorolni. Azt gondolom, hogy az alkalmassága tekintetében nem is merülhet fel kérdés.

Az is megnyugtató, hogy újra megerősítette azt, hogy a kormány részéről egy alaposan átgondolt fejlesztésről van szó, amely pénzügyileg finanszírozható, az általa előállított olcsó energia pedig hozzájárul ahhoz, hogy egyrészt a rezsicsökkentés vívmányait fenn tudjuk tartani, másrészt pedig teljesen egyetértek önnel, ma az iparunk versenyképességének az alapja az, hogy milyen mennyiségben és milyen áron tudunk energiát, villamos áramot kínálni. Az importfüggőség visszaszorítása pedig valóban már nem is gazdasági, hanem nemzetbiztonsági kérdés.

Tehát azt gondolom, hogy mindezeket összefoglalva abszolút van létjogosultsága a beruházásnak. Ungár Péter felvetésére én magam is azt a választ adtam volna, amit miniszter úr is, hogy erről a magyar választópolgárok döntöttek április 8-án, hiszen a magyar kormány 2010 óta nem rejti véka alá, már a 2010-es kampányban is egyértelművé és világossá tettük azt, hogy mi az előbb említett indokok alapján támogatjuk a paksi beruházás megvalósulását. Tehát minden magyar választópolgár, aki a Fidesz és a KDNP képviselőire szavazott április 8-án, pontosan tudatában volt annak, hogy ezt miért teszi.

Azt gondolom, az se véletlen, hogy miniszter úr személyesen közel 58 százalékot kapott a saját választókerületében, ahol szintén nem volt kérdés az, hogy ennek a területnek a képviselőjeként hogyan áll a paksi bővítéshez. Tehát azt gondolom, hogy a választók is újra megerősítették a kormányt ebben a szándékában és ebben az irányban.

Határozathozatal

Ezek után kérdezem a bizottság tagjaitól, hogy ki az, aki a tárca nélküli miniszteri poszt betöltésére alkalmasnak tartja Süli János miniszterjelölt urat. *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. 10 igen. Ki az, aki nemmel szavaz? *(Szavazás.)* 3 nem. Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* 2 tartózkodás. A Gazdasági bizottság Süli János miniszterjelölt urat a Paksi Atomerőmű két új blokkja tervezéséért, megépítéséért és üzembe helyezéséért tárca nélküli miniszteri posztra alkalmasnak tartja.

Köszönöm szépen miniszter úrnak és kollégáinak, hogy a bizottsági ülés elé fáradtak. Ahogy a bizottsági ülésen is elhangzott felvetésként, illetve kérésként, miniszter úrral megszervezzük azt a látogatást, amikor a bizottság tagjai személyesen is tájékozódhatnak arról, hogy Pakson mi a konkrét helyzet. Köszönöm szépen.

Technikai szünetet rendelék el, öt perc múlva folytatjuk a bizottság munkáját.

(Szünet: 11.50 – 12.06)

Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter-jelölt kinevezés előtti meghallgatása (Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 44. § (2) bekezdése alapján)

ELNÖK: A technikai szünet után a bizottságunk folytatja a munkáját. Köszöntöm körünkben Szijjártó Péter miniszter urat és Magyar Levente államtitkár urat. Áttérünk a bizottságunk napirendjének 2. pontjára, amelynek keretében Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter-jelölt urat hallgatjuk meg.

A jelöltmeghallgatás a korábbi időszakhoz hasonlóan abban a keretben folyik, miszerint miniszter úr kap egy lehetőséget arra, hogy expozéja keretében vázolja az elképzeléseit a tárca következő időszakának vezetésével kapcsolatban, utána egy körben kapnak lehetőséget képviselőtársaim arra, hogy kérdést tegyenek föl, illetve véleményt mondjanak, és a végén megkérem a miniszter urat arra, hogy válaszoljon az elhangzott kérdésekre, azután pedig a szavazásra kerül sor, amelyben az alkalmasságról hoz döntést a Gazdasági bizottság.

Szijjártó Péter miniszter úr, öné a szó.

Szijjártó Péter tájékoztatója

SZIJJÁRTÓ PÉTER miniszterjelölt: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Köszönöm szépen a lehetőséget, hogy másodikként, a Külügyi bizottságot követően, a Gazdasági bizottság előtt adhatok számot egy kicsit az elmúlt időszak történéseiről és szintén néhány gondolat erejéig a jövőre vonatkozó tervekről.

Mivel a Gazdasági bizottságban van most lehetőségem számot adni a munkánkról, illetve a terveinkről, szeretném a legfontosabbal kezdeni, és szeretném elmondani önöknek, hogy a külgazdasági és a külügyi portfóliót egy minisztériumban tartjuk. Csak azért szeretném az elején leszögezni, mert az elmúlt három és fél évben rendkívül sok jól értesült, nyilvánvalóan megalapozott és színvonalas írást olvashattunk a magyar médiumokban arról, hogy milyen konkrét dátummal választja szét a miniszterelnök ezt a minisztériumot két külön portfólióra. Aztán amikor

mindig eljöttek ezek a konkrét dátumok plusz egy nap, akkor ugyanezek a kiváló médiamunkások, nyilván a betyárbecsületből kiindulva, nem írták meg azt, hogy elnézést, egy nappal több van, és nem került sor a szétválasztásra, elnézést kérünk olvasóink és nézőink átveréséért, ilyen írások nem születtek. Ezért most előre szeretném mondani, hogy úgy látjuk, hogy a külgazdaság és külpolitika egy minisztériumi irányítás alá helyezése beváltotta a hozzá fűzött reményeket. Ezt legalábbis a számok igazolják.

Ha megengedik, akkor majd néhány idevonatkozó számot, tényt szeretnék önökkel ismertetni, mert azért annyi nagy előnye is lett ennek a portfólió-összevonásnak, hogy így ennek a minisztériumnak a teljesítményét objektív szempontok alapján is lehet mérni. Persze objektív számadat az is, hogy hány fogadáson vett részt egy nagykövet, de ezt azért mégsem tartom annyira fontos mérőszámnak, mint például a magyar kivitel alakulását vagy a Magyarországra irányuló beruházások tendenciáit, amik azért mégiscsak feketén-fehéren tudják mutatni, hogy egy bizonyos funkcióval és feladattal rendelkező állami szervezeti infrastruktúra vagy struktúra milyen teljesítményt nyújtott.

Ha megengedik, most szeretnék kitérni röviden csak arra a közismert tényre, amit nyilván ebben a bizottságban helyet foglaló képviselő hölgyek és urak pontosan tudnak, legalább úgy, mint én, hogy a világgazdaságban drámai gyorsaságú és mélységű változások zajlanak. Azt gondolom, hogy igazuk van azoknak a szakembereknek, akik azt mondják, hogy nem túlzás azt állítani, hogy ezek a jelenleg zajló változások a jelentőségüknél fogva nyugodtan összegezhetők egy modern kori ipari forradalomként. Tehát a digitális átalakulás, az ipar 4.0, a „dolgozók internete” és a többi hasonló, már a modern korról járó átalakulás összességében egy olyan új helyzetet teremtett a világgazdaságban és világkereskedelemben, amikor is olyan technológiák válnak nemhogy mindennapi használatúvá, de a mindennapi siker alapvető, meghatározó tényezőivé, amelyek használatáról korábban még csak nem is álmodhattunk volna.

Ez a komoly globális folyamat főleg olyan országokra van jelentős hatással, mint Magyarország, amely - mondjuk úgy - közepes méretű területileg és a gazdaság szempontjából is, és rendkívül nyitott. A magyar gazdaság egyik legfontosabb mérő arányszáma az export és a GDP egymáshoz történő viszonyítása, mely a tavalyi esztendőben 90 százalék fölé ment. Tehát mindez mutatja, hogy a magyar gazdaság növekedésének általános pályája nagyon nagy mértékben determinált a külgazdasági folyamatok által. Ebből fakadóan a világgazdaságban zajló átalakulások a magyar gazdaság jövőbeni teljesítményére alapvető hatással vannak. Főleg ez Magyarország szempontjából még azért is hatványozottan igaz, mert ezt a nagy világgazdasági átalakulási folyamatot az autóipar vezényli, hiszen az elektromobilitás, az önmagukat vezető autók jelentik ma az új technológiák csomópontjait, és az autóipar jelenti a magyar gazdaság gerincoszlopát is.

Gondoljanak bele a képviselőtársaim, a tavalyi esztendőben a feldolgozóipari kibocsátásnak a 28,1 százaléka az autóiparból származott. Az autóipar tavalyi termelési értéke 8038 milliárd forint volt, ami persze történelmi rekord, mert soha korábban ekkora nem volt, de 8038 milliárd forint termelési érték állt elő a magyar autóiparban, 175 ezer fölé ment a magyar autóiparban foglalkoztatottak száma. És mivel ez az ágazat vezényli az átalakulást, és ez az ágazat alapvetően határozza meg a magyar gazdaság növekedési pályáját, ezért ránk, Magyarországra, a magyar gazdaságra ezek a világgazdasági átalakulások még erőteljesebben hatnak. Ezért semmiképpen sem túlzás azt sem kijelenteni, hogy ezen új ipari korszak beruházásaiért a jövőben is öldöklő nemzetközi küzdelem fog zajlani.

Itt hoztam néhány adatot önöknek, ha megengedik, ezeket szeretném is majd elmondani, hogy az elmúlt esztendőben hogyan alakultak a külföldről érkező beruházások Magyarországon. Csak szeretném jelezni, hogy ezeket a beruházásokat sem ingyen sikerült megszerezni. Túl azon, hogy ezen beruházásokhoz jelentős költségvetési támogatást biztosítottunk szinte minden esetben, maradjunk abban, hogy a külpolitika és a külgazdasági stratégia minden létező hangszerén játszani kellett, hogy ezeket ide tudjuk hozni Magyarországra, mert ezekért a beruházásokért nem egyedül voltunk versenyben, és most is, ami van a magyar beruházásösztönzési rendszer csövében néhány nagy dobás - már ha dobás lehet csőben, szóval értik, hogy mire akarok gondolni, feltételezem -, ezekért is mind-mind megátalkodott verseny zajlik, nemcsak itt a közép-európai térségben már, hanem globálisan is. Tehát ami régen mintegy elfogadott vagy megszokott folyamat volt, hogy egy-egy nagyberuházásról szóló tárgyalás short listjén általában a viseigrádi országok és mondjuk Románia volt rajta, ma már a tőlünk több ezer kilométerre lévő és különböző komparatív előnyöket felvonultatni képes latin-amerikai vagy távol-keleti, délkelet-ázsiai gazdaságok is ugyanúgy állják a versenyt a végső fázisig.

Ha megengedik, szeretnék néhány tényt mondani önöknek. 2014-17 között a magyar kivitel túl azon, hogy minden esztendőben növekedett, minden esztendőben nemzetgazdasági rekordot is döntött, tehát minden évben az addigi legmagasabb adatát mutatta. A tavalyi esztendő, 2017 volt az első a magyar gazdaságtörténetben, mikor a magyar kivitel értéke meghaladta a 100 milliárd eurót, soha korábban ilyen még nem volt. A tavalyi esztendőben egy 100,6 milliárd eurós exportot tudtunk felmutatni. A tavalyi esztendőben a kereskedelmi forgalmunk 193 milliárd euró volt, amihez fogható szintén soha a magyar gazdaságtörténetben nem fordult elő.

Ha megengedik, akkor a beruházásokról is mondanék néhány szót. A beruházásösztönzési rendszeren keresztül Magyarországra érkező beruházások tekintetében is ugyanazt tudom elmondani, mint az exportról. 2014-17 között minden évben növekedett a száma és az értéke is ezeknek a beruházásoknak, és minden évben az addigi legmagasabb volt, tehát minden évben nemzetgazdasági rekordot tudtunk dönteni. A tavalyi esztendőben 96 ilyen beruházás érkezett Magyarországra összesen 3,5 milliárd euró értékben. Csak érzékeltetésképpen. Az előző évben a 96 előtt 71 volt a legmagasabb szám még abból az évből, és amikor átvettük a külgazdaság irányítását, akkor éppen 60-nál tartott ez a nemzetgazdasági rekord évente. Így a négy esztendő alatt, amíg együtt dolgozhattunk, 294 ilyen nagyberuházás jött Magyarországra összesen 9,8 milliárd euró értékben, 58 408 új munkahelyet létrehozván.

Ha megengedik, akkor szeretnék visszautalni arra, hogy itt a gazdasági bizottsági rendes éves meghallgatásokon rendszeresen felmerült, hogy jó-jó, de ezek a beruházások mondjuk összeszerelőipari munkahelyeket hoznak létre, vagy növelik a hozzáadott értéket is. Most túl azon, hogy én az összeszerelő munkát sem degradálnám, tekintettel arra, hogy ebből épül az ipar és a gazdaság, azt tudom mondani önöknek, hogy ma már a nagyvállalatok nemcsak termelési, hanem fejlesztési, kutatás-fejlesztési helyszíneként is gondolkodnak erőteljesen Magyarországon.

Erre hadd mondjak önöknek egy számadatot. 2016-ban a beruházásösztönzési rendszeren keresztül behozott munkahelyeken adott fizetésekhez képest 2017-ben ugyanezen a csatornán érkezett munkahelyeken adott fizetések 20 százalékkal magasabbak. Tehát a technológiai színvonal és a hozzáadott érték mint kutatás-fejlesztési elemek jelentős mértékben növekedtek meg. Ez abból fakad, hogy az autóiparban átléptünk az innovatív időszakba, és azok az autóipari vállalatok, amelyek a tradicionális autóipari időszakban Magyarországot választották a termelési

helyszínükként, a jó tapasztalatokból kiindulva az új időszakban is Magyarország mellett teszik le a garast. Tehát az, hogy az Audi Magyarországra hozta az elektromos motorjainak a gyártását, tehát Magyarországon kezdi meg az elektromos motorok gyártását, az a tény, hogy a ZF, a Bosch vagy a Continental mind Magyarországra hozzák a mesterséges intelligencia, magyarul autonóm vezetés vagy önmagát vezető autók tesztelésével kapcsolatos fejlesztéseiket, az, hogy a Samsung SDI Magyarországra hozta az elektromos motorokhoz szükséges akkumulátorok gyártását, az, hogy ennek folyományaként az SK Innovation 100 milliárd forintból építi a beszállítói gyárat Komáromban, ezek mind-mind azt mutatják, hogy az új, már magasabb hozzáadott értékre alapuló ipari korszakban is a magyar beruházási, befektetési környezet vonzó tudott maradni.

Ha megnézzük a származási helyek szerint, akkor azt látjuk, hogy a 294 nagyberuházásból, ami érkezett négy év alatt, 63 Németországból jött, 47 pedig az Egyesült Államokból. Tehát ennyit arról, hogy a politikai kapcsolatok és a gazdasági döntések között milyen összefüggések vannak. Most már 39 magyar vállalatot tudtunk támogatni ebből az alapból, aminek az elérésére korábban esélye sem volt a magyar vállalatoknak, és 16 beruházás pedig Japánból érkezett.

Szeretném tájékoztatni önöket arról, hogy jelenleg 132 aktív, döntés előtti projektet kezelünk, magyarul, 132 újabb beruházási szándékról zajlanak tárgyalások. Regionális összehasonlításban a 2017-es esztendőben is a magyar beruházásösztönzési ügynökség volt a legeredményesebb a 96 beruházással. A másik három beruházási ügynökségnél ez 74, 61 és 33 volt egyébként.

Szeretném elmondani önöknek azt is, ami egy beruházási környezetről sokat elmond, az az újra befektetett tőke mennyisége. 2010 óta minden évben nőtt az újra befektetett tőke mennyisége Magyarországon. 2017-ben 55 százalékkal haladta meg a 2016-os mértéket, és meghaladta a 6 milliárd eurót, ami szintén egy rendkívül fontos visszajelzés arra vonatkozólag, hogy a nálunk termelő, illetve kutató-fejlesztő vállalatok milyen mértékben elégedettek a beruházási környezettel.

Ebben a bizottságban sokat foglalkoztunk a stratégiai partnerekkel is. Jelenleg 76 stratégiai partnerünk van. Itt gyakran előfordultak olyan kérdés, hogy vajon megéri-e a stratégiai partnerekkel szerződést kötni. Én azt tudom önöknek mondani, hogy a 76 stratégiai partnerünk összesen 173 676 magyar embernek ad munkát, és ez pont 19 665-tel több, mint amikor a szerződéseket velük megkötöttük. Ezek a vállalatok, amikor megkötöttük velük a szerződéseket, 55 százaléknyi magyar beszállítói hányaddal rendelkeztek. Most 61 százalékkal. Ha figyelembe vesszük, hogy ez a 76 vállalat a legnagyobb magyarországi vállalatok közé tartozik, akkor nyilvánvalóan egy 6 százalékos magyar beszállítói növekedésnél pontosan tudjuk, hogy milliárd euróban mérhető bevételnövekedést jelentett a magyar kis- és közepes vállalkozásoknál. Ezt a politikánkat éppen ezért folytatni is kívánjuk.

Szeretném önöknek elmondani, hogy a beruházásösztönzés tekintetében továbbra is öldöklő küzdelemre számítunk. Ezért nem elég megelégedni azzal, hogy a Site Selection magazin, ami az Egyesült Államokban a beruházásösztönzéssel foglalkozó legtekintélyesebb szaklap, a világon a nyolcadik legvonzóbb befektetési környezetű országgá választotta Magyarországot 2017-ben és a befektetési ügynökségek közül Közép-Európában a magyar Befektetési Ügynökséget a legjobbnak. Ezzel nem szabad megelégednünk, bár kétségtelenül sokkal jobb, mintha nem így lenne, de ezzel nem szabad megelégednünk, hanem újabb intézkedések szükségesek ahhoz, hogy ebben az öldöklő nemzetközi küzdelemben talpon tudjunk maradni.

Ebben fontos érv az, hogy ma Magyarországon van a legalacsonyabb társaságiadó-kulcs és a legalacsonyabb személyijövedelemadó-kulcs. A 9 százalékos

társaságiadó-kulcs egy olyan tényező, amelyet, ha az ember elmond, akkor a világ legnagyobb vállalatainak elsősorú vezetői is hátrafordulnak az asszisztenseikhez, hogy adjanak nekik egy tollat, hadd írják föl.

A 9 százalékos társaságiadó-kulcs bevezetését követően hosszan húzódozó, komoly tárgyalásokat sikerült lezárni. Például a világ legnagyobb pénzügyialap-kezelő vállalata, amely által kezelt pénzügyi vagyon nagyobb, mint a világ összes országának GDP-je mínusz Kína és Egyesült Államok, akkor úgy döntött, hogy Magyarországra hozza a globális fejlesztési központját. A világ legnagyobb pénzügyi alapkezelője. Tehát ennyit az összeszerelő üzemcsarnoknak nevezett Magyarországról. És több olyan nagyvállalat is, amelyek addig morfondíroztak más közép-európai vagy latin-amerikai helyszínek és Magyarország között, gyorsan döntöttek hazánk mellett.

Tehát az jól látszik, hogy a munkára és a foglalkoztatáshoz kötődő és arra rakódó adóterhek csökkentése beruházásösztönzési szempontból egy rendkívül kifizetődő folyamat, így ennek folytatásával keveset tévedhetünk, amikor mondjuk a beruházásösztönzési sikereink jövőjéről gondolkodunk.

Tehát a szociális adó csökkentése is, amely lépésről lépésre történik, ebbe a kategóriába esik, hiszen a nálunk befektető vállalatok számára kulcsfontosságú, hogy magát a fizetést és a munkaerőköltség tendenciáját el tudják választani egymástól. Tehát hogy a növekedő fizetések hogyan nem jelentik a vállalati adóterhek vagy a vállalat által fizetendő adóteher növekedését, erre volt kiváló válasz a szociális adó csökkentése, mert a szociális adó csökkentésével a növekvő fizetés mellett a vállalatok pénzügyi terhét is konstans módon tudjuk tartani. Magyarul, a fizetésemelkedés nem jelent versenyképességi visszaesést. Ezért a szociális adó csökkentéséről szóló döntés a magyar versenyképesség szempontjából egy rendkívül fontos döntés volt, és annak továbbvitele is éppen ezért rendkívül fontos.

Szeretném önöket tájékoztatni arról is, hogy a munkaerőpiaci helyzetünket figyelembe véve változtattunk a beruházásösztönzési rendszerünkön. Az addig érvényben lévő szabályok szerint, amikor egy nagyvállalat Magyarországra beruházást hozott/hoz, akkor költségvetési támogatást a létrehozott munkahelyek száma alapján kaphatott alapvetően. Most ezt megváltoztattuk, és egy új rendszert, új kategóriát vezettünk be technológiaintenzív beruházásra. Ez azt jelenti, hogy ha egy vállalat a munkaerejének, tehát az alkalmazotti létszámának a szinten tartásával új beruházást hoz, technológiafejlesztést, új gépeket, új folyamatokat hoz be, és ebbe beruház, akkor ugyanúgy jogosult költségvetési támogatásra, mintha új munkahelyeket hozna létre. Ezzel ugyanis meg tudjuk tartani a Magyarországon létrejött munkahelyeket, és tudjuk biztosítani azt, hogy a Magyarországon nagy létszámú emberrel, komoly foglalkoztatotti létszámmal rendelkező vállalatok ebben az új technológiai versenyben is meg tudják állni a helyüket. Ráadásul ezen technológiaintenzív beruházások esetében a végrehajtás időtartamát háromról négy évre toltuk ki, 30 millió euróról 20 millióra lehoztuk a beruházási alapkorlátot, és az adható támogatás maximuma a regionális támogatás 25 százalékaról 75 százalékára nőtt. Emellett új kategóriát vezettünk be a kutatás-fejlesztéssel foglalkozó beruházások számára is, amely esetben 25 százalékban tudjuk támogatni az ilyen típusú beruházásokat.

Fontos kérdés, és azt gondolom, a magyar külgazdasági stratégia sikerét nagyban fogja meghatározni a jövőben, de szerintem úgy általában a magyar gazdaság növekedését is, az a munkaerőpiaci helyzet alakulása. Csak emlékeztetnék mindenkit arra, senkit meg nem bántva, itt a teremben pláne nem, hogy 2010-ben Magyarországon a munkanélküliség 12,5 százalékos volt, most meg 3,5 százalék. Ez egy egészen új típusú kihívást hoz. Kihívás ez is, csak ez egy jó kihívás, de kezelni kell. Éppen ezért a munkaerő mobilitását elősegítő lépéseket kell előtérbe helyezni annak érdekében, hogy az ország beruházásvonzó képességét fenntartsuk. Ezért nagyon

fontos, hogy idén január 1-jétől a munkaerő-mobilitás ösztönzése céljából adózás előtti eredményt csökkentő tételként számolható el számos olyan vállalati kiadás, amely például a lakhatáshoz, a munkavállalók lakhatásának támogatásához, munkásszállók építéséhez vagy hasonló, a foglalkoztatottaknak adott támogatáshoz kapcsolható. Ugyanígy adómentes juttatásnak minősül a szolgálati lakásban és munkásszálláson történő elhelyezés is.

Szeretném önöknek elmondani azt is, hogy a Magyarországon működő vállalatokkal folyamatosan konzultálunk arról, hogy milyen intézkedések bevezetését látják szükségesnek a regionális értelemben vett versenyképességünk fenntartásához és javításához. Számos olyan intézkedés egyébként, amely az elmúlt időszakban kormányzati vagy törvényhozási szintre emelkedett, vállalati kezdeményezés alapján indult el, de itt abból az alapigazságból indulunk ki, hogy sem a meleg vizet, sem a kereket nem kell már feltalálnunk, tehát sokkal egyszerűbb megkérdezni a gazdaság szereplőit, hogy mit gondolnak a saját környezetük versenyképességéről, semmint hogy terméketlen okoskodásba kezdjen bárki is.

Szeretném önöknek elmondani azt is, hogy a magyar gazdaság átalakulása szempontjából fontos szerepet játszó autóipar vonatkozásában a Zalaegerszegen építés alatt lévő tesztpálya egy regionálisan egyedülálló fejlesztési lehetőséget biztosít. A nagy európai autógyártók és beszállító vállalataik komoly érdeklődést mutatnak a zalaegerszegi tesztpálya használatára. Nem tudom, hogy Palkovics államtitkár urat önök meghallgatják-e vagy meghallgatták-e (*Közbeszólások: Volt.*), lehet, hogy beszámolt önöknek arról, hogy már vannak szerződések is, ami szerintem egy jó jel.

Nyilván a munkára rakódó adóterhek folyamatos csökkentése egy jó irány, az elektromobilitáshoz kapcsolódó új beruházások ösztönzése fontos, és a kutatás-fejlesztési tevékenységek ösztönzéséhez szükséges adókönyvitések további folytatása is a versenyképesség szempontjából meghatározó tényező lesz.

Úgyhogy azt tudom önöknek mondani, tisztelt képviselőtársaim, hogy a magyar külpolitikai és külgazdasági stratégia továbbra is kiemelt szerepet szán a magyar külpolitikai, külügyi struktúrájának abban, hogy a magyar gazdaság érdekeinek felismerését követően azok érvényesítése is megtörténjen.

Szeretném önöket tájékoztatni arról, hogy a Külgazdasági és Külügyminisztérium portfóliója ki fog bővülni. A nemzetközi energiatárgyalások státútszerűen ehhez a tárcához kerülnek, amelyek nyilvánvalóan a magyar gazdaság versenyképessége szempontjából fontos szerepet játszanak, hiszen az energiaár meg önmagában az energiaellátás is alapkérdés egy ország versenyképessége szempontjából. A mi tárcánkhoz fognak kerülni az Interreg-keretbe tartozó beruházások, tehát a határon átnyúló fejlesztések kérdései. A mi tárcánkhoz fog tartozni az úrkutatás, és a mi tárcánkhoz fog tartozni az Információs Hivatal is. Ezért kerül sor ma nemzetbiztonsági bizottsági meghallgatásra is. Az Információs Hivatal munkájában pedig ugyanúgy érvényesíteni kívánom a külpolitikai és külgazdasági tevékenységi fókuszot, mint ahogyan magának a minisztériumnak a működésében is.

Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm szépen a lehetőséget, hogy itt most megjelenhettem a Gazdasági bizottság ülésén, és tisztelettel kérem ennek a bizottságnak az együttműködését a jövőben is, amennyiben természetesen kitüntetnek a bizalmukkal. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen, miniszter úr, a felvezetést. Most képviselőtársaim kapnak lehetőséget szólásra, elsőként Volner János képviselő úr.

Kérdések, hozzászólások

VOLNER JÁNOS (Jobbik): Köszönöm szépen. Tisztelt Miniszter Úr! Több kérdésben szeretném kikérni az álláspontját, véleményét. Az első az, hogy az ön kormányának külpolitikai tevékenységét rengeteg, szerintem az indokoltat többszörösen meghaladó konfliktus kíséri. Én tudom, hogy a belpolitikában bizonyos nemzetközi összeütközések, amiket akár ön, akár Orbán Viktor, akár a kormány más tagja nemzetközi szinten folytat például az Európai Unió fontos és befolyásos vezetőivel, jól csengenek. Én tudom, hogy a szavazókat, akik önök mögött állnak, tűzben lehet tartani ezekkel az összecsapásokkal.

De azt is tudom, miniszter úr, hogy ön azért volt egyedül, mint a kisujjam akkor, amikor meg kellett volna védeni az ukrainai magyarok nyelvoktatáshoz való jogát, mert egy olyan emberrel, aki állandóan konfrontálódik szerte Európában, és azzal a politikával, ami folyamatosan háborús víziókat generál és konfliktusokban vesz részt, nem szívesen vállalnak közösséget az európai politikusok akkor sem, amikor az egyébként az Európai Unió értékrendjével összhangban lenne.

Önök azért nem tudtak fontos, erős szövetségeseket rögtön maguk mellé állítani az ukrainai magyarok nyelvhasználatát, nyelvoktatását korlátozó diszkriminatív törvényeknél, mert annyi konfliktust generáltak személyekkel, szervezetekkel, államokkal maguk között, hogy a magyar érdekérvényesítő képességet radikálisan csökkentették az elmúlt időszakban.

Miniszter úr, én azt szeretném kérni, hiszen önt nyilván meg fogja választani a kormánytöbbség, hogy a kormánya sokkal felelősebb magatartást tanúsítson, kevesebb konfliktussal, kevesebb kardcsörtetéssel menjenek külföldre. A diplomácia nem a konfliktusok kereséséről szól, hanem a kölcsönös érdekek mentén történő megegyezésről. Én azt szeretném kérni, hogy a jövőben inkább ez legyen a politikájuk fókuszában, még akkor is, ha ezek a konfliktusok a belpolitikában egyébként jól jönnek, Magyarország számára külpolitikai vonatkozásban kárt okoznak.

Meg szeretném kérdezni, miniszter úr, továbbá azt is... Nagyon szép beszámolót hallottunk öntől, ezt el szeretném mondani, egy jól összeszedett előadás volt. Egy nagyon fontos kérdésnek tartom viszont, hogy Orbán Viktort mikor fogadja Trump elnök úr. Volt itt a régióból már nem egy olyan miniszterelnök, aki már nem is egyszer tett látogatást Trump elnöki beiktatása óta. Orbán Viktor igyekezett előreszaladni és megdicsérni őt még a megválasztása előtt; jól tippelt a miniszterelnök, hiszen Trump győzött. Egyébként én is jónak tartom az ő győzelmét Magyarország szempontjából, meggyőződésem az, hogy egy demokrata párti kormány hátrányosabban érintette volna Magyarországot. Kérdezem, hogy sor kerül-e majd egy hasonló látogatásra. Az ön megítélése szerint mi volt annak az oka, hogy Trump ez ideig nem fogadta még Orbán Viktort, másokat meg már a régiókból többször is? Szerintem fontos lenne ezt tisztázni.

A kereskedőházakra szeretnék kitérni. Nem gondolja-e, miniszter úr, hogy az az egyik legnagyobb probléma a magyar kereskedőházakkal, hogy egyszerűen nincs magyar árualap? Önök ugyanis hivatkozhatnak arra természetesen, hogy megugrik a magyar export. Csak kérdezem, hogy például, ha az autóipart övező és azt is érintő konjunktúra miatt mondjuk megugrik az Audi vagy a Mercedes termelése, az vajon mennyire lehet az ön minisztériumának dicsősége és eredményes munkájának bizonyítéka, mert én tartok tőle, hogy az a disztribúciós hálózat, amit a hasonló világcégek szerte nagyon sok országban működtetnek, gyakorlatilag az önök tevékenységétől teljesen függetlenül működik.

Én tehát azt szeretném megkérdezni, hogy nem gondolja-e, hogy a magyar árualap megteremtése, a magyar ipar felhúzása, egyáltalán, hogy legyenek ipari kapacitásaink, ez jelentene egy fontos és lényeges kihívást és megoldandó feladatot.

Utalni szeretnék arra, miniszter úr, amire ön ugyan nem utalt, de fontos föltárni ezt is, hogy Magyarországot a közgazdászok egybehangzó besorolása szerint függő gazdaságként azonosítják, nem kis részben különböző külső transzferektől, külső befolyástól függünk. Az egyik nagyon fontos külső hatás a kint dolgozó magyarok hazautalása, arról a nagyjából 600 ezer magyar emberről beszélek és azoknak a pénzéről, akik egyébként túlnyomórészt pont az önök kormányzása alatt hagyták el Magyarországot. Talán emlékszik, miniszter úr, és itt zárójelesen meg szeretném jegyezni, hogy ők azok az emberek, például a Londonban dolgozó magyarok, akiken hogyha múltott volna a választások eredménye, az ön pártja be sem jut az Országgyűlésbe. Tehát én annyit szeretnék kérni, hogy a nemzeti együttműködés rendszere ezekre az emberekre is terjedjen ki, és rájuk is fordítsanak sokkal nagyobb figyelmet, az ő érdekérvényesítő képességük megóvása is szerintem egy nagyon fontos nemzetstratégiai feladat lenne.

Szintén ki szeretném emelni azt, hogy a függő gazdaság felszámolása, az, hogy Magyarország a külföldi befektetéseknek ennyire kitett, mennyire fontos lenne. Itt Palkovics úr tegnap - figyeltem az előadására - kitért külön arra, hogy a gazdasági válságok megmutatták, legutóbb 2008 példájából okulhattunk ebből, hogy a külföldi vállalkozások az anyaországban teljesen másképp viselkednek, mint a leányvállalataiknál, adott esetben egy másik országban, teljesen más racionalizálási, költségcsökkentési lépéseket hajtanak végre. Magyarország most egy szerencsés esetben van, konjunktúra van Európában, konjunktúra van azokon a piacokon, ahova a magyar gazdaság és a Magyarországon elsősorban megtelepedett külföldi cégek termelnek. Ez egy idilli és áldott állapot. Ha megint beüt egy 2008-hoz hasonló krach, vagy ne adj' isten, elfognak vagy radikálisan csökkennek az Európai Unió forrásai, akkor az összes közgazdasági elemzés alapján gyakorlatilag a magyar gazdaság recesszióba süllyed, nemhogy növekedés nem lesz, de egyenesen csökkenni fog a gazdasági teljesítményünk.

Nagyon fontosnak tartom azt is, miniszter úr, hogy nemcsak a külföldi befektetőket kell idehozni, hanem arról is érdemes lenne gondoskodni, hogy létrejöjjenek a technológiai transzfert magas szintre futtató vegyesvállalati formák. Ha már mondjuk ön előtt Süli János volt itt paksi atomminiszterként, hadd hozzak föl egy aktuális példát. A Ganz Holdingnak van olyan leányvállalata - szerencsére még maradt valami a Ganzból -, ami orosz-magyar tulajdonosi háttérrel tudhat magáénak. Az oroszok biztosítják azt, hogy a Roszatom számos atomreaktorába ezek a cégek szállítsák az atomerőművi átrakó berendezéseket, biztosítja azt a technológiát, amivel ezt meg lehet tenni, biztosítja a piacot, mi pedig biztosítjuk azt a szakmai háttérrel, magát az élők munkát is természetesen, amivel ez kivitelezhető. Ezt sikeres és jó modellnek tartanám, csak úgy látom, hogy önök nem törekszenek hasonló vegyesvállalatok létrehozására. Nagyon fontos lenne. Sokkal szervezettebben kapcsolódna a magyar gazdasághoz, és hozzáteszem, egyébként a magyar emberek életszínvonalához is, ha magyar tulajdonú is lenne az a gazdaság, nem csak itt termelő cégekről, de egyébként külföldi tulajdonú cégekről beszélénk.

Fontos dolgokat említett miniszter úr akkor, amikor a járműiparról beszélt, magát az autóipar számait számszerűsítette, 8000 milliárd forintot meghaladó termelési érték, 175 ezer alkalmazott. Impresszív számok, miniszter úr, tökéletesen egyetértek, és azzal is, hogy ez a jövő kitörési irányának egyik lehetséges módja, és egy olyan fontos irány, amit természetesen nem hanyagolhat el a kormány.

Nagyon fontosnak tartom azt is elmondani, miniszter úr, hogy az önök kormányának semmilyen szakpolitikai intézkedése arra nem volt, hogy a magyar beszállítókat is fejlesszék. Tessék megmondani, hogy van-e az önök kormányának arra integrátori programja, hogy a magyar autóipar számára a beszállító cégeket felhozzák, és mondjuk egy TIER 2-es vagy 3-as besorolású beszállítóból TIER 1-eset csináljanak. Nincs ilyen program, miniszter úr, és én ezt egy óriási szakmai baklövésnek tartom. Nyolc éve kormányoznak, itt nincs kire kenni a felelősséget.

Én most nem a hibáztatásban szeretnék elmerülni, csak arra biztatom önöket, hogy többet foglalkozzanak a szakpolitikával, üljenek le az érintett vállalatok vezetőivel, hallgassák meg őket. Az elmúlt ciklusban igyekeztem a Vállalkozásfejlesztési bizottság elnökeként - mint ahogy miniszter úr is emlékszik - elősegíteni az üzlet és a politika egymásra találását, és megtalálni a közös hangot. Szerintem ezek fontos és meg nem spórolható beszélgetések. A bizottsági ülésen is több olyan javaslat megfogalmazódott, amit egyébként kormánypárti képviselők nyújtottak be a későbbiekben, nem akartuk nemes egyszerűséggel azt, hogy ellenzéki javaslatokként szokásuk szerint önök lesöpörjék őket. Nagyon fontosnak tartanám, hogy ez a párbeszéd magasabb szintre jusson.

Fontos összefüggés volt, miniszter úr, amit említett, hogy valóban magasabbak lettek Magyarországon a fizetések, valóban alacsonyabb lett a munkanélküliség, és jó néhány kimutatás szerint valóban a második legnagyobb magyar város London lett mostanra. A kettő szorosan összefügg egymással. Óriási mértékű a kivándorlás. A kivándorolt emberek helyett csak magasabb munkabérért lehet munkaerőhöz jutni. Kérdezem, miniszter úr, hogy tervezi-e a kormány azt, ami néhány erősen kormányközeli vállalkozó fejében már megfordult, ezeket egyébként a gazdasági szaksajtó részére ki is nyilatkoztatták, hogy Ukrajnából, Pakisztánból, Kínából és egyéb övezetekből hoznak majd be az elvándorolt munkaerő pótlására embereket. Itt konkrétan például arra is gondolok, hogy Garancsi Istvánnak, a kormányfő egyik kedvenc futballklubja tulajdonosának az egyik cége, ami ebben is érintett, ennek a cégnek a vezérigazgatója tette ezt a nagy ívű nyilatkozatot. Megjegyzem, volt egyébként a nemzetgazdasági miniszter úrnak, Varga Mihálynak is hasonló tartalmú nyilatkozata. Tehát meg szeretném kérdezni, hogy vannak-e hasonló tervei a kormánynak, vagy ez csak az üzleti szféra egyes álmódzóinak a sajátja.

Arra is utalni szeretnék, miniszter úr, ha már a támogatáspolitikát és a beruházásösztönzést említette, hogy a gazdaságfejlesztési célú források kétharmada a kimutatások szerint külföldi cégekhez vándorol Magyarországon. Miniszter úr, ezt azért is fontos hangsúlyozni, mert az ön kormánya hangsúlyozza folyamatosan a keresztény és magyar gyökereit. Én nem láttam más olyan országot, akár a visegrádi négyeket, akár tágabb kitekintésben a kelet-európai más volt szocialista országokat nézem, ahol hasonlóan rossz lenne az arány.

Elkészültek ezzel kapcsolatban az elemzések, ezeket közzétették. Ezekből megismerhetők az adatok. Magyarországon kiugróan magas a külföldi cégek támogatása, amit én egyébként nem tartok az ördögtől valónak, de az azért mégiscsak furcsa, hogy a többségét, még egyszer mondom, a kétharmadát ezeknek a gazdaságfejlesztési célú forrásoknak a külföldi cégekhez juttatjuk. Hát hogy szeretnénk akkor magyar gazdaságot építeni, miniszter úr, ha folyamatosan a német luxusipar itt megtelepedett vállalatait patronáljuk például a magyar adófizetők pénzéből? Most gondoljon bele, miniszter úr, már elnézést a pesties megfogalmazásért, de Magyarország Németországhoz képest egy meglehetősen legatyásodott ország, mi azonban mégis vissza nem térítendő támogatásokkal több tízmilliárdos értékben a német luxusipar itt megtelepedett cégeit, az Audit, a Mercedest támogatjuk. Nem lenne-e célravezetőbb - megtartva természetesen egyes

esetekben az egyedi kormánydöntések jogosultságát - egy olyan gazdasági környezet megteremtése, ami a magyar vállalkozások részére is lehetővé teszi a források lehívását, mert önök most nagyon sokszor hivatkozhatnak arra, és ezt egyébként meg is teszik, hogy mindenki számára egyenlők a feltételek. Na, de kérdezem én, amikor zsinórban úgy írnak ki pályázatokat, hogy 3 és 5 milliárd forintos befektetési értékhatárral lehet igénybe venni - és ez az alsó határa a pályázatoknak - ezeket a beruházásösztönző pályázati forrásokat, akkor vajon az valóban elérhető a magyar vállalkozásoknak vagy pedig kifejezetten arról van szó, hogy néhány kormányközeli nagyvállalkozásra és a külföldiekre szabták ezt alapvetően.

Legutolsósorban, mivel ezt is említette miniszter úr, a 9 százalékos társasági adóra szeretnék kitérni. Természetes, hogy egy adócsökkentést az ellenzék általában üdvözölni szokott, hiszen nem az ellenzék felelőssége az, hogy a költségvetési kiadások forrását megteremtse, és természetes az is egyébként, hogy az ellenzéki pártok szeretnek mindig több pénzt osztani a költségvetésben, mint amennyi van, sajnos a politika sajátja.

Fontosnak tartom azonban elmondani, miniszter úr, hogy akkor, amikor 9 százalékra csökkentették a társasági adót, 500 millió forintos árbevétel volt korábban a határ, akkor azért alapvetően önök a külföldi vállalkozások számára jelentettek előmenetelt az adózás terén, számukra nyújtottak kedvezményeket. A magyar vállalkozások közül meglehetősen keveset érintett ez az intézkedés. Az egyik oldalról ez egy üdvözlendő dolog, a másik oldalról azonban azt látom, hogy a munkaerő újratermelését és - hangsúlyozni szeretném - minőségi újratermelését szolgáló nagy állami rendszerek, mint az oktatás és az egészségügy, erősen tőkehiányosak, nem jut beléjük elég pénz tartósan: ha európai összehasonlításban vizsgáljuk meg a helyzetüket, akkor azt lehet látni, hogy GDP-arányosan is alulfinanszírozottak. Ennek az állapotnak nem kis részben a következménye ez, amit most láthatunk, hogy önök elsősorban a külföldi cégeket támogatják, és a magyar gazdaságfejlesztés elmarad, azok a kapacitások, amelyek szükségesek lennének, sem mennyiségben, sem minőségben az elmúlt időszakban nem épültek ki. Kérdezem miniszter urat, hogy milyen teendőt lát ön ezen a területen.

Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Molnár Gyula képviselő úr kért szó. Öné a szó.

MOLNÁR GYULA (MSZP): Tisztelt Miniszter Úr! Tisztelt Bizottság! Cáfolom azt, hogy Volner János az ellenzék nevében minden kérdést feltett volna és az ellenzék nevében szóvivőként vállalt szerepet. Nem, maradt még néhány dolog, de valóban lehetek sokkal rövidebb.

Tényleg elképesztően gazdag és nagyon-nagyon tartalmas tájékoztatót kaptunk miniszter úrtól, de hát mindig úgy szoktuk mondani, hogy az a kérdés, amiről nem beszélünk, mert azt nyilvánvalóan gondolom és látom vagy látjuk, hogy arról fog beszélni, amire büszke, és amiről úgy gondolja, hogy sikerként tekinthető. Egy zárójeles mondat. Nem fogok most nagyon minősítő mondatokat mondani, de azért én nem lennék arra olyan nagyon büszke, hogy Magyarország összeszerelő üzem, mert azért ehhez szükséges volt az, hogy a sztrájk törvényt lezúzták, szükséges volt, hogy munkájukat teljes egészében megszüntették Magyarországon, és valóban, amit Volner János a végén feszegetett, csak nem mondta ki, hogy valójában a multik számára rendkívül kedvező adórendszert honosítottak meg Magyarországon.

Na de beszéljünk a kereskedőház egy másik aspektusáról. Nem hallottam, hogy miniszter úr beismerte volna, hogy ez egy súlyos kudarc. A pénz elment, eredmény

pedig gyakorlatilag nincs. Semmilyen formában nem kimutatható az, hogy bármi hozadéka van annak, hogy az egyébként meglévő diplomáciai, kereskedelmi csatornákon kívül szükség van egy ilyen típusú magánkezdeményezésre.

Nem világos az, hogy mondjuk a 2012-es megalakulás környékén, mikor arról volt szó, hogy három éven belül önfenntartóvá válnak ezek, miért kell mondjuk ilyen hároméves távlatból nézve 8-9 milliárd forintot elkölteni arra, túl azon, amit Volner János mondott, hogy nem lehet tudni, hogy milyen egyéb lehetőségek vannak a magyar gazdaságban. Nem kimutatható, hogy ténylegesen milyen tevékenységet végeznek, túl azon, hogy néhány magáncéget gyarapítanak.

Önök politikai értelemben egy keleti nyitásról beszéltek a diplomáciában, a miniszterelnök is, ön is. Ez alkalmas volt arra, hogy bizonyos szempontból rosszallást váltson ki azokkal a partnerekkel szemben, akikről Magyarország népszavazással döntött, amelyik hagyományos partner - és azt gondoljuk, hogy az ezeréves magyar történelem egyik lényege az, hogy az Európához való tartozást célozzuk meg. Ehhez képest a keleti nyitás politikává vált, és ennek a gazdasági aspektusaiban súlyos kudarcok vannak, ha az elmúlt évek számait nézzük meg. Oroszországról most nem beszélek, mert nyilván az embargó miatt ott egyéb megközelítések lehetnek. De a FÁK-államokban jelentős csökkenés, Ukrajnával kapcsolatban jelentős csökkenés mutatható a kereskedelemben. Itt van miniszterelnök úr két nagy kedvence, Kazahsztán és Azerbajdzsán. Mikroszkopikus az a fajta kereskedelmi tevékenység, amely Magyarország és ezek között folyik. Tehát miközben politikai értelemben ez nem hozott, aközben azt látom, hogy gazdaságilag pedig ennek a másik lába adott esetben lehetőséget teremtene, az semmilyen formában nem látszódik.

Van két nagyon rövid, egyszerű kérdésem. A Budapest-Belgrád-vasútvonallal kapcsolatban továbbra is úgy gondolják-e, hogy helyes az, hogy az Uniót megkerülve gyakorlatilag egy másik állam pénzén Magyarország számára nem egyértelműen bizonyítható hasznosságú, külföldi munkavállalókkal végzett beruházás Magyarország eminens és fontos érdeke?

A másik. Mint Eximbankot felügyelő minisztert kérdezem. Az én körzetemben van a sokat vitatott öbölberuházás. Ott 16,5 milliárd forintot kapott az Eximbanktól ez a cég, ami tekinthető úgy, hogy közpénzből gyarapszik egy magánberuházás. Tervez-e ilyet a továbbiakban is a miniszter úr, vagy hogyan látja az Eximbank egyébként szerintem elképesztő szerepét?

Egy politikai kérdést hadd tegyek fel, bár már mondtam, elnök úr itt megrótt engem tegnap, de mégiscsak Rogán Antalnak felvettem a kérdést, önnek is szeretném föltenni, hogy a három ifjú török, aki most a kormányban lesz, Gulyás miniszter úr, Rogán úr és ön, a miniszterelnök kedvencei, fognak-e kormánykabinetet üzemeltetni, lesz-e kormány a kormányban, mi lesz azokkal a miniszterekkel, akik jól láthatóan külső emberként ebben az egyébként ilyen, valami módon távolról nézve is nagyon furcsa struktúrájú kormányban dolgozni fognak.

Utolsó kérdésem az, hogy ön mögött látom ülni Budai Gyulát, ez azt jelenti-e, hogy szerepe lesz a következő időszakban, vagy pedig már egy elszámolási biztos, tehát már most elszámoltatják a Külgazdasági Minisztériumot.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Bósz Anett alelnök asszonynak adom meg a szót.

BÓSZ ANETT (Párbeszéd), a bizottság alelnöke: Nagyon szépen köszönöm, elnök úr. Tisztelt Miniszterjelölt Úr! Én úgy döntöttem, hogy mivel a Gazdasági bizottság keretein belül hallgattuk most meg önt, ezért eltekintenek azoktól a

kérdésektől, amelyek mondjuk a Fülöp-szigeteki diktátorral való találkozását és annak részleteit feszegetik. De a külgazdasági folyamatokat tekintve nem tudok elmenni a tény mellett, hogy az ön által tartott prezentációval párhuzamosan kialakult, hogy a Világgazdasági Fórum felmérése alapján hazánk rendre a hatvanadik hely mögötti helyeket tudja elcsípni a versenyképességi listákon, és az Európai Unió tagországait tekintve pedig az öt leggyengébb tagország közt vagyunk most már évek óta.

Volna egy másik kérdésem, illetve azt szeretném ezzel kapcsolatosan kérdezni, hogy mit szól ön ehhez, és Molnár Gyulához kapcsolódóan én is megemlíteném, hogy persze, a prezentációban hallott információk, illetve beszámolók tökéletesen hangzanak, de ugyanakkor, amiről nem beszélünk, az mégiscsak nagyon beszédes tud lenni.

Ezen felül kérdezném azt, hogy a V4-ek átalakulása, valamint két regionális partnerünk átnyergelése inkább az S3-ra, maguk mögött hagyva Lengyelországot és Magyarországot, intő jel kellene hogy legyen a magyar kormány számára, hogy mind diplomáciai, mind külgazdasági kapcsolatainkat tekintve valamit elveszni látunk itt. Kérdezem önt, hogy milyen stratégiája van régi-új miniszterként, hogy kikerüljünk legalább a regionális leszakadó szerepéből.

Nagyon szépen köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm, alelnök asszony. Székely Sándor képviselő úr kért szót. Öné a szó.

SZÉKELY SÁNDOR (DK): Köszönöm szépen, elnök úr. Bizottság! Miniszterjelölt Úr! Most már sokadik meghallgatáson vagyunk túl, és minden miniszterjelölt fölvezolja, hogy gyakorlatilag egy fantasztikusan tökéletes országban élünk. Ön is elmondta, hogy most már itt dübörög a gazdaság, és mindenki dolgozik. Kénytelen vagyok megkérdezni azért, bár tudom, hogy Varga Mihályt illeti majd valójában ez a kérdés, de azért a bérek majd mikor és hogyan fognak nőni. Ez az egyik kérdésem.

A másik pedig az, ami azért most már a külpolitikával kapcsolatos, hogy abban az esetben, ha az Unióban nem a föderalista irány, hanem az egységesülő Európa fog győzni rövid vagy középtávon, akkor Magyarország mit fog tenni ez ügyben, és hogy meddig megyünk el vagy az ön kormánya meddig megy el a föderalista elv fönntartásában.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tóth Csaba alelnök úr kért szót. Öné a szó.

TÓTH CSABA (MSZP), a bizottság elnöke: Köszönöm szépen. Tisztelt Miniszter Úr! Említette, hogy a magyar ipari termelés közel 30 százalékát az autóipar adja, az autóiparból származik, és ennek is döntő hányada a motorgyártás. Tudjuk, hogy az Audinak a teljes motorgyártása Győrben van. Ahogy miniszter úr is mondta, egy új szakaszába, egy innovatív szakaszába lépett az autóipar Magyarországon, hisz pont Győrben elkezdődött az elektromos motorok gyártása. A jövő az, hogy visszaszorul a hagyományos motorok, a dízel- és benzinmotorok gyártása. Ez azt jelenti, hogy Győrben ez jelentősen vissza fog csökkenni, hisz átveszi a szerepét az elektromos motor. Egy elektromos motor gyártása sokkal könnyebb, egyszerűbb, mint egy hagyományos motoré, kevesebb alkatrész, kevesebb munkaerő, jobban automatizálható. Ez azt jelenti, hogy jóval kevesebb munkaerőre lesz szükség a

jövőben a motorgyártás területén, az autóipar területén. Tehát nemhogy növekedne, hanem inkább csökkenni fog. Ha az elektromosmotor-gyártás átveszi ott a szerepét, egy egész más beszállítói kört is igényel, hisz akik a hagyományos motor gyártásánál beszállítók voltak, nem biztos, hogy megfelelnek az innovatív, a fejlettebb technológiájú elektromosmotor-gyártáshoz.

Van-e arra elképzelés, hogy valamilyen módon ezeket a magyar beszállítókat átképezni, vagy olyan magyar beszállítókat találni, akik alkalmasak lesznek mondjuk az innovatívabb, a fejlettebb technológia során is beszállítókká válni ott a motorgyártás területén? Illetve még ehhez kapcsolódik a kérdés, hogy mi lesz az így felszabaduló munkaerővel, hisz biztos, hogy jelentősen csökkenteni fogják a munkavállalók számát.

Még egy apró kérdés, vagy inkább ez megjegyzés lenne. Említette, hogy Zalaegerszeg mellett épül a tesztpálya. Én zalaegerszegi vagyok, sokat járok Zalaegerszegre, és ehhez kapcsolódik csak a kérdés, hogy mikor lesz az megközelíthető, mert ha most valaki elmegy Zalaegerszegre, elég nehezen tud odajutni.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, alelnök úr. További hozzászólási igény? *(Jelzésre:)* Igen. Witzmann Mihály alelnök úr. Őné a szó.

WITZMANN MIHÁLY (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Miniszterjelölt Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Én mindenekelőtt szeretném megköszönni ezt a részletes és igen-igen összeszedett expozét. Azt gondolom, hogy az ön által elmondottakból világosan kitűnt, hogy az elmúlt időszak mégiscsak a sikerekről szólt a külgazdaság, illetve külpolitika tekintetében Magyarországon egyáltalán a magyar gazdaság fejlődése szempontjából.

Volner János képviselőtársamnak nagyon röviden szeretnék reagálni, de nem szeretném felsorolni, hiszen nem ez a napirendi pont témája, hogy az általa képviselt Jobbik az elmúlt időszakban a különféle politikai irányváltásai kapcsán milyen konfliktusokat halmozott föl az elmúlt időszakban. Tényleg nem a témához kapcsolódik, de azt gondolom, hogy innentől kezdve az ön kérdése sem. Azt hiszem, hogy ezek a konfliktusok abból adódtak, amiket esetleg a magyar gazdaságpolitika felhalmozott az elmúlt években, hogy végre egy olyan kormánya van ennek az országnak, amely valóban nemzeti érdekeket képvisel, határozottan, világosan és egyértelműen próbálja a nemzeti érdekeket képviselni, és ez szerencsére már nemcsak a hazai gazdaságban, hanem a külgazdaságban, illetve a külpolitikában is megjelenik. Azt gondolom, hogy ennek az együttállásnak köszönhető az, hogy tulajdonképpen az összes makrogazdasági mutatóban javulni tudott az állapota ennek az országnak, az államháztartásnak az elmúlt években, foglalkoztatottságtól, gazdasági növekedésen keresztül vagy éppen az export bővülésén át egyaránt.

Azt hiszem, hogy Molnár Gyulára is reagálnék egy mondatban, a multikat említette. Pontosan a szocialisták kormányzása volt az az időszak, amikor a multik egy igen-igen kedvező pozícióban voltak Magyarországon, adókedvezmények, adómentességek satöbbi, sorolhatnánk ezeket. A közteherviselésbe pontosan a polgári kormány, a Fidesz-KDNP-kormány vonta be, illetőleg igyekezett bevonni a multikat minél nagyobb szélességben. Arra is emlékezhetünk, hogy pontosan a szocialisták kormányzása alatt volt, amikor az energiaszektor eladták, amikor eladósították az országot, csökkentek a fizetések, emelkedtek az adók, és csőd szélére jutott az ország. Tehát azért ebben az aspektusban kellene vizsgálni, azt gondolom, azt a fajta

teljesítményt, amelyről miniszterjelölt úr, illetve miniszter úr az expozéjában beszámolt.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, alelnök úr. További hozzászólási igényt nem látok. Miniszter úrnak megadom a lehetőséget arra, és kifejezetten kérem is, hogy az elhangzott kérdésekre adjon választ. Öné a szó.

Szijjártó Péter válaszai

SZIJJÁRTÓ PÉTER miniszterjelölt: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Köszönöm szépen az önök által felvetett kérdéseket. Azt gondolom, hogy mind-mind egytől egyig rendkívül fontos, a magyar gazdaság, a külpolitika múltja és jövője szempontjából is mind-mind releváns kérdések voltak. Az elhangzás sorrendjében válaszolnék, ha az elnök úr megengedi.

Először Volner János képviselő úr kérdéseire. A magyar külpolitika által felvállalt konfliktusok természetéről mondanék néhány szót, ha megengedi. Nyilvánvalóan abban sem lenne vita egymás között, legalábbis feltételezem, nem lenne vita egymás között, hogy a külpolitika mint olyan rendkívüli mértékben átalakult a funkcióját, a sebességét, a tartalmát és a hangnemét tekintve az elmúlt években. Míg mondjuk egy évtizeddel ezelőtt a külpolitikuskok legfontosabb feladata az volt, hogy hosszú távú stratégiákról elmélkedjenek a következő 10-15-20 évre, addig ma a külpolitika ennél egy gyorsabb műfajjá vált. Amíg néhány évvel ezelőtt egy szóbeli jegyzéknek két nap kellett arra, hogy elérjen a vonatkozó üzenettel egy másik országba, ma addig egy miniszterelnök küld egy sms-t egy másiknak, vagy egy Twitter-üzenetből megtudjuk, hogy merre van előre. Tehát ebből fakadóan aztán a sebesség, a hangnem és a mondanivaló is teljes mértékben átalakult.

Az is világos, hogy ha egy ország hagyja, hogy bokszsáknak nézzék, akkor azt püfölni is fogják. Értem én, hogy vannak arra vonatkozó visszaemlékezések és nosztalgikák, hogy a magyar külpolitika valóban volt olyan fázisban, hogy elnézést kért a saját maga létezéséért, hogyha bírálat érte az országot, és a fülünket, farkunkat behúзва lehetőleg az asztal alatt távoztunk egy-egy olyan kérdés megvitatása során a tárgyalóteremből, amikor számunkra kellemetlen téma került elő. De ennek véget kell vetni. Van az a magyar mondás, hogy amilyen az adjonisten, olyan a fogadjisten. Én nem pontosan értem, hogy ha Magyarországot hazug módon bírálják olyan emberek, akik még itt se voltak még a környéken se, maximum beszéltek olyan emberrel, akik már látták Magyarországot, azokat mi engedjük el a fülünk mellett, és vegyük természetesnek, hogy egy ezeréves országot lehet csak úgy mindenfajta következmény nélkül bírálni, ez eddig sem volt így, és ezután sem lesz, ezt tudom ígérni.

Ha konkrétan kellene arra a kérdésre válaszolni, hogy most akkor milyen konfliktusokat fogunk felvállalni, ami persze egy nehéz kérdés, és nem véletlenül nem hangzott el így ebben a formában, de erre meg azt tudnám mondani, ha lenne ilyen kérdés, hogy minden olyan konfliktust fel fogunk vállalni, ami szükséges, és semmi olyat, ami nem szükséges.

Ugyanígy vagyok ezzel a határon túl élő magyar nemzeti közösségek jogainak védelme szempontjából is. Minden nemzetközi politikai eszközt fel fogunk használni arra, hogy a határainkon túl élő magyar nemzeti közösségeket megvédjük. És megmondom őszintén, tisztelt frakcióvezető úr, nem személyes kérdés, de némiképpen bánt az az igazságtalanság, amit ön itt a Kárpátalján élő magyarokkal kapcsolatos kormányzati álláspont nyomán elővett, mert - önnel szemben - általában meg azt vetik a szemünkre, hogy miért állunk ki olyan határozottan a kárpátaljai magyarokért. Ön meg azt mondja, hogy nincs szövetségünk, ami már tényszerűen

sem igaz, mert én három másik európai uniós külügyminiszterrel együtt írtam alá azt a levelet, amelyet az Európa Tanács elnökének, az ukrán külügyminiszternek és az Európai Unió főképviselőjének írtunk ebben az ügyben. A görög, a román és a bolgár külügyminiszterrel közösen született ez a levél.

Hogy mennyire nincsenek szövetségeseink, azt némiképpen cáfolja az a tény, hogy amikor novemberben összeült az Európai Unió-Ukrajna Társulási Tanács, akkor az Európai Unió külügyi főképviselője, Federica Mogherini pontosan a magyar állásponttal egybehangzóan fogalmazta meg nyilvánosan az ukránokkal szemben azt az elvárást, hogy a Velencei Bizottság ajánlásait figyelembe kell venni, végre kell hajtani, hogy a nemzeti közösségekkel kapcsolatos jogalkotást nem lehet végrehajtani a nemzeti közösséggel való konzultáció nélkül, és már megszerzett jogot elvenni nem lehet.

Az pedig, hogy mondjuk amikor felrobbantják a kárpátaljai magyarok politikai képviselőjére jogosult szervezet irodaházát kétszer egy hónapon belül, és erre egyetlen NATO- vagy EU-tagország sem nyilvánul meg, azt hiszem, hogy nem minket minősít. Ezt nem csak ebben a körben mondom el; ezt ugyanígy két héttel ezelőtt Brüsszelben a NATO külügyminiszteri találkozásánál is elmondtam, hogy felháborító, hogy szolidaritásról beszélünk a nemzetközi térben, miközben van egy egyértelmű konfliktus, amelynek egy elvileg a NATO-ba igyekező ország és néhány NATO-tagország a szereplője, akkor ahelyett, hogy az elvileg a NATO-ba igyekező országgal szembeni elvárásokat tennék világossá, belső nyomást helyezünk azokra, amelyek már bent vannak, hogy ugyan tekintsünk már el a nemzeti érdekeinktől. Lehet, hogy valaki számára ez technikai meg geopolitikai kérdés, de nekünk meg nem, mert nekünk meg 150 ezer magyarnak a kérdése.

Azért szeretném azt itt is leszögezni, hogy mindaddig fogjuk vétózni a NATO-Ukrajna csúcstalálkozót és miniszteri találkozókat, amíg az ukránok jogi garanciát nem adnak arra, hogy a magyarok jogai nem csorbulnak. Azt is világosan megmondtuk, hogy ez hogy néz ki. Értjük azt, hogy 2023-ig el akarják tolni az átmeneti időszakot. De hátha ugyanazt fogják bevezetni 2023-ban, mint amit most terveznek, akkor pont ott vagyunk, ahol a part szakad. A mi feltételünk az, hogy a törvényt 2023 után is csak abban a formában lehet majd végrehajtani, amiről 2023-ig megállapodnak a magyarokkal, és a magániskolákat meg teljes egészében ki kell venni annak a hatálya alól. Tehát a magyarokkal meg nem állapodott törvényi rendelkezést ebben az ügyben végrehajtani nem lehet. Ez az alapvető álláspontunk, és ezt elmondtuk mindenkinek, mindegy, hogy milyen nyomást helyeznek ránk innen-onnan geopolitikai szempontból.

Azt látni kell, tisztelt képviselő úr, hogy ma a nemzetközi politikában van, aki kibírja a nyomást, meg van, aki nem. Olyan ügyben, amikor nagyhatalmak helyeznek nyomást ránk bizonyos kérdésben, nem reális elvárni azt, hogy a közvetlen érintettséggel rendelkező országok ebbe beleálljanak. Olyanok sem állnak bele egyébként, amelyeknek meg van közvetlen érdekelttségük. Tudja, az egy nagyon furcsa dolog, Ukrajnának egy dolgot sikerült elérnie pozitívan ezzel az üggyel, hogy Magyarországot és Romániát egy kisebbségi ügyben egy oldalra terelte. Na, ilyen is azért ritkán van, de ebben a kérdésben most jelenleg így állunk.

Csak azért mondtam azt, hogy állítólag a NATO-ba igyekszik Ukrajna, mert jelenleg éppen 800-1000 katona áttelepítését készítik elő a keleti frontról Beregszászra. Most kérdezem én, egy NATO-ba igyekvő, egyébként a keleti fronton a nemzeti szuverenitást védő háborút folytató ország ugyan miért is helyez 800-1000 katonát egy olyan térségbe, ami csak NATO-tagországgal határos.

Szóval arról szeretném biztosítani a képviselő urat, hogy a nemzeti érdekből vállalt konfliktusok nincsenek kihatással a politikai vagy gazdasági együttműködés

más területeire, mert ha ön megnézi az elmúlt - mondjuk ön által is pozitívan értékelt - republikánus győzelem előtti magyar-amerikai politikai együttműködést, azt látja, hogy a magyar-amerikai politikai együttműködés mindennek volt nevezhető, csak jónak nem. Emlékeznek rá: nyílt beavatkozási kísérletek a magyar belpolitikába, elég egyértelmű politikai megnyilvánulások oda-vissza, miközben vagy eközben az amerikai beruházói közösség Magyarországon a németek mögé odanőtt a második helyre. 1700 amerikai vállalat 100 ezer magyar embernek ad ma munkát, azzal párhuzamosan, hogy volt egy borzasztó politikai kapcsolatrendszerünk és állandó konfliktusunk. Tehát attól ne tartson a képviselő úr, ha szabad, vagy én nem tartanék attól, hogy a nemzeti érdekből felvállalt politikai típusú konfliktusok gazdasági vagy egyéb mértékben kárt okoznának Magyarországnak, legalábbis a tények ezt mutatják.

Az Egyesült Államok elnökével való találkozásról, ha megengedik. Nézze, szerintem az Amerikai Egyesült Államok elnökét mondjuk futballszárnak vagy műemléknek nézni nem helyes dolog. Most ezzel csak arra akarok utalni, hogy egy politikusnak nem lehet célja közös fotó egy másik politikussal csak azért, hogy legyen. Tehát ha lesz majd olyan dolog, amit a legfelső szinten kell megvitatni a magyar-amerikai kapcsolatrendszerben, nyilván majd lesz is találkozó. De csak azért (*Volner János: Most nincs ilyen?*), hogy elmondhassuk, hogy Orbán Viktor és Donald Trump lefényképezkedtek együtt, azt gondolom, hogy mindkét személynek és mindkét országnak a tiszteletlen megközelítése.

Egyébként azt tudom mondani pozitív fejleményként, tisztelt képviselő úr, hogy az Egyesült Államok külügyminisztériumában végre kinevezésre került az az új államtitkár, aki az európai együttműködésért felel, Wess Mitchell. Ő a közeljövőben Magyarországra is jön, a konkrét dátum is megvan. Hosszú idő után az első olyan államtitkár ebben a pozícióban, aki Közép-Európára úgy tekint, mint az Egyesült Államok természetes európai szövetségese, úgy tekint Közép-Európára, mint egy olyan térségre, amellyel érdemes az Egyesült Államoknak szorosán együttműködni.

Az amerikaiakkal jelenleg a védelmi együttműködési megállapodás megújításáról folytatunk tárgyalásokat. Ez Magyarországon a Külügyminisztérium, az Egyesült Államokban pedig a Pentagon feladata. Mindketten meg akarunk állapodni, de vannak erőteljes részletkérdések, amikben azért tisztázni kell még az álláspontjaink különbözőségét, technikai kérdések alapvetően, mentességekről és szuverenitási kérdésekről is szólnak, tehát technikai és szuverenitást érintő kérdések is vannak, így helyes a megfogalmazás. Tehát Wess Mitchell államtitkár kinevezése kifejezetten pozitív fejlemény. Én azt várom, hogy a politikai együttműködésünk egy újabb dimenzióba tud lépni ezáltal, és el tudja érni azt a szintet, amelyen a gazdasági és a védelmi együttműködés van.

Azért ne felejtjük el, hogy Magyarország nemcsak beszél arról, hogy a terrorellenes küzdelem milyen fontos globálisan, és az amerikaiaknak mennyire becsüljük az ezzel kapcsolatos tevékenységét. Bár, ha jól emlékszem, ugyanakkor viszonylag limitált számú ellenzéki képviselő adta ehhez a támogatását, de jelenleg 200 katonával veszünk részt a terrorellenes globális koalíció munkájában, több mint 100 katonánk van ott Afganisztánban, és összességében 937 katonánk van külföldön, alapvetően amerikai vezetésű NATO- vagy ENSZ/EU-missziókban. Tehát én azt gondolom, hogy most van arra lehetőség, hogy a politikai együttműködés is erre a szintre nő.

Emellett pedig azt azért nyilván mindannyian látjuk, hogy a Magyarország által kiváltottnál csak nagyobb hatást kiváltó országok vannak egyelőre az amerikai elnök külpolitikai napirendjén. Az persze egy másik kérdés, hogy vajon az Iránnal vagy Észak-Koreával kapcsolatos politikai döntések milyen hatással lesznek a világra, de ha jól értem, akkor ez ennek a bizottságnak a napirendjén talán kevésbé fog

szerepelni az elkövetkező időszakban. Ha nem így van, akkor szívesen jövök és adok erről is számot.

A magyar exportfejlesztésről, exportpromócióról szeretnék mondani önöknek néhány szót. Egyetértve Volner képviselő úrral abban, hogy a magyar árualap létrehozása egy kulcskérdés, látni kell a saját dimenziókat, a saját méretünket, és ezért valóban kulcsfontosságú kérdés, hogy a magyar árualap a magyar gazdaság méretéhez kapcsolódóan mekkora szerepet fog tudni betölteni a jövőben. Éppen ezért én fontosnak gondolom azt, tisztelt képviselő úr, illetve képviselő urak, mert Molnár Gyula elnök úr is fogalmazott meg ezzel kapcsolatos kérdést, éppen ezért fontosnak tartom, hogy a magyar kis- és közepes cégek külföldi piaci érvényesülését a jövőben is valamilyen formában elő tudjuk segíteni, mert szorosan összefügg az áruallappal meg a kereskedőházakkal az a tény, hogy ha ma Magyarországon megnézzük a kkv-kat, akkor minden negyediknél találunk egy olyan embert, aki már valaha hallott vagy látott valamit külkereskedelemtől. Ez nem egy hobbi, hanem ez egy szakma.

Mindaddig, amíg a magyar kis- és közepes vállalkozások nincsenek abban a pozícióban, hogy saját erejükből legyenek erősek a külföldön, ahova nem egyszer kell elmenni tárgyalni, mert ez nem úgy áll, hogy mindenki magyar terméket meg szolgáltatást akar venni, ezt nyilván mindannyian tudjuk, nem egyszer kell elmenni tárgyalni, nem elsőre fogja megtalálni az együttműködő partnert, nem két forintba kerül eljutni ezekbe a bizonyos desztinációkba, mert kétségtelenül jól hangzik hogy a magyar technológiai újítások, a magyar innováció, a magyar vízipar vagy a kutatás eredményeiért mennyire érdeklődnek, de legalább ennyire érdeklődnek - és most mondhatnám a mondatokat behelyettesítve - még 150 ország megnevezésével. Tehát itt is egy verseny van.

Én azt tudom önöknek mondani, tisztelt képviselő urak, hogy ha 2016-ot 2015-tel összehasonlító adatunk van, mert a 2017-es adatok teljes egészében nincsenek meg, akkor a 856 cégnek, amelyeket a kereskedőházi rendszer segített külföldi sikerekhez, az összes exportárbevétele 946 milliárd forintba emelkedett 895 milliárd forintról, tehát az egy 51,5 milliárd forintos exportárbevétel-növekedés volt.

Emellett minden évben több száz üzleti fórumot szervezünk, több száz vállalat számára szervezünk képzéseket, több száz vállalat számára szervezzük kiállításon való megjelenés lehetőségét, több száz vállalat számára szervezünk éves szinten külföldi tárgyalási lehetőségét, biztosítjuk hozzá a partnerkeresést, a piackutatást, az infrastruktúrát.

Lehet azt mondani, hogy ez egy szükségtelen funkció. Csak akkor kérdezem én, hogy a magyar kis- és közepes vállalkozások számára majd ezt a segítséget ki fogja megadni. Tehát az exportpromóció mint olyan minden egyes feltörekvő gazdaság által használt kormányzati eszköz a külgazdasági stratégiában.

A multik által generált export tekintetében a következőt tudom önöknek mondani. Igen, valóban, ma a magyar kivitel egy jelentős részét a multinacionális vállalatok biztosítják. A kérdés az, hogy ezáltal a magyar vállalatok közvetett exportja nő-e vagy sem. Az a tény, hogy a 76 legnagyobb tekinthető magyar vállalat magyar beszállítói hányada 55-ről 61 százalékra nőtt, mindez azt mutatja, hogy igenis a magyar közvetett export is jelentős mértékben profitálni tud a multinacionális közvetlen kiviteléből.

Az egy vita egyébként, képviselő úr, és azt szerintem, ha van Vállalkozásfejlesztési bizottsága a parlamentnek - nem tudom, hogy a képviselő úr vezeti-e még, mert egyszer jártam ott úgy, hogy az elnök úr vezette -, ott érdemes ezt megvitatni, vajon melyik stratégiát tartjuk a célravezetőbbnek. Azt a stratégiát, hogy a magyar kkv-k csak közvetlenül kapjanak támogatást, és vegyenek belőle gépet, állítsanak elő belőle új szolgáltatást, és majd vagy lesz kereslet a termékeikre, vagy

nem, vagy mindezt kereslet oldalról támogassuk meg, és például amikor stratégiai együttműködési megállapodást kötünk, akkor kössük ki a stratégiai együttműködési megállapodásban a magyar beszállítói hányad növelését, mert szerintem legalább akkora a létjogosultsága a másodiknak, mint az elsőnek. Magyarul, a magyar kis- és közepes vállalkozások termékei, az általuk előállított termékek és szolgáltatások iránti magyarországi keresletet növeljük folyamatosan, amely az ő árbevétel-növekedésükön keresztül tudja fejleszteni a magyar kkv-szektor, ami egyébként nem helyettesítheti teljes egészében a kkv-knak nyújtott közvetlen támogatást.

Itt most egy rövid kitérőt tennék Molnár Gyula képviselő úr kérdésére az Eximbankkal kapcsolatban. A következő számokat tudom önnek mondani, hogy hogyan néz ki a magyar kkv-k finanszírozása az általam felügyelt rendszerben, túl azon, hogy egy zárójeles megjegyzést tennék.

Mondja a képviselő úr, hogy sajnos a választókerületében valami fejlesztés történt. Ezt nem pontosan értem. Én azt hittem, hogy egy egyéni választókerületi képviselő számára ez egy jó hír, hogy ott fejlesztés történik, de ha nem így van, semmi közöm hozzá, mert nem az ön kerületében lakom, tehát a szavazatommal nem tudtam ezt sem támogatni, sem ellenezni. De a következőt tudom önnek mondani. Igen, egy magyar tulajdonú vállalat kereste meg az Eximbankot az ön választókerületében végrehajtandó fejlesztés okán. Ez a fejlesztés az Eximbankra vonatkozó törvény értelmében támogatható, hiszen nemzetközi versenyképességet fejlesztő magyarországi beruházásról van szó. És igen, valóban ez a cég kapott hitelt, amely hitelt a törvény szerint törleszti is. És az is igaz, hogy ennek a vállalatnak a tulajdonosa valószínűleg inkább a kormányzó pártokkal szimpatizál, mint önökkel. De ez engem - hogy is mondjam - nem érdekel.

Az sem érdekel, hogy az önnel valószínűleg baráti kapcsolatot ápolt vagy ápoló üzletemberek is jelentkeztek bőven az Eximbanknál, és kaptak is bőven hitelt, és az sem érdekelt, hogy ők meg valószínűleg soha nem szavaztak és nem is fognak szavazni a Fideszre. Kérdezze majd meg azokat az üzletembereket, akiket köztudottan önökhöz kötnek, hogy kaptak-e és milyen mértékű hitelt. És lehet, hogy meg fog lepődni, mert lehet, hogy az általuk kapott hitelek jóval magasabbak lesznek, mint az a hitel, amit most ön idehozott.

Azt a lehető leghatározottabban visszautasítom, hogy egy költségvetési támogatás vagy egy államilag finanszírozott hitel odaítélésénél én az éppen kedvezményezett vállalat vezetőjének párthovatartozását nézem.

Én szánalmasnak tartottam azokat az újságcikkeket is, már ne haragudjanak, amelyek arról szóltak, hogy a Fidesz-KDNP-kormány külgazdasági és külügyminisztere az SZDSZ korábbi elnökének és gazdasági miniszterének cége számára nyújt segítséget. Igen, így van. Mert ha föl tudnak venni még 50 magyar szoftverfejlesztő mérnököt, és ha Kóka János cége Indonéziában tud profitot csinálni, és ebből fakadóan magyar embereknek lesz több munkahelye, és kereshetnek többet, és lesz magyar magasabb hozzáadott érték, akkor mondjam azt, hogy azért, mert Kóka Jánosnak hívják, nem fogjuk támogatni ezt a vállalatot? Vagy azért, mert éppen Veres Tibor jön el hozzám hitelért, mondjam azt, hogy nem fogom támogatni? Pont úgy nem mondom neki, mint ahogy nem mondom Garancsi Istvánnak sem. Visszautasítom, hogy Magyarországon az állami források odaítélésénél a párthovatartozást kelljen nézni.

De az Eximbank számai kapcsán a következőket tudom önöknek elmondani. Az Eximbank teljes hitel- és garanciaállománya 860 milliárd forint jelenleg. Ebből 357 milliárd forint, tehát 41 százalék a kkv-knál van. Tehát jelenleg az Eximból 357 milliárd forint, tehát 41 százaléka a hitelállománynak kkv-knál van. Az Eximbanknak jelenleg van 1429 ügyfele, akit finanszíroz, 1429. Ebből 1198 kis- és

közepes vállalat. Tehát az 1429-ből 1198 kis- és közepes vállalat. Az idei esztendő első negyedéve volt az első olyan negyedév, amikor az Eximbank által kihelyezett hitelek többsége már a kkv-szektorba ment. Tehát 2017 első három hónapjában kihelyeztünk 43,7 milliárd forintnyi hitelt, ennek az 57 százaléka a kkv-khez ment. Szerintem ez egy jó irány.

Csak még egyszer mondom. Szerintem, tisztelt képviselő úr, a kettő nem működik egymás nélkül. Tehát ha a magyar kkv-k termékei és szolgáltatásai iránti keresletet támasztó nagy, erős nemzetközi vállalati réteg nincs jelen Magyarországon, akkor hiába finanszírozzuk közvetlenül a kkv-kat, nem fognak tudni sikeresen működni.

Volner János képviselő úr, ha jól értem, akkor azt mondta, hogy ha a Londonban szavazók szavaztak volna, akkor mi most nem lennénk parlamenti párt. Én úgy emlékszem, hogy a választáson mi 1,7 millióval több szavazatot kaptunk, mint az ön pártja, de lehet, hogy rosszul emlékszem. Ezek után én most ebbe a vitába nem mennék bele.

Abba a vitába viszont szívesen belemegyek, hogy ön azt mondta, hogy ez egy függő gazdaság, ami ma Magyarországon van, vagy legalábbis a szakértők arról beszélnek, hogy Magyarország függő gazdaság. Túl azon, hogy az ilyen dogmatikus, ugyanakkor kétségtelenül rendkívüli felkészültségről tanúbizonyságot tevő megnyilatkozásokat mindig is túlságosan leegyszerűsítőnek tartottam. A válaszom erre az, hogy ma a világban egy tízmilliós ország nem tud lenni teljesen független gazdasággal. Tehát lehet amellettt érvelni, hogy az Audi, a Mercedes, a Continental vagy a Samsung beruházásait ne hozzuk Magyarországra, de én ezzel nem értek egyet. Szerintem igenis ide kell hozni ezeket a beruházásokat, mert az egy furcsán hangzó közgazdasági célkitűzés lenne, hogy a világgazdaság legnagyobb és legerősebb szereplőit tartsuk távol Magyarországtól. Szerintem ez nem jó irány.

Függő gazdaság vagyunk-e? Ezzel kezdtem, tisztelt képviselő úr, nem akartam én semmifajta zsákbamacskát itt árulni, hogy mivel a magyar export GDP-aránya 90,1 százalék volt a tavalyi esztendőben, ez azt mutatja, hogy a magyar gazdaság növekedési pályája igenis nagymértékben függ a külső tényezőktől, mint ahogy Szlovákiáé is, Lengyelországé is, Csehországé is, Romániáé is, Horvátországé, és így tovább. Tehát önök sokat beszéltek arról, hogy hogyan izoláljuk magunkat, itt meg mintha ez irányba próbálnának inspirálni minket. Nem fog menni, higgyék el. A magyar gazdaság szoros interdependenciában lesz az őt körülvevő környezettel.

Mondok önnek egy számot. Ma valószínűleg az ön által is említett, minden bizonnyal rendkívül felkészült szakírók arról írnak, hogy a német-francia-tengely vagy együttműködés fogja jelenteni az európai gazdasági versenyképesség legfontosabb szempontját. De valahogy mindig elfeledkeznek arról, hogy a közgazdaságot számokkal érdemes mérni, és ma a visegrádi országok és Németország kereskedelmi forgalma - 2017-es adat - 55 százalékkal magasabb, mint a német-francia kereskedelmi forgalom, 55 százalékkal magasabb. Mindez azt mutatja, hogy igen szoros az összefüggés a közép-európai gazdaságok és Németország között, és ez valószínűleg így is marad, és szerintem inkább maradjon így, és minél inkább maradjon így, semmint hogy azt a célkitűzést tegyük magunk elé, hogy ezzel próbáljunk meg szembemenni, mert nem fog menni.

Én továbbra is azon leszek, tisztelt képviselő úr, ezzel valószínűleg nem jutok el odáig, hogy ön majd támogatja a kinevezésemet, de én továbbra is azon leszek, hogy minél több külföldi vállalat számára tegyük Magyarországot egy vonzó befektetési környezetté, mert az ezzel ellentétes célkitűzést nem tartom a magyar nemzeti és gazdasági érdekekkel egy irányba mutatónak.

Ugyanakkor abban meg egyetérték önnel, hogy a vegyesvállalatok létrehozása, a technológiai transzfer előtérbe helyezése rendkívül fontos. Éppen ezért az Eximbanknál országlimiteket állítottunk fel, hogy milyen bilaterális irányban milyen hitelkeretet nyitottunk meg annak érdekében, hogy ne csak egyszerű export-import tranzakciókat finanszírozzunk, hanem vegyesvállalati formák létrehozását, illetve magyar és külföldi vállalatok együttes indulását harmadik országok piacain különböző technológiai versenyekben elő tudjuk segíteni. Tehát ebben önnek igaza van. Ha ezzel kapcsolatban vannak olyan javaslatai a képviselő úrnak, amiket a Vállalkozásfejlesztési bizottság elnökeként vonatkozó vállalatoktól gyűjtött be, ahogy eddig is, ezután is a maximális nyitottsággal állunk hozzá. Tehát én mindig is örömmel nyugtáztam azokat a javaslatokat, jöjjenek a politika bármely oldaláról vagy a gazdaságból, amelyek segítettek versenyképesebbé tenni az ezzel kapcsolatos tevékenységünket. Tehát egyetérték, technológiatranszfer, vegyesvállalati programok létrehozásában a lehető legszívesebben működök együtt önnel akár személyesen is.

Ami a beszállítói tevékenységet illeti, itt ön határozott hangon szolt erről a kérdéstről, ami abból a szempontból szerintem jó, hogy világosan mutatja a magyar vállalatok beszállítói létjogosultságának a fontosságát. A következőt tudom mondani önnek. Beruházásösztönzéssel foglalkozó ügynökségünknel létrehoztunk egy beszállítói osztályt, amely beszállítói osztály kizárólag azzal foglalkozik, hogy integrátortevékenységet folytat, külföldi vállalatok számára magyar kkv-kat ajánl ki, illetve magyar kkv-kat hoz képzésekkel és támogatásokkal abba a helyzetbe, hogy egyáltalán versenyképes alternatívaként fel tudjanak merülni a hozzánk települő nagyvállalatoknál. Jelenleg húsz ügynevezett integrátorvállalatunk van, amely kifejezetten azzal foglalkozik, hogy a Magyarországra települő nagyvállalatok számára összegyűjtse azokat a kapacitásokat, amelyek már versenyképesen szóba jöhető lehetőségeket jelentenek, és 300 minősített vállalattal rendelkezünk, amelyek már legalább egy nagy nemzetközi vállalat által auditálásra kerültek magyarországi beszállítás szempontjából.

Számos vállalattal, többek között a Suzukival, a Takatával, az Alpine-nal, a National Instruments -szel és a teljes Volkswagen-csoporttal szervezünk közös képzéseket a magyar kkv-k számára. Az elmúlt esztendőben 3389 magyar kkv direkt vagy indirekt kiajánlására került sor nálunk termelő nagyvállalatokhoz.

Tehát ezzel is csak szeretném aláhúzni azt, tisztelt képviselő úr, hogy igen, a beszállítófejlesztési programot mi is fontos tényezőként tekintjük, a lehető legtöbb kapacitást próbálunk ráhelyezni, és a magyar kkv-k fejlesztését és beszállítóvá válását vagy nemzetközi beszállítói láncokban történő elhelyezését fontos kérdésnek tekintjük. Egyre több olyan magyar vállalat van, amely már az ön által említett TIER 3-as kategóriából a TIER 2-es, néha TIER 1-es pozícióba is egyébként már előre tudott lépni.

Ami a munkaerőpiaci kihívásokat illeti, igaza van azoknak, akik azt mondják, hogy a jelenlegi munkaerőpiaci helyzet kihívást jelent. Igen, mert nagyon alacsony a munkanélküliség, de szerintem ez jó hír. Magyarországon az elmúlt nyolc évben 760 ezer új munkahely jött létre. Azt hiszem, hogy ennek az eltagadása is talán helytelen volna, bár nyilván mindenkinek a szíve joga. Ha önök megnézik a reálkeresetek alakulását, az átlagkereset alakulását, akkor talán némiképpen árnyalják Székely képviselő úrnak azt a kijelentését, amely szerint Magyarországon nincs bérnövekedés, vagy legalábbis a kérdésből, hogy mikor lesz már bérnövekedés, erre következtetek, de lehet, hogy helytelenül teszem.

A nemzetközi szintén is én azt az álláspontot szoktam képviselni a kormány nevében, hogy lehet, hogy vannak olyan országok, amelyek azt gondolják, hogy a migráció a jó válasz a demográfiai meg a munkaerőpiaci kihívásokra, ez legyen az ő

dolguk, majd számoljanak el a saját választóikkal erről, de ránk semmiképpen se gyakoroljanak nyomást, hogy mi is gondoljuk hasonlóképpen. Magyarországon világos szabályok vannak arra, hogy lehet-e külföldi származású munkaerőt alkalmazni, ha igen, milyen feltételekkel.

Én a magam részéről inkább abban hiszek, tisztelt képviselő úr, hogy a magyar oktatási rendszer folyamatos modernizálásával, a magyar munkavállalók folyamatos képzésével és a vállalatok számára nyújtott képzési támogatásokkal kell úrrá lenni ezen a problémán vagy kihíváson. Éppen ezért növeltük meg a képzési támogatás összegét, amelyet most már minden vállalat igénybe vehet 3000 euró értékig fejenként, és éppen ezért bővítettük ki a tanműhelyek létrehozásához adott állami támogatások körét. Ma már, ha egy vállalat létrehoz egy tanműhelyt, a létesítés költségeinek a 70 százalékát a magyar állam megtéríti.

Azt hiszem, hogy a képviselő úr még egy olyan kérdést vetett föl, amire nem válaszoltam, hogy a társasági adó 9 százalékra csökkentése hogyan érintette a vállalatokat tulajdonosi szerkezetük szerint. Amikor csökkent a társasági adó 9 százalékra, akkor az a kisvállalatok számára is csökkent, mert nekik meg 10 százalék volt korábban. Nem hiszem, hogy a kisvállalatok rosszabbul érzik magukat a 9 százalékos adó fizetésekor, mint érezték a 10 százalékos adó fizetésekor, és az ő helyzetüket nem befolyásolja az egyébként, hogy a nagyvállalatoknak mennyivel csökkent. Tehát mindenkinek csökkent a társaságiadó-terhelése, mindenkinek, kis- és nagyvállalatnak egyaránt. És az egy számjegyű társasági adó szerintem egy olyan vonzó szempont, amely a beruházásokon keresztül a magyar gazdasági növekedési pályát is hosszú távon fenn tudja tartani.

Itt szeretném elmondani önnek, hogy amikor ön azt mondja, hogy sokan elmennek Magyarországról dolgozni, akkor én azt tudom mondani önnek, hogy szerintem az ő itthon tartásuk szempontjából a leghatékonyabb eszköz az, hogy legyenek olyan brandek Magyarországon, olyan nagyvállalatok, amelyek az egyébként potenciális külföldi munkavállalással versenyképes feltételeket tudnak biztosítani itt Magyarországon is. De ezek a vállalatok meg nem fognak úgy jönni ide Magyarországra, hogyha számukra nem biztosítunk előnyös feltételeket. Éppen ezért, amikor a 9 százalékos társasági adót követően a BlackRock Magyarországra jött, tisztelt képviselő úr, akkor utána tartottunk a londoni nagykövetségen egy közös eseményt arra nézvést, hogy akkor magyar fiatalok Londonból jöjjenek haza, és ha jól emlékszem a vállalat és a nagykövetség tájékoztatására, egy órán belül több mint száz Londonban dolgozó magyar adott be önéletrajzot, hogy szeretne a BlackRocknál dolgozni Budapesten.

Tehát én a leghatékonyabb eszköznek a tehetséges magyar fiatalok itthon tartásának és a külföldön dolgozók hazahívására azt tekintem, ha minél több ilyen nemzetközi brand jön Magyarországra, és kínál fizetésben, megbecsülésben olyan állást, ami versenyképes az ön által említett londoni high-tech állásokkal is. De ezeket meg nekünk ide kell vonzani, ehhez meg támogatást kell biztosítani, és akkor előáll az a helyzet, hogy ön megkérdezi, hogy miért támogatjuk a multikat. Hát nagyjából így értelmezzük mi ezt a körforgást.

Molnár Gyula elnök úrnak szeretném mondani, hogy ha 2014-et hasonlítjuk 2017-tel, akkor az általunk keleti nyitásként definiált országcsoportba a magyar export 15 százalékkal nőtt 2017-ben 2014-hez képest. Valóban az exportnövelést Oroszország ügyében nem tudtam elérni, de azt gondoltam, hogy nemzetközi jogszabályokkal mégiscsak jobb egyvonalban lenni, semmint velük szemben.

Azt megvitathatjuk egyébként, hogy vajon az Európai Uniónak az a döntése, hogy Oroszország ellen szankciókat vezetett be, eredményes volt-e vagy sem. És most ne politikailag vitassuk meg, mert az egy dolog, hogy ennek milyen politikai hatásai

voltak. De ha ön megnézi gazdaságilag, akkor az Európai Unió azt a célkitűzést társította ezekhez a szankciókhoz, hogy majd az orosz gazdaság térdre kényszerül, az európai gazdaságok meg majd megoldják máshol az itt felmerülő kapacitásproblémákat. Ehhez képest, amikor az ember elmegy a szentpétervári nemzetközi gazdasági fórumra, akkor ott többen beszélnek az egyik nyugat-európai nyelvet, mint az orosz, a legnagyobb pavilonokat nem magyar és nem közép-európai, de nem is orosz vállalatok tartják fenn, hanem a legnagyobb nyugat-európai cégek. És amikor az elmúlt évtizedek és az elkövetkezendő évtizedek legnagyobb európai energetikai beruházásáról beszélünk, akkor is azt látjuk, hogy azt a Gazprom nem magyar meg bolgár meg szerb vállalatokkal készíti elő, hanem a legnagyobb nyugat-európai energiavállalatokkal.

Tehát amikor az Oroszországgal szembeni szankciókról beszélünk, akkor ne legyünk már ennyire képmutatók meg balekok se, hogy ne vegyük észre, hogy nagy nyugat-európai cégek óriásiakat kaszáltak az elmúlt években az oroszokkal való együttműködésen. Érdekes módon, amikor arról van szó, hogy ki az orosz kém, meg ki milyen viszonyban van Putyinnal, akkor ezek soha nem jönnek elő. Soha nem jön elő az a tény, hogy a Gazprom Nyugat-Európába évről évre rekordmennyiségű gázt ad el. Az soha nem jön elő, hogy az Opal gázvezetéket Németországban ma a Gazprom 100 százalékig használhatja, és a Gazprom 2039-ig lekötötte a német-cseh és a cseh-szlovák gázinterkonnektorok kapacitását, és le akarta kötni a magyar-szlovákot is. És melyik szabályozó hivatal tiltotta meg? A magyar. Ilyenkor hol vannak azok a politikusok, akik minket oroszbérenceznek? És ilyenkor miért nem szólalnak meg? Micsoda kettős mérce ez és micsoda képmutatás?

Úgyhogy Oroszország irányába valóban 7 milliárd dollárnyi exportlehetőséget veszítettünk el az elmúlt négy évben, tisztelt képviselő úr, 7 milliárd dollárnyi exportlehetőséget veszítettünk el. Ezzel együtt a keleti nyitás országaiba 15 százalékkal növeltük a magyar exportot. Azt se felejtjük el, hogy a kínai, japán és koreai beruházások ma Magyarországon a modern ipari korszakra történő átállásnak a kulcsát jelenthetik.

Az Eximbankról beszéltem önnek. Ha még másra is kíváncsi az Eximbankkal kapcsolatban, szívesen adok tájékoztatást. Összességében egyébként a bank hitelállománya 2014-ben 516 milliárd forint volt, amikor én átvettem a felügyeletet, most meg 857 milliárd forint, tehát ennyivel több forrást tudtunk kihelyezni a magyar gazdaságba, és az úgynevezett non-performing lone, tehát mondjuk így, hogy a rossz hitelek aránya jelenleg 2 százalék, ami világosan mutatja, hogy a kihelyezések jól fizető és törvénytisztelő ügyfelekhez kerültek ki, és összességében négy év alatt 1064 milliárd forintnyi nemzetgazdasági hatást értek el az Exim-hitelek.

Tisztelt Képviselő Úr! Én úgy tudom, hogy én a Nemzetbiztonsági Kabinetnek és a Gazdasági Kabinetnek leszek a tagja a kormányon belül, tekintettel arra, hogy a nemzetbiztonsági kabinetnek, amelyet majd a belügyminiszter vezet, tagja lesz a külgazdasági és külügyminiszter, és a pénzügyminiszter által vezetett Gazdasági Kabinetnek is tagja lesz a külgazdasági és külügyminiszter. Ennek a két kabinetnek leszek a tagja. Az ön által megemlített két minisztertársammal szerintem közös formációban nem fogunk részt venni, hacsak nem a Miniszterelnöki Kabinetirodát vezető miniszter is tagja a Nemzetbiztonsági Kabinetnek, akkor ott leszünk együtt. De olyan formáció egészen biztosan nem lesz, amelyben mi hárman lennénk kizárólag.

Az államtitkár úr munkájára pedig a jövőben is számítok az Oroszország által elrendelt embargó és az Európai Unió által elrendelt kereskedelemkorlátozó intézkedésekből fakadó külgazdasági intézkedések terén.

A Budapest-Belgrád-vasútvonalról a következőt tudom önnek mondani. Hosszú tárgyalások zajlottak. A kínaiaknak van egy kezdeményezése: „One belt, one

road”, „Egy övezet, egy út”. Ez egy olyan kínai, kétségkívül ambiciózus külgazdasági stratégia, amelyben az Európával történő gazdasági együttműködésüket szeretnék jelentős mértékben fokozni.

Itt a nyugat-európaiak általában ránk mutogatnak. Én meg azt kérdezem, hogy akkor az hogy lehet, hogy a kínai vállalatok sorra vásárolják föl az amerikai-német és amerikai vállalatokat a világpiacon. Mert az a magyar munkavállaló, aki tegnap még a Johnson Controlsnál dolgozott volna, ma a Yanfengnél dolgozik, ehhez nekünk mi közünk van? Tehát a nagy kínai vállalatok nem a magyar vállalatok felvásárlásain keresztül jutnak el az európai piacokra, hanem megveszik a nagy amerikai, német és francia cégeket.

Tehát amikor minket akarnak nyomás alá helyezni, hogy mi ne működjünk együtt a kínaiakkal gazdaságilag, utána érdemes lenne a saját portájuk előtt söprögetni először. Nekünk a kínaiak európai gazdasági térfoglalását tényként kell elfogadni. Ebből a szempontból a kínai „Egy út, egy övezet” stratégiához kapcsolódó infrastrukturális fejlesztések meg fognak történni Európában. Kérdés, hogy hol.

Amit ön felvet, a Budapest-Belgrád-vasútvonal felújítása csak kapcsolódik ehhez a stratégiához, mert a tengeri lába vagy tengeri vonala ennek a kereskedelemfejlesztési stratégiának Pireusznál ér véget, tehát a pireuszi kikötőbe érkezik a kínai áru egy jelentős része, ami tengeri útvonalon jön el Európába, egyszerűen azért, mert megvették azt a kikötőt, csodák nincsenek, és ők üzemeltetik, és onnan vasúton szállítják Nyugat-Európa irányába az áru egy jelentős részét. Most a kérdés az, hogy ez rajtunk menjen-e keresztül vagy más irányba menjen. Mi beneveztünk ebbe a versenybe, és nekünk az a célunk, hogy az a fő közlekedési útvonal rajtunk menjen keresztül, mert ezáltal egy fontos tranzitország leszünk fontos logisztikai és gazdaságfejlesztési lehetőségekkel, és egy fontos vasútfejlesztést is végre tudunk hajtani, egy lestrapált, egyvágányú, sok helyen csak 40-60 kilométer/órás sebességet lehetővé tevő vasúti pályából egy modern, 160-200 kilométer/órás sebességet lehetővé tevő, kétvágányú villamosított vasúti pálya jön létre.

Én figyelem az önök nyilatkozatait, és önök nagyon ambiciózusan nyilatkoznak arról, hogy itt majd külföldi munkavállalók lesznek. De szeretném felhívni a figyelmüket, hogy nem zárult le a tender, tehát nem tudjuk, hogy ki nyeri a közbeszerzést, és nem tudjuk, hogy ki a győztes vállalat. Higgyék el, hogy Magyarországon elég erőteljes jogszabályok vannak arra, hogy Magyarországon kik dolgozhatnak, és hogy ha már belevágunk egy ilyen projektbe, akkor a magyar nemzetgazdaság érdekeit a foglalkoztatottak állampolgárságán keresztül is szeretnénk érvényesíteni. Arról nem is beszélve, hogy a pénzügyi feltételekről még mindig zajlanak a tárgyalások, tehát a hitelszerződés aláírására még egyébként nem került sor. Az ezzel kapcsolatos tárgyalásokat a nemzetgazdasági tárca folytatja le. A tenderen pedig két konzorcium maradt állva. Egyébként 33 vállalat, illetve konzorcium váltotta ki a tenderdokumentációt.

Bósz Anett alelnök asszonynak szeretném mondani, hogy amikor összeülünk a visegrádi formátumban külügyminiszterek, vagy összeülnek a miniszterelnökök, akkor mindig jókat szoktunk mosolyogni, vagy ha harsányabb kedvünk van, akkor nevetni is azokon a rendkívül felkészült és mélybe látó értesüléseken, amelyek a visegrádi együttműködés halálát vizionálják. Van az a magyar mondás, hogy akinek a halálhírét keltik, az sokáig fog élni. Ilyen alapon a visegrádi együttműködés most már az örökkévalóság részévé vált, tekintettel arra, hogy ha ön visszatekint az elmúlt évekre, nem múlt el úgy nap, hogy egy nyugat-európai vagy amerikai sajtóorgánumban vagy valamilyen politikai szereplő szájából ne hangzott volna el az, hogy a visegrádi együttműködésnek vége van.

A slavkovi hármak egy másik formáció, aminek az intenzitása, a mélysége, a hatékonysága nemhogy egy lapon nem említhető, egy könyvbe nem írható bele a visegrádi együttműködéssel. Ezt mind a négy miniszterelnök meg mind a négy külügyminiszter állandóan nyilvánosan is meg egymás között is világossá szokta tenni, és őszintén mondom, tényleg jókat szoktunk nevetni azokon a jól értesülteken, akik mindig leírják, hogy most már a visegrádi együttműködésnek ezért vagy azért van vége. Úgyhogy efelől, tisztelt alelnök asszony, semmiképpen se aggódjon. A visegrádi együttműködés továbbra is az Európai Unióban a legszorosabb és a leghatékonyabb szövetség, és ez így marad a jövőben is.

A Világ gazdasági Fórum listái meg ranglistái is biztosan rendkívül fontosak, én ezt nem akarom vitatni. Én csak azt látom, hogy ha 2016-ban bejött 71 nagyberuházás Magyarországra, tavaly meg bejött 96 nagyberuházás, akkor az szerintem előrelépést jelent. Vagy ha négy évvel ezelőtt bejött 60 nagyberuházás, tavaly meg bejött 96 nagyberuházás, az másfélszer annyi, több, 1,6-szer annyi. Tehát én inkább itt a tényekből indulnék ki. Én magam, aki lefolytatom a tárgyalásokat ezekkel a nagy nemzetközi vállalatokkal, a pozitív visszajelzéseket szoktam megkapni, azzal együtt, hogy kihívásként minden egyes tárgyaláson felmerül a munkaerőpiac kérdése. De a magyar befektetési környezet versenyképességével kapcsolatban összességében mindig pozitív megnyilvánulásokat tapasztalunk. Tehát fontosak a ranglisták, csak szerintem kicsit fontosabb az, hogy hány beruházó jön Magyarországra és hány munkahelyet hoz létre.

Székely képviselő úr. A bérnövekedés kapcsán már kitértem a kérdésére. Érdekes megnézni az elmúlt 4 év vagy 8 év, 12 év - és akkor össze is lehet hasonlítani - bérnövekedési adatait.

Az Európai Unió jövőjével kapcsolatban pedig azt tudom önnek mondani, hogy egy nagyon komoly vita zajlik az Európai Unió jövőjéről, de én ezt nem tartom problémának, mert mikor legyen komoly vita az Európai Unió jövőjéről, ha nem most, amikor történelmi kihívások feszítik az Európai Uniót. Bajnak nem azt tartom, hogy vita van, hanem bajnak azt tartom, hogyha valaki a mainstreamtől eltérő álláspontot képvisel, azt azonnal megpróbálják megbélyegezni. Már nem ön, most így összességében. Csak most így kiléptem az ön konkrét kérdésének a kontextusából, és csak próbáltam valamivel színesíteni a képet, mert 2016 novembere előtt, ha az ember nem mainstream pozíciót foglalt el Európában, akkor putyinistának mondták, '16 novembere óta meg legalább választani lehet, hogy trumpista vagy putyinista az illető. Tehát óriási terek nyíltak itt ki.

Tehát van egy jelentős vita a szuverenisták és a föderalisták között, és valóban, mi egy olyan szuverenista álláspontot képviselünk - tehát nem föderalistát, szuverenistát -, amely arról szól, hogy az Európai Unió akkor tud erős lenni, ami a célunk, hogyha azt erős tagállamok alkotják. Én nem látom megvalósíthatónak azt a forgatókönyvet, amit a föderalisták képzelnek el maguknak, hogy az Európai Unió úgy tud erős lenni, hogy egyébként gyenge tagállamok alkotják. Szerintem ez nem járható út.

Tehát ha az a kérdés, hogy meddig, a végsőkéig kitartunk abban, hogy igenis erős tagállamok kellenek, mert hiszem, hogy közös cél az, hogy az Európai Unió erős legyen. Magyarországnak is az az érdeke. A magyar export 79,5 százaléka az Európai Unióba megy. Az előbb már világosan beszéltünk a német gazdasággal való szimbiózisunkról. Tehát nekünk az az érdekünk, hogy az Európai Unió erős legyen. De mi azt látjuk, hogy a jelenleg zajló brüsszeli folyamatok az Európai Unió gyengítése irányába történnek. Mert senki ne akarja azt mondani, hogy a brexit erősíteni fogja az Európai Uniót. Senki ne akarja azt mondani, hogy a migráció erősíti az Európai Uniót. Ne akarjuk már azt mondani, hogy az energiabiztonság területén

tudtunk olyan lépéseket elérni, amelyek erősítették az európai kohéziót. Nem. Nem sikerült megtalálni a történelmi kihívásokra a jó válaszokat.

Őnök itt a Gazdasági bizottságban ülnek. Pontosan tudják azt, hogy a szabadkereskedelem, a globális szabadkereskedelem az Európai Unió szempontjából milyen fontos. Képviselő úr nyilván tudja, hogy mikor volt az Európai Uniónak az utolsó olyan szabadkereskedelmi megállapodás aláírása, amit sikerült is végrehajtani. 7 éve, 2011-ben. Az elmúlt 7 évben nem sikerült úgy szabadkereskedelmi megállapodást kötni az Európai Uniónak, hogy azt életbe is tudta volna léptetni. És olyan világgazdasági és világkereskedelmi környezetről beszélünk, ahol nem 7 év alatt történnek a dolgok, hanem percek alatt. Tehát ha valaki azt mondja, hogy ez a döntéshozatali forma segít az Európai Unió versenyképességének a fenntartásában, azzal szerintem nehéz egyetérteni. Tehát lesz még egy csomó vitánk az Európai Unió jövőjéről egészen biztosan, nemcsak a belpolitikában, hanem az európai szinten is, de én továbbra is azt hiszem, meg vagyok győződve, hogy erős tagországok nélkül nem lesz soha erős Európai Unió.

Tóth Csaba alelnök úr kérdéseire szeretnék végül kitérni. Egyetértek önnel abban, hogy az Audi magyarországi gyára, amely a világ legnagyobb autóiipari motorgyára egyébként, valóban százalékokban mérhető hatással van a magyar gazdaság összteljesítményére. Egyetértek önnel abban is, hogy az elektromobilitás alapvetően alakítja át a világ autóiiparát, nemcsak Magyarországon, hanem a világon mindenhol. Erre próbáltam is utalni a bevezetőmben. Ez az innovatív szakaszra történő átállás egészen biztosan meg fogja változtatni a munkaerő iránti igény szerkezetét.

Azt én nem merném kijelenteni, hogy kevesebb munkaerőre lesz szükség. Abban viszont önnek igaza van, hogy más munkaerőre lesz szükség, az egészen biztos, más típusú, más képzettségű munkaerő kell majd. Ezért is hoztuk létre az Audival például Győrben a FIEK-et, a Felsőoktatási Ipari Egyetemi Központot, amelynek az a lényege, hogy az Audi nemcsak a diákok képzésében, hanem már a tanárok, a professzorok képzésében is részt vesz, és gyakorlatilag felkészíti az egyetemi világnak ezt a részét az új ipari korszakban elvárt képzési metódusokra, mert szerintem a dolognak majd itt lesz a kulcsa, hogy mi ki tudjuk-e képezni azokat a szakembereket, akik ebben az új autóiipari korszakban kellenek majd. És ezért fontos a HIPA-nál lévő beszállítófejlesztési tevékenység, mert igen, az új elektromobilitásra meg önmagukat vezető autókra épülő autóiipari korszakban egészen biztosan mást kell majd beszállítani az autóiiparnak, mint be kellett szállítani eddig.

Ezért tartom nagyon fontosnak azt, alelnök úr, amit ön mond, hogy az elektromobilitási korszakban másként lesz a munkaerőigény szerkezete, merthogy ezért fontos, hogy a Samsung SDI minél több beruházást hozzon Gödre, ezért fontos, hogy az Escape Innovation minél több beruházást vigyen Komáromba, ezért fontos, hogy a GS Yuasa minél több beruházást hozzon Miskolcra, mert ha mennyiségében ki tudjuk szélesíteni az új autóiipari korszakban gyártó vállalatok számát és kapacitásait itt Magyarországon, akkor el tudjuk érni azt, hogy a jelenlegi tradicionális vállalatok egy szűkebb körű jelenlétével támasztott munkaerő-kereslet el tud oszlani ezen vállalatok között.

Az Audinál egyelőre azért nem tartok attól, hogy a munkaerő iránti keresletük csökkenne, erről érdemes megkérdezni a többi győri vállalatot, amelyek mind azt kérik, hogy ha lehet, akkor az Audi tovább ne bővítsen, mert akkor ők nem tudnak majd hogyan embereket felvenni. Azért tény, hogy 12 ezernél tart az Audi alkalmazotti létszámban, ez folyamatosan növekszik, folyamatosan tárgyalunk újabb és újabb fejlesztésekről, nem csak az Audival, jeleztem már önöknek, hogy több nagy

projekt is van a csőben, de kétségtelenül igazak azok a folyamatok, amelyekre az alelnök úr rámutatott.

Elnézést kérek, elnök úr, hogy kicsit hosszabb voltam, de legalábbis próbáltam minden egyes feltett kérdésre válaszolni. Jaj, bocsánat, a képviselőtársaim kérdezték, hogy Zalaegerszeget hogy lehet majd elérni. Azt hiszem, alelnök úr, a tesztpálya kapcsán. 2022-re épül meg az a gyorsforgalmi út, amelynek az előkészítése és építése folyamatban van.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönjük szépen, miniszter úr. Nyilván indoka a válaszoknak, a válaszok terjedelmének az, hogy egyrészt sok kérdés érkezett, másrészt azért valóban a Gazdasági bizottság tevékenységének egy nagyon fontos szegmense az, hogy hogy működik a külgazdasági része a minisztériumnak, hiszen ahogy ön is mondta, de ez a korábbi meghallgatásoknál is egyértelműen kiderült, Magyarország, a magyar gazdasági fejlődés nagyon szoros korrelációban van a piacainkon történő eseményekkel. Az a tudástranszfer pedig, amit a nagy befektetéseken keresztül kap Magyarország, a hazai kkv-szektor exportképességét és versenyképességét határozza meg alapjaiban.

Úgyhogy köszönöm szépen a részletes és alapos beszámolót. Megmondom őszintén, húszéves parlamenti pályafutásomnak mindig kellemes színfoltja, amikor miniszter úr a bizottság előtt beszámol. Rengeteg adatot, információt kapunk, és olyan lendülettel folyik mindez, ami a bizottság tagjait és még magát az elnököt is magával ragadja. Ahogy hallgattam miniszter urat, Harry Sindennek egy kedvenc mondása jutott az eszembe, aki a Boston Bruins edzője volt, és a legnagyobb vetélytárs a Gretzkyvel felálló ellenlábásnál. Egyszer kérdezték tőle, hogy mégis hogy látja, hogy mi az esélye azzal, hogy Gretzkyvel felvegyék a versenyt. Azt mondja, hát ha Gretzkyvel akarsz ütközni, akkor akkor kell nekimenned, amíg a himnuszt hallgatja. Tehát az a lendület és az a gyorsaság, ami jellemzi miniszter urat és a tárca vezetését, remélem, hogy ugyanez a következő időszak eredményességében is megmutatkozik majd, úgyhogy munkájához sok sikert kívánok.

De mielőtt ezt megtennénk, előtte egy szavazásra kell sort kerítenünk, amely Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter-jelölt alkalmasságára vonatkozik. Aki alkalmasnak ítéli meg miniszter urat a tárca vezetésére, az kérem, kézfelemeléssel jelezze. *(Szavazás.)* Köszönöm szépen, ez 10 igen. Aki nem? *(Szavazás.)* 4 nem. Aki tartózkodott? *(Szavazás.)* 1. Tehát 10 igen, 4 nem és 1 tartózkodás mellett a bizottság alkalmasnak ítéli miniszter urat a miniszteri poszt betöltésére.

Sok sikert kívánok. Köszönöm szépen államtitkár úrnak és miniszter úrnak is, hogy megjelentek a bizottsági ülésen.

Áttérünk a következő napirendi pontunkra, a kettést lezárva. A 3. napirendi pont, Varga Mihály miniszter úr meghallgatása következik. 2 perc technikai szünetet rendelék el. *(Rövid szünet.)*

Varga Mihály pénzügyminiszter-jelölt kinevezés előtti meghallgatása (Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 44. § (2) bekezdése alapján)

Kérem bizottsági tagtársaimat, hogy foglalják el a helyüket. Bizottságunk technikai szünet után folytatja ülését. A 3. napirendi pontra térünk rá, amelynek keretében Varga Mihály miniszter úr pénzügyminiszter-jelöltként történő meghallgatására kerül sor. Sok szeretettel köszöntöm miniszter urat, államtitkár asszonyt és államtitkár urat a bizottsági meghallgatáson.

A meghallgatás menete a korábbi időszakhoz hasonlóan folytatódik. Miniszter úrnak egy expozéra van lehetősége, ahol felvázolhatja a minisztérium vezetésével kapcsolatos elképzeléseit, aztán képviselőtársaim egy körben tehetnek fel kérdéseket, illetve mondhatnak véleményeket. Arra kérem miniszter urat, hogy a végén, összefoglaló keretében, adjon választ a felmerült kérdésekre. Könnyű dolga lesz, hiszen Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter-jelölt meghallgatásánál részleteiben kiveséztük a magyar gazdaság növekvő pályáját, azokat az eredményeket, amelyeket a befektetésösztönzéssel, adókedvezményekkel és a magyar gazdaság szereplőinek emelkedő teljesítményével elértünk. De azért nyilvánvalóan így is maradt bőven információ, amit megoszthat velünk. Öné a szó, miniszter úr.

Varga Mihály tájékoztatója

VARGA MIHÁLY miniszterjelölt: Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Hölgyeim és Uraim! Köszönöm a lehetőséget, hogy az ABC szerint haladva meghallgat engem is a bizottság. (*Derűltség.*) Igyekszem rövid lenni, annál is inkább, mert ma reggel az Eurostat és a Központi Statisztikai Hivatal publikálta az első negyedéves növekedési adatokat. Azt tudom mondani, hogy párszor már meghallgatott bizottság kinevezés előtt, de olyan kellemes időzítés még soha nem volt, hogy egy jó hírrel tudom kezdeni a bizottság számára a meghallgatásomat. Nevezetesen azzal, hogy 4,4 százalékkal nőtt a magyar gazdaság az első negyedévben, és 4,7-tel, ha a naptárhatástól megtisztítom ezt a számot. Tehát továbbra is növekedési pályán vagyunk, növekednek a bérek, a jövedelmek, nő a foglalkoztatottság, és örömteli tény, hogy a szolgáltató szektor tudott legjobban növekedni január és március között.

No de nem ez a lényeg, ez csak egy kis entrée. Inkább arról szeretnék beszélni, hogy melyek azok a gazdaságpolitikai célok, amelyeket nemcsak mint pénzügyminiszter, hanem mint a Gazdasági Kabinet vezetője is meg kívánok valósítani. Azt tudom önöknek mondani, hogy a gazdaságpolitikai célok változatlanok, az eszközök folyamatosan változnak. Nyilván, ahogy a gazdaság változik, nekünk is mindig figyelniünk kell a változások irányát, kifejezetten azt, hogy mi az, amit az eszköztárba be lehet emelni, vagy mi az, amire már nincsen szükség. De a céljainkat tekintve ugyanazt tudom elmondani, mint a négy évvel ezelőtti meghallgatásomon.

Tehát munkaalapú társadalmat építünk, egy olyan munkaalapú társadalmat, ahol a teljes foglalkoztatottság a cél. Az a cél, hogy minden munkát kereső magyar ember számára munkalehetőséget tudjunk biztosítani. A munka értelmet, lehetőséget, biztonságot, önbecsülést, tartást ad az embernek, és a munkán keresztül mindenki be tud kapcsolódni abba a nagyobb közösségbe, amit magyar nemzetnek hívunk. Azt gondolom, hogy ebből a célból nem szabad és nem is kell engedni. A gazdaságpolitikai céljaink között ezt tekintem a legfontosabbnak.

Természetesen azok a célok, amelyekről az elmúlt években itt, a bizottság ülésén többször beszéltünk, például az arányos adórendszer kialakítása, ahol aki többet dolgozik, többet is vihet haza, annak megvalósítása folyamatos. Az elmúlt években nagy lépéseket tettünk abban, hogy a jövedelemadó rendszer átalakult, Európa egyik dobogós országa vagyunk a jövedelemadó tekintetében, mármint a legkisebbek közé tartozunk ezzel. A társasági adó szintén 9 százalék, ennél nincs alacsonyabb adókulcs az Európai Unión belül. Azt gondolom, azt a célunkat egyre inkább el tudjuk érni, hogy aki munkán keresztül szerez jövedelmet, aki dolgozik, aki vállalkozik, az lehetőség szerint minél kevesebbet adózzon. A közösségi szükségleteinkhez szükséges bevételeinket pedig a fogyasztási típusú adókon

keresztül szedjük be, tehát az oktatásra, az egészségügyre, a közbiztonságra és így tovább. Tehát ezek forrásai továbbra is a fogyasztási típusú adók.

Ösztönözzük a teljesítményt, tehát támogatni fogjuk a vállalkozásokat, főleg a kis- és középvállalkozásokat. Természetesen én is hangsúlyos célnak tartom, hogy az ország versenyképessége javuljon. Nem Németország a versenytársunk, még sajnos, nekünk Közép-Európában kell tőkevonásban, gazdasági teljesítményben állni a versenyt. Azt gondolom, hogy a Nemzeti Versenyképességi Tanács, amely egy évvel ezelőtt alakult meg, és amely nagyon sok fontos kezdeményezést tudott már a parlament asztalára letenni, pont azért született meg, hogy koordináljuk, összefoglaljuk. Az első évben az üzleti környezet javítására vonatkozó javaslatokat tettünk az asztalra, a fizetéképtelenség ügyét, a cégbejegyzés költségeit, a különböző közműhálózatok bekötési engedélyezésének a felgyorsítását. Ezt a munkát folytatni szeretnénk, nemcsak a rövid távú célokra, intézkedésekre kell koncentrálni, hanem a hosszú távú, az oktatást, a munkaerőpiacot érintő dolgokra is.

Amit a konvergenciaprogramban 2019 és 2022 között meg is jelöltünk: minőségi javulást szeretnénk a hatékonyságban. Tehát egyre inkább azt kell előtérbe állítani, ami a hozzáadott érték növelését, a hatékonyság, a termelékenység növelését szolgálja. Jól láthatóan eljutottunk egy-két olyan korláthoz, például a munkaerőpiacon, ahol már extenzív fejlődésre nincs lehetőség, ezért minőségi javulásra, minőségi változásokra van szükség.

Pénzügyminiszterként arra fogok törekedni, hogy stabil, fegyelmezett fiskális politika és államháztartás legyen. A pénzügyi stabilitást nagyon fontosnak érzem, tehát felelős költségvetés benyújtása, alacsony hiány és csökkenő államadósság lesz a cél a következő években is.

Amit ehhez még szeretnék hozzátenni, a növekedés tekintetében azzal számolunk, hogy a következő évben növekedési pályán marad a magyar gazdaság. Három okunk van erre. Az egyik, hogy a külső környezetben nincs semmiféle drámai változás, tehát a magyar export, a magyar ipar, a magyar gazdaság alapvetően a külső piacok növekedésével számolhat, az első negyedévben 2 milliárd euró külkereskedelmimérleg-többletünk volt, tehát arra számolunk, hogy megismétlődik a tavalyi év százmilliárd eurós exportteljesítménye, vagy akár e fölé is mehetünk.

Azzal is számolunk, hogy a növekedési motorok továbbra is húznak, ez a második ok, amiért azt mondjuk, hogy lesz növekedés idén is és jövőre is. Növekedési motorok alatt azt értem, hogy ma már nemcsak egy ágazat, mondjuk csak a járműipar vagy csak a valamelyik feldolgozóipari ágazat húzza a magyar gazdaságot, hanem a szolgáltató szektor, ugye, az első negyedévben ez húzott a legjobban, ott van az élelmiszeripar, ott van a mezőgazdaság, ott van az építőipar. Az első negyedévben 19 százalékkal nőtt az építőipar teljesítménye, 65 százalékkal több lakás épült, mint egy évvel korábban. Azt gondolom, ezek a jó és egyensúlyt lehetővé tevő faktorok, amelyek azt mutatják, hogy nemcsak egy ágazattól függ a magyar gazdaság teljesítménye, hanem többtől is.

A hatéves bérmegállapodást ennek fontos elemének tekintem. Tavaly 0,9 százalékot adott hozzá pluszban a növekedéshez az, hogy megkötöttük '16 novemberében ezt a megállapodást a munkaadókkal és a munkavállalókkal. Tehát továbbra is gazdaságpolitikai célnak tekintem, hogy a munkaadói és munkavállalói szervezetekkel folyamatos legyen az egyeztetés, és meg tudjunk velük lehetőleg minél többször állapodni. Ennek a hatéves megállapodásnak köszönhető az, hogy a tőkeköltségek érdemi mérséklődése bekövetkezett, és a megemelt minimálbér pedig a fogyasztáson keresztül a gazdasági növekedést serkenteni tudta.

A harmadik elem, amiért azt mondjuk, hogy lesz növekedés, a magyar gazdaságpolitika, ami hozzá tud tenni a növekedéshez. Rossz gazdaságpolitika persze

el tud belőle venni, ezt megtapasztaltuk 2002 és 2008 között. Azt gondolom, most azzal, hogy az uniós támogatásokat, forrásokat már meghirdettük teljes egészében március végéig, ebben a ciklusban kifizettünk 4400 milliárd forintnyi támogatást, azzal, hogy futtatjuk a különböző programjainkat, nagyvállalati beruházási támogatási program, beszállítói program, Irinyi-terv, ipar 4.0 program, Jedlik Ányos program. Tehát annyi olyan elemet és eszközt alkalmazunk ma már, ami segíti a gazdaság szereplőit, hogy ebből arra tudunk következtetni, hogy ezt folytatni fogjuk, mert ezekből lesz a növekedésre forrás és lesz fedezet is.

Azzal zárnám, tisztelt elnök úr, hogy az államháztartási stabilizációt folytatni kell, tehát ne elégedjünk meg azzal, hogy 2 százalék körüli hiányunk van. Rendkívül pozitívnak tartom azt, hogy tavaly a parlament által elfogadott 2,4 helyett csak 2 százalék volt a deficit. Ez nagyon komoly eredmény. Szeretnénk, ha az elsődleges többlet növekedne, és ebben a ciklusban pénzforgalmi szemléletben tudnánk egy 0-ás költségvetést, egy 0 hiányt tartalmazó költségvetést előterjeszteni majd.

Folytatni fogjuk az adósság csökkentését. Itt 2011 óta csökken az államadósság aránya. Még mindig magasabb a környező országokhoz képest, ezért kockázati felárat jelent. Kisebb ütemben akarjuk nyilván csökkenteni, tehát továbbra sem az a cél, hogy 5-10 százalék ugrások legyenek, bár szerintem a ciklus végére el tudjuk érni azt, hogy 60 százalék alá csökken az adósságarány. Tehát a maastrichti konvergenciakritériumot teljesíteni fogjuk. De amikor egy kormány mérlegel abban a tekintetben, hogy adócsökkentés, béremelés, adósságcsökkentés vagy milyen más területen akar forrásokat költeni, akkor szerintem egyensúlyt kell tartani. Nem hiszem, hogy csak az adósságcsökkentésnek kell prioritást kapnia.

Az is hozzátartozik persze ehhez, hogy az adósság szerkezetén belül csökkenteni fogjuk a devizaarányt, tovább fogjuk csökkenteni a külföldiek kezében lévő állampapírok arányát, és abban is bízom, hogy a megtakarítások növekedni fognak. Ugye, az elmúlt egy évben csináltunk olyan új dolgot, ami korábban nem volt, például a dollárkötvények átváltását eurókötvényekre, és ezzel 50 milliárd forintot tudtunk az államkasszának spórolni. Tehát ilyeneket tudunk csinálni, hiszen olyan állománnyal rendelkezünk, ahol még vannak korábban kibocsátott, nagyobb kamattal bíró állampapírok is.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Röviden ennyit kívántam elmondani. Azt még hadd tegyem hozzá zárásként, hogy az adó területén két alacsony adókulcsunk van, és a fogyasztási típusú adók mértéke magasabb az európai uniós átlaghoz képest. Nekem az az adófilozófiám, hogy az adókat csökkenteni kell, a mérsékelt közterheket pedig beszélni. ezen sem kívánok változtatni. Az online kasszák bevezetése, az EKÁER rendszer, az Elektronikus Közúti Áruforgalom-ellenőrző Rendszer elindítása jót tett a kasszának. Folytatni fogjuk az online számlázás elindításával. Én még látok tartalékot nagyobb mértékben az EKÁER rendszerben, ott még azért lehet módosítani, az online kasszáknál azokat a kockázatelemzéseket kell megerősíteni, amelyek célzottabbá tudják tenni az adóbevallások ellenőrzését, az adóellenőrzést. A gazdaság fehéritésében még szerintem van tartalék, és itt lesznek majd javaslatunk, lépéseink.

Összességében egy versenyképes adóhivatalt szeretnék. Ugye, azt a célt tűztük ki, hogy papírmentes lesz az adóhivatal a ciklus végére. Nagyon bízom benne, hogy mindenki számára egy okostelefonon keresztül is elkészíthetőek lesznek az adóbevallások, és az ellenőrzések is.

Tudva azt, hogy úgymint lesznek kérdések, itt most pontot tennék. Köszönöm szépen a türelmüket.

ELNÖK: Köszönjük szépen, miniszter úr. A bizottság tagjai kapnak lehetőséget arra, hogy kérdéseket tegyenek föl, illetve véleményt mondjanak. Elsőként Volner János képviselő úrnak adom meg a szót.

Kérdések, hozzászólások

VOLNER JÁNOS (Jobbik): Miniszter Úr! Tekintettel arra, hogy a meghallgatás kezdete elhúzódott, igyekszem én is rövid lenne, és nem terjedelmes, szakmailag most nem fogom annyira elnyújtani, mint amennyire egyébként szokásos. Meg szeretném kérdezni, miniszter úr, az önök kormánya többször is elmondta 2010 óta, és bizonyos értelemben történtek is erre lépések, hogy nagyobb mértékben bevonják majd a közteherviselésbe a multinacionális cégeket. Itt azonban azt láthattuk, hogy részint bekövetkezett egy tranzitadózatként felfogható adófizetési forma. Konkrétan akár a vezetékadó, akár a tranzakciós illetékre, bankadóra vagy hasonlókra gondolok, hogy áthárították az érintett vállalkozások túlnyomó részt az ügyfeleikre, a fogyasztóikra ezeket az adókat. Tehát a végső teherviselő, például a tranzakciós illeték esetében sem maga a pénzügyi szektor, hanem az érintett vállalkozások és magánszemélyek. Kérdezem, hogy föl szeretnének-e végre lépni ezzel szemben.

További érdekesség, hogy az idén már hitelintézeti járulékot sem kell fizetni a pénzügyi szektorban dolgozó cégeknek, valamint tavaly 694 milliárd forintos adózás előtti nyereséget ért el a bankszektor. Félre ne értsen, nem vagyunk természetesen túkeellenes párt, örülünk a jól prosperáló kereskedelmi bankoknak és szükségesnek tartjuk a jelenlétüket, azonban fontos azt látni, hogy akkor, amikor a 30 milliárd forintnál nagyobb mérlegfőösszegű bankoknál kevesebb mint felére csökkentették az elmúlt években a bankadó összegét, akkor azért az emberben joggal vetődnek föl kérdőjelek.

Miközben a bankszektor most már évről évre kimagasló nyereségességet ér el, még egyszer mondom, közel 700 milliárd forintos, 694 milliárd forintos adózás előtti nyereséget ért el a tavalyi év vonatkozásában, azt látom, hogy lenne tere annak, hogy ezektől a cégektől több adót szedjünk be, és további, a munkát vállaló embereket érintő adócsökkentéseket vezessünk be. Emlékeztetném miniszter urat arra, hogy az adóék továbbra is meglehetősen magas, akár nemzetközi, akár régiós összehasonlításban Magyarországon, ezért fontos lenne csökkenteni. Ennek forrását is megjelöltem, tehát nem egy felelőtlen ellenzéki osztogatásról van szó ezúttal sem.

A másik kérdésem, miniszter úr, az adóhivatal honlapján elképzelhetőnek tartana-e egy olyan szoftvert elindítani, amely alkalmas lehet magyarországi vállalkozásoknak számlázásra. Mint ismeretes, az elektronikus ügyvitelben az azonosítás, az elektronikus aláírás ma már egy bevett forma, meglehetősen elterjedt. Nagyon fontosnak tartanám annak bevezetését, hogy egy hasonló szoftvert működtessen az adóhivatal. Ennek a gazdaság kifehérítése szempontjából is természetesen létjogosultsága van. Maga az adóhivatal egyébként gyakorlatilag azonnal adatokhoz jut, áttekinthető, transzparens módon működik az adóhivatal számára a gazdaság, az egyes vállalkozások számára pedig ez rendkívül komoly előnyt tartogat egy pénztárgéphez képest. Gondoljon arra, miniszter úr, hogy nem kell a vállalkozásnak megvennie a pénztárgépet, nem kell üzemeltetési költséget fizetni, hiszen az adóhivatal honlapján egy ingyenesen működő szoftvert igénybe vehet. Hozzáteszem azt is egyébként, hogy sokszor egy nagy termékszámú foglalkozó vállalkozás esetében sokkal könnyebben is kezelhető lenne ilyen módon természetesen a számlázás.

Miniszter Úr! Ön előtt Sziijártó miniszter úr említette, hogy a kormány jelentősen szeretné adókedvezményekkel ösztönözni a munkavállalói mobilitást. Kérdezem, hogy a kormányának esetleg van-e ezzel kapcsolatos egyéb terve.

Gondolok itt akár a munkába járás kilométerpénzének megemelésére. Tudom, hogy az elmúlt időszakban már történt hasonló, de szerintem ezt érdemes lenne a továbbiakban is megvizsgálni. Azt is el tudnám képzelni, hogy mind a lakhatás, mind a munkába járás vonatkozásában bizonyos összeghatárig, akár a fizetések arányában, akár anélkül, nyilván ez már megbeszélések, szakpolitikai egyeztetések függvénye lenne, akár adómentesen is juttathatóak legyenek ezek az összegek. Az ön kormánya most ebbe az irányba tehet bizonyos lépéseket, szerintem fontos lenne ezt tovább folytatni és a továbbiakban is ösztönözní.

További kérdés az, hogy a kafeéria megemelt adóterheivel kíván-e a kormány kezdeni valamit. Az elmúlt években többször is fültanúi voltunk és tanúi voltunk annak, hogy bizonyos béren kívüli juttatásokat a kormány keményebben adóztatott, mint korábban. Kérdezem, lát-e ezek enyhítésére lehetőséget. Én ezt egy nagyon fontos dolognak tartanám, szerintem érdemes lenne megvizsgálni ennek lehetőségét. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Bósz Anett alelnök asszony jelentkezett szólásra. Öné a szó.

BÓSZ ANETT (Párbeszéd), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Miniszterjelölt Úr! Az ön által felsorolt célokat, mint a hatékonyság vagy a termelékenység növelése, a munkapiac minőségi javulása, nem vitatva, sőt, kifejezetten helyeselve, egy technikai kérdésre szeretném fölhívni az ön jövőbeni, szakmai munkájával kapcsolatosan a figyelmet. Ez pedig a miniszterelnök kampányban tett kijelentése arról, hogy csak olyan gazdasági miniszterrel hajlandó együtt dolgozni, aki négy éven át vállalja a 4 százalékos évi növekedési célt is. Úgy vettem ki a miniszterelnök szavaiból, hogy azt szeretné, ha ez a miniszter ezt komolyan is gondolná. A kérdésem pedig arra vonatkozik, hogy ön győzte-e meg a miniszterelnököt arról, hogy felelős kormány ilyen kijelentést a ciklus elején nem tesz, vagy a miniszterelnök győzte meg önt arról, hogy dobja sutba a közgazdasági értelemben vett felelősségvállalás képességét és vállalja el ezt a felkérést. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök asszony. Székely képviselő úr kért még szót.

SZÉKELY SÁNDOR (DK): Köszönöm a szót, elnök úr. Miniszterjelölt úr, azt szeretném kérdezni, szintén Orbán Viktor miniszterelnök úr egyik kijelentéséről, amikor azt mondta, hogy szeretné, ha a magyarok 12 év múlva ott lennének az Unió első országainak béreinél. Ugye, elég óriási a távolság jelenleg. Ön erről mit gondol, van-e erre érdemben terv, és gondolja-e azt, hogy elérheti-e ezt az ország? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Szólásra jelentkezett Kovács Sándor képviselő úr. Öné a szó.

F KOVÁCS SÁNDOR (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Miniszter Úr! Három rövid kérdésem lenne. Nyilvánosságra került az Európai Bizottság 2020 utáni tervezete, költségvetési kerettervezete, ami elég érzékeny módon érinti Magyarországot. Felmerült a támogatások csökkenése, a kohéziós alapok csökkentése és az agrártámogatások csökkentése. Tervez-e valamit ennek kezelésére, ezeknek a csökkentett bevételeknek a kezelésére.

A másik dolog az adózás. Volner képviselő úrnak volt felvetése a multinacionális cégekről. Vannak olyan multinacionális cégek Magyarországon, amelyek gazdasági tevékenységet folytatnak, de nem adóznak úgy utána, ez a Facebook vagy a Google. Mit tervez ezeknek az adóztatására, milyen egyeztetések történnek?

A harmadik egy kicsit adó jellegű, a kis- és középvállalkozások kötelező kamarai tagdíja. Sokan úgy érzik, hogy ezért nem kapnak megfelelő szolgáltatást, igazából ez nekik egy kötelező adó jellegű költség. Ezt is lehetne kezelni. Ez a három kérdésem.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Nekem is szoknom kell a parlamenti névmódosításokat. Miután Kovács Sándorként használtam a nevét, elnézést, rögzítem a jegyzőkönyv számára is, hogy F Kovács Sándor képviselő úr felszólalását hallottuk.

Van-e további hozzászólási igény a bizottsági tagok részéről? *(Nincs jelentkező.)* Amennyiben nincs, miniszter urat megkérem, hogy a felvetett kérdésekre adjon választ.

Varga Mihály válasza

VARGA MIHÁLY miniszterjelölt: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottsági Tagok! Köszönöm szépen a kérdéseket. Azt kell mondanom, hogy a Gazdasági bizottság már szakbizottságként viselkedik valóban, mint a Költségvetési bizottság. Igyekszem rövid lenni, mert mindegyik intézkedésnek van egy hosszú előzménye, amelyik például a multik adóztatásával foglalkozott, így össze is vonnám a két kérdést, tehát a digitális multinacionális vállalatok és a multik adózását. Azt gondolom, a magyar kormány részéről nagyon helyes és pozitív irányú elmozdulás volt, hogy a válság éveit követően úgy gondolta, hogy a költségvetés, az államháztartás konszolidációjához be kell vonni olyan területeket az adózásba, amelyek korábban ebből kimaradtak, és még a válság idején is nyereségesen működtek.

Például ilyen volt a bankrendszer, 2008 után is nyeresége volt a hazai bankrendszernek, azért ezt ne felejtsük el. Mint ahogy most is nyeresége van. A nyereséget senki nem sajnálja, félreértés ne essék, nem vagyunk kommunisták, vagy nem vagyunk irigyek. Megdolgoztak ezért a pénzért, szép nyereségük van, ahogy képviselő úr is mondta, közel 700 milliárd forint. Itt egy zárójeles megjegyzés. Kicsit meg is lep, amikor felelős bankvezetők arról beszélnek, hogy további bankadócsökkentést és illetécsökkentést várnának, mert azt gondolom, most a bankokon a sor. A bankok hatékonyságának és költségeinek kell csökkenniük. Mert itt viszont az összes európai és közép-európai összevetésben az derül ki, hogy a magyar bankrendszer mindig jóval magasabb költséggel működik, mint mondjuk a szlovák vagy éppen a lengyel bankrendszer.

Tehát azt gondolom, hogy ez a helyes sorrend, ebből a szempontból tehát a mostani adórendszeren nem kívánunk változtatni. A magyar kormánnyal nehéz megállapodni, de ha megállapodunk, akkor betartjuk a megállapodásokat. 2015-ben megkötöttük a 3 évre szóló megállapodást a bankrendszerrel, vállaltuk, hogy értékesítjük az állami tulajdonban lévő nagy bankjainkat. Megtörtént az MKB esetében, megtörtént a Gránit Bank esetében, előkészítés alatt van a Budapest Bank esetében, ez hamarosan meg fog történni. Ugyanakkor vállaltuk azt is, hogy csökkentjük a bankadót, erről beszélt képviselő úr, ez meg is történt. A vállalásunkat teljesíteni tudtuk. Éppen Hornung Ágnes államtitkár asszonnyal együtt veszünk részt, illetve ő képviseli a tárca álláspontját, amikor egyeztetünk a bankrendszerrel, amikor egyeztetünk a Bankszövetséggel. Tehát azt is be tudjuk tartani, hogy a

Bankszövetséggel időben leülünk minden egyes döntésünk előtt. Ez a része szerintem rendben van.

Ami nincs rendben, az a digitális cégek adóztatása. Itt is el kell mondanom azt, hogy Magyarország ebben kezdeményező szerepet töltött be a pénzügyminiszterek tanácsában, az Ecofinon és az Európai Unió pénzügyminiszterei számára személyesen juttattam el, mindenkinek külön-külön azt a javaslatot, ahol azt javasoltuk, hogy hasonlóan az amerikai visszatartottadó-rendszerhez, itt is egy egységes európai gyakorlatra álljunk át. Ez nem történt meg, bár most vannak megint kezdeményezések az európai uniós biztos úr részéről, de egyelőre semmi eredményt nem látunk. Magyarország szerintem nem várhat az idők végezetéig, tehát ha itt nem lesz egységes európai gyakorlat, akkor meg kell találnunk azt a formát, ahol a képviselő úr által is említett nagyobb cégek adóztatása megtörténik.

Az adótitokra tekintettel nem mondok önöknek számokat, de ahogy mondja, egy magyar átlag kis- és középvállalkozás nagyobb mértékű adót fizet Magyarországon, mint egy nagy közösségi portált működtető multinacionális cég. Ez így nem helyes, ez így nem jó. Úgyhogy nekünk azon kell dolgoznunk a következő hónapokban, hogy milyen formát tudunk elindítani, amellyel ezt a gyakorlatot megszüntetjük.

Volner képviselő úr számára azért szeretném azt mondani, hogy Magyarország nem egy sziget, tagjai vagyunk az Európai Uniónak, és a pénzügyi szektorunk is piaci körülmények között versenyez. Tehát ha egy banknak vagy egy vállalatnak vagy egy magánszemélynek, egy családnak nem tetszik az itteni költségszintje egy hitelnek, akkor már nagyon könnyen tud fölvenni Európa más országában hitelt. Egyébként tud fölvenni hitelt anyavállalaton keresztül is. Ez a gyakorlat egyre inkább terjed, ez a számokból jól látható. Azt gondolom, hogy itt azt a fajta megoldást kell megtalálni, ahol a bankokat arra a fajta hatékonyságjavításra tudjuk rávenni, amelyik a nagyobb piaci rész eléréséhez szükséges.

A szoftveres javaslatot köszönöm, továbbítani fogom az illetékes NAV-vezetőnek. A káféterára vonatkozó kérdése is volt képviselő úrnak. A káféterarendszerben most módosítást nem tervezünk, ennek kialakult egy kerete, de érdemes mindig megnézni egy időszak után, hogy ennek mi lett a hatása. Szerintem most ennek az ideje jött el, úgyhogy vizsgálni fogjuk majd azt a tárcánál, hogy a káféterában szükséges-e még további módosítás.

Bósz Anett alelnök asszony, szeretném megköszönni a felvetését. Szerintem minden miniszter számára alapvető célkitűzés, hogy egy hatékony, működőképes és ha gazdaságról van szó, akkor gazdasági növekedésében is impozáns teljesítményű országnak legyen a minisztere. Nem olyan miniszterek szeretnénk lenni, egyikünk sem, sem én, sem más kollégám, aki a sor végén kullogó ország pénzügyminisztere. Volt ilyen időszak, amikor 9 éven keresztül a szégyenpadon ült az ország, ennek szerencsére véget tudtunk vetni, úgyhogy örömmel vállalom azt a munkát, ami a gazdaság, a gazdasági növekedés kiteljesítéséhez szükséges. Megjegyzem, pénzügyminiszter vagyok, nem gazdasági miniszter. De ettől függetlenül a felelősség közös valamennyi gazdasággal foglalkozó miniszter számára.

Székely képviselő úrnak köszönöm szépen a felvetést. Örülök annak, hogy a magyar reálbérek folyamatosan növekednek. Idén január-februárban 12,9 százalékkal nőttek a keresetek Magyarországon reálértékben. Azt sajnálatosnak tartanám, ha ellenzéki képviselők problémát látnának abban, hogy ilyen ütemben növekednek a bérek. Kicsit profánul fogalmazva, az a gazdasági tevékenységünk értelme és célja, hogy egy kicsit jobban éljünk, kicsit könnyebb legyen vállalkozni. Ahogy miniszterelnök úr fogalmaz, mindenki egy kis lépést tudjon előre tenni. Ezekhez pedig hozzátartozik a bér és a kereset változása.

2016 novemberében, amikor aláírtuk a megállapodást a munkaadókkal, munkavállalókkal - megjegyzem, 26 éve nem volt ilyen megállapodás, amivel mindenki egyetértett, még az is, aki csak tanácskozási joggal vett részt a megbeszélésen -, akkor sokan tartottunk attól, hogy ez a bérnövekedés a kis- és középvállalkozások életét nagyon megnehezíti. Nem következett be. Ma 60 ezer üres állás van a magyar gazdaságban, a bérek szerencsére növekednek, inkább kapacitásproblémákat látok most már munkaerőoldalról. Meg kell fizetni a magyar munkavállalókat. Azt gondolom, hogy a konvergencia mellett lenniük kell részkonvergenciáknak is, például bérkonvergenciának. Tehát föl kell zárkóztatni a béreket, ez pedig csak úgy lehet, ha a munkaadók a teljesítmény rovására nem, de egyébként jogosan a bérköveteléseket teljesítik.

Egyébként azt is hozzá kell tennem, hogy a minimálbér és a garantált bérminimum összegéről mindig a munkaadó és a munkavállaló állapodik meg. Ha ők nem tudnak megállapodni, akkor lép be a kormány és tesz javaslatot. Szerencsére ez tavaly és tavalyelőtt sem így történt. A hatéves bérmegállapodást pedig végig fogjuk vinni, ami azt jelenti, hogy 2022 végére a szociális hozzájárulási adó mértéke 27 százalékról 11,5 százalékra csökken. Ez egy óriási segítség lesz a munkáltatóknak. Ebből lehet beruházni, lehet fejleszteni, de lehet bért is növelni.

F Kovács Sándor úrnak köszönöm szépen a kérdését. Az EU-támogatások ügye. Először is, javaslatról van szó, tehát még senki ne vegye készpénznek azt, hogy ez be is fog következni. Ha jól olvastam az első reakciókat a kormányok részéről, nincs olyan, aki egyetértene vele. A svéd miniszterelnök, a holland miniszterelnök, a francia agrárminiszter, mindenki a kifogásait sorolta és azt, hogy ez nem maradhat így, ebben az állapotban. Ugyanúgy, mint a V4-ek, a közép-európai országok is. Tehát ez senki számára nem elfogadható, legalábbis az még nem szólalt meg, aki számára ez elfogadható lenne.

Én sajnálom egyébként azt, hogy az Európai Bizottságon belül - a Bizottság javaslatáról van szó - a kelet-közép-európai országok biztosai nem tudták az érdekeinket jobban érvényesíteni. Kifejezetten kínosnak tartom, amikor inkább magyarázkodás van, hogy miért is jó ez a javaslat, és miért nem az, amire egyébként mi gondolunk. Nekünk most az a legfontosabb feladatunk, hogy megpróbáljuk ezt megváltoztatni, megpróbáljuk elérni azt, hogy ezek a javaslatok ne váljanak valósággá. Ugye, az agrártámogatások 16 százalékkal csökkennének, a konvergenciaalap, a kohéziós támogatások pedig 10 százalékkal csökkennének, egyik sem elfogadható Magyarország számára.

Tehát közös céljainkat nem úgy kívánjuk megvalósítani, hogy a mi rovásunkra csoportosítanak át más területekre. Ebből a szempontból is szerencsétlen dolog egyébként, hogy a GNI arányában a korábbi '14-20-as ciklushoz képest kevesebb pénz lesz '21 és '28 között. Tehát 1,13-ról, ha mindent összeadunk és kivonunk, akkor 1,08 százalékra csökken a GNI arányában az európai uniós költségvetés mérete. Ha ambiciózus céljaink vannak, közös hadsereget szeretnénk, többet kutatás-fejlesztésre, akkor nem zsugorítani kell egy költségvetést, hanem növelni kell. Ez szerintem alapvetően így tud működni.

Ami a kamarai tagdíjakat illeti, a kamarai tagdíjak esetében nem vagyok illetékes. A kamara fontos gazdasági partnerünk, természetesen idő kell ahhoz, hogy a kamarai rendszer is el tudjon érni minden vállalkozást és minden vállalkozó valóban úgy érezze, hogy a befizetett tagdíjért kap ellenszolgáltatást. A kamara dolga ezt kezelni, ki fog épülni ez az egységes kamarai rendszer, ami információval, tájékoztatással, lehetőségekkel, akár piaci, akár befektetési lehetőségekkel el tudja érni a vállalkozókat. A mi javaslatunk is arra vonatkozott néhány héttel ezelőtt, hogy egy olyan platformot is létre kellene már hozni, ahol a magyar vállalkozások elérik

egymást. Nagyon sokszor tapasztaljuk, hogy egy magyar vállalkozás többet tud egy multinacionális cégről, mint egy hasonló méretű magyar kis- és középvállalkozásról.

Ebben a kamarának nyilván van fejleszteni valója, a magyar kormány egyelőre nem készül arra, hogy a kamarai törvény módosításával álljon elő. Természetesen, ha a kamarával való konzultációk után erre igény lesz, akkor ezzel is élni fogunk. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, miniszter úr, a határozott és tárgyilagos válaszokat. Én is azt gondolom, hogy valóban példaértékű, ahogy az egész nap során egyébként a bizottság tagjai a miniszteri meghallgatáshoz viszonyultak, hiszen kifejezetten szakmai kérdéseket tettek föl minden alkalommal. Ellenzéki képviselőtársaimnak ezért külön köszönet, mert azt gondolom, ezzel tudunk előre haladni. A politikai vitának is lehet helye adott esetben a bizottságban, akkor, ha kinevezésre kerültek a kormánytagok, és majd a kormányprogrammal kell vitatkozni, akkor lesz ennek létjogosultsága. De most, miután a személyek alkalmasságáról van szó elsősorban, ezért azt gondolom, nagyon helyes volt, amit láttunk az eddigi meghallgatások során.

Varga Mihály esetében pedig nem először tartunk meghallgatást. Nagyon örülök annak, hogy a célok nem változtak, ez megnyugtató, miniszter úr, hiszen ön eddig is a kormányban a stabilitást, a kiszámíthatóságot és a pénzügyi biztonságot képviselte. Tehát attól, hogy a minisztérium neve megváltozik és visszatér a gyökerekhez, a Pénzügyminisztériumhoz, önnek a szerepe a kormányon belül semmit sem csökken. Sőt, kifejezetten örülök annak, hogy miniszterelnök úr felkérésére a Gazdasági Kabinet vezetését vállalja a kormányban. Azt gondolom, ez valamennyi magyar adózónak és valamennyi magyar vállalkozásnak is megnyugtató. Hiszen az az adócsökkentési politika, ami az ön miniszteri időszakát fémjelzi, bízunk benne mindannyian, hogy a következő ciklus hátralévő éveiben is fennmarad.

Miután miniszter úr is szereti a sportot, ezért az eddigi eredményeket nézve és hallgatva az NFL, az amerikai futball liga egyik legjobb edzőjének, Vince Lombardinak egy mondása jutott eszembe, amikor arról faggatták, hogy hogy lehet az, hogy most már a hatodik bajnoki címét nyeri: „Uraim, a munkában hiszek, ez ilyen egyszerű. Egyetlen hely van a világon, ahol az eredmény megelőzi a munkát, ez pedig szótár. Nálunk a pályán ilyen nincs, ha mi a munkát elvégezzük, az eredmény jön.”

Úgyhogy nagyon bízom abban, hogy a következő ciklusa is legalább olyan sikeres lesz. Biztos vagyok abban, hogy ha a külgazdasági piacokon a folyamatok érdemben nem változnak, és a most kalkulálható fejlemények következnek be, akkor a magyar gazdaság képes lesz folyamatos 4 százalékos fölötti növekedésre. Ez pedig azt jelenti, hogy az államháztartás helyzete, stabilitása tovább javulhat. Nagyon ambiciózus a cél, amit miniszter úr felvázolt, de azt gondolom, mindannyiunk előnyére válna, ha a ciklus végére a maastrichti 60 százalékos el tudnánk érni.

Nyilvánvalóan sok minden történhet négy év alatt, de ha ez a célok között szerepel, az, azt gondolom, minden magyar választópolgár számára megnyugtató.

Határozathozatal

Szavazásra tenném fel a kérdést, ki az, aki Varga Mihály urat pénzügyminiszter-jelöltként alkalmasnak tartja a tárca vezetésére. Kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen, ez 10 igen szavazat. Ki az, aki nemmel szavaz? *(Szavazás.)* Kettő. Ki az, aki tartózkodik? *(Szavazás.)* Kettő. Tehát 10 igen, 2 nem és 2 tartózkodás mellett a Gazdasági bizottság Varga Mihály pénzügyminiszter-jelölt urat alkalmasnak tartja a tárca vezetésére.

Sok sikert kívánunk, miniszter úr, önnek is, kollégáinak is.

A 3. napirendi ponttal végeztünk, köszönöm szépen miniszter úrnak is, államtitkár hölgynek, úrnak is a részvételt a bizottság ülésén.

Az ülés berekesztése

Az egyebek napirendben van-e valakinek felvetnivalója? *(Nincs jelentkező.)*
Amennyiben nincs, megköszönöm a mai nap hosszú munkáját, az ülést berekesztem.
Mindenkinek szép és eredményes napot kívánok.

(Az ülés befejezésének időpontja: 14 óra 32 perc)

Bánki Erik
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Horváth Éva Szilvia, Földi Erika és Csoknyay Edit